

št. 173 (21.106) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 27. JULIJA 2014

sledi nam na
twitterju
@primorskiD

4 0 7 2 7
9 771124 666007

1,20 €

*Od besed
bo treba
preiti
k dejanjem*

RADO GRUDEN

Za Mira Cerarja, voditelja stranke SMC in najverjetnejšega novega mandatarja, se jutri začenja teden, ko bo treba od besed preiti k dejanjem. Po prvih »otipavanjih« s predstavniki možnih koaličijskih partnerjev iz vrst Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS), Združene leve (ZL), Zavezništva Alenke Bratušek, Nove Slovenije (NSi) in Socialnih demokratov je zdaj napočil čas, da si vsi skupaj naličijo čistega vina in povedo, kako nameravajo Slovenijo potegniti iz krize. Predvsem pa bo moral to zelo jasno povedati premočni zmagovalec državnozborskih volitev Miro Cerar. SMC ima v 90-članskem državnem zboru kar 36 mest, toda za večino potrebuje še najmanj deset glasov iz drugih strank.

Predsednik SMC je bil po prvih pogovorih zadovoljen, vendar pa je tudi poudaril, da nove vladne koalicije še nima. Edina stranka, ki je jasno povedala, da se zaradi programskih razlik s Stranko Mira Cerarja, predvsem kar zadeva privatizacijo, ne vidi v koaliciji, je bila ZL. Drugih snubcev, odkritih in bolj sramežljivih, Cerarju ne manjka, sam pa je do zdaj v zvezi s tem povedal le to, da si želi čim bolj široko koalicijo, v kateri bi bile stranke tako iz levo- kot iz desnosredinskega tabora. Ali se mu bo želja izpolnila, bo jasno že v prihajajočem tednu.

Morda bi bila najenostavnejša koalicija z DeSUS-om in NSi. Skupaj bi imela 51 glasov, kar je dovolj, vprašljiva pa bi bila trdnost te zvezze, saj bi bil na primer DeSUS s svojimi desetimi poslanci odločilen za sprejem vseake vladne odločitve. Da zna biti zelo »siten« partner, se je pokazalo že v marsikateri prejšnji vladi. Možnosti za koalicijo so seveda tudi druge, na Miru Cerarju pa je, da skuša najti čim boljšo rešitev. Brez kompromisov ne bo šlo, važno pa je, da bodo sprejeti v dobro Slovenije.

Kdo bo v vladi, je nedvomno pomembno. Še bolj pomembno je, da bodo vse politične sile, ne glede na to ali bodo v koaliciji ali v opoziciji, dovolj konstruktivne, da Slovenijo potegnijo iz dolgoletne krize in jo spet spravijo na zeleno vejo, kjer je pred leti že bila. Če jim bo to uspelo, jim bodo državljanke in državljeni Slovenije prav gotovo hvaležni.

BLIŽNJI VZHOD - Žrtev med Palestinci v Gazi medtem že več kot tisoč

Napori za podaljšanje prekinitev spopadov

RIM - Srečanje Slovenija zahteva izpolnitev obvez do manjšine

RIM - Slovenski veleposlanik Iztok Mirošič (na posnetku) se je sestal z italijansko ministrico za ustavne reforme in odnose s parlamentom Mario Eleno Boschi. Osrednji namen pogovora je bil poziv k izpolnjevanju zaščitnega zakona slovenske narodne skupnosti v Italiji in uči sprejemanja senatne in volilne reforme v Italiji. Veleposlanik Mirošič je izrazil pričakovanje, da bo italijanska vlada ob pomembnih reformah, ki so pravkar v procesu sprejemanja, predvsem predvideni reformi senata in 5. poglavja ustave ter volilni reformi, upoštevala tudi pričakovanja slovenske manjšine v Italiji.

Na 2. strani

TRST - Tramvaj razveselil množico ljudi Toda voženj je bilo rekordno hitro konec

TRST - Openski tramvaj tudi tokrat ni imel sreče. Po daljšem prisilnem počitku je včeraj začel z redno vožnjo, ki se je zapletla že v dopoldanskih urah, ko so potniki zaradi tehnične napake morali zamenjati tramvaj. Popoldne pa je prišlo do nove težave, zaradi katere

je podjetje Trieste Trasporti prekinilo obratovanje tramvaja. Po optimističnih napovedih naj bi se na progo vrnili jutri, a po zadnjih zapletih in ponesrečenih poskusih, da začne ponovno voziti, lahko to trdijo le največji optimisti.

Na 3. strani

GRADEŽ - Raj za kolesarje in ljubitelje ptic Sredi trstišča ob izlivu Soče obnovili sprejemni center

PRAPROT - Nepričakovani petkov obisk Romano Prodi v Zidarichevi osmici

PRAPROT - V osmici Benjamina Zidaricha v Praprotu se je v petek zvezčer na veliko presenečenje prisotnih gostov pojabil nihče drug kot nekdajni italijanski premier in nekdajni predsednik Evropske komisije Romano Prodi, ki se je na Tržaškem ustavil na zasebnem obisku med potjo, ki ga je peljala na Hrvaško, kjer namerava preživeti poletne počitnice. Prodi, ki je v Praprot prispel skupaj z družino in nekaterimi prijatelji, si je ogledal Zidarichevo klet in potem v osmici včerjal s tipičnimi kraškimi jedmi in vini, Kras in njegovi proizvodi pa so ga, kot je sam, rekel, očarali.

Na 3. strani

Repen: uspela pobuda Karjola Challenge 2014

Na 4. strani

Nabrežina: načrt za energetsko varčevanje

Na 5. strani

V Gradežu prijavili nočna razgrajača

Na 14. strani

V Štandrežu bogata letina krompirja

Na 15. strani

RIM - Veleposlanik Mirošič pri ministrici Boschi je

Slovenija zahteva spoštovanje zaščitnega zakona za manjšino

RIM - Slovenski veleposlanik Iztok Mirošič se je sestal z italijansko ministrico za ustavne reforme in odnose s parlamentom Mario Eleno Boschi. Osrednji namen pogovora je bil poziv k izpolnjevanju zaščitnega zakona slovenske narodne skupnosti v Italiji in luti sprejemanja senatne in volilne reforme v Italiji. Veleposlanik Mirošič je izrazil pričakovanje, da bo italijanska vlada ob pomembnih reformah, ki so pravkar v procesu sprejemanja, predvsem predvideni reformi senata in 5. poglavja ustave ter volilni reformi, upoštevala tudi pričakovanja slovenske manjšine v Italiji. V zvezi s tem je izpostavil željo, da se zagotovi izpolnjevanje določb zaščitnega zakona za slovensko manjšino tudi v delu, ki opredeljuje olajšano zastopstvo manjšine v državnih predstavninih organih - 26. člen - in izpolnjevanje določb mednarodnih pogodb.

Reforme, ki jih italijanska vlada želi uresničiti, namreč pomembno vplivajo tudi na položaj in zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji, in sicer v Avtonomni deželi Furlaniji-Julijski krajini, ki ima zaradi tega zagotovljen poseben status. Veleposlanik Mirošič je pri tem poudaril, da ima tudi italijanska manjšina v slovenskem parlamentu ustavno zagotovljeno predstavninstvo. Mirošič je izpostavil, da so bili v zadnjih letih s prizadevanjem predsednikov republik Giorgia Napolitana in Boruta Pahorja narejeni pomembni koraki pri zbljevanju italijanske in slovenske narodne skupnosti, ki predstavlja pomembno vez med sosednjima državama. V tej luči je veleposlanik ministrica Boschi pričakovanja slovenske vlade, da Italija v aktualnih parlamentarnih postopkih uresniči navedene zakonske določbe in obvezne do slovenske manjšine v Italiji, s čemer bi čezmejno evropsko sožitje Slovencev in Italijanov še okrepili.

prej do novice

www.primorski.eu

Slovenski veleposlanik Izok Mirošič z italijansko ministrico Mario Eleno Boschi

AVSTRIJA - Prva koroška Slovenka na tako visokem položaju

Ana Blatnik na čelu zveznega sveta

Nastopni govor, v katerem je govorila o spominu, spravi in ustvarjanju prihodnosti, je imela tudi v slovenščini - Zvezni svet bo vodila 6 mesecev

Ana Blatnik je »ključ zveznega sveta« predal predhodnik Michael Lampel

DUNAJ/CELOVEC - Koroška Slovenka Ana Blatnik je v četrtek dopoldne tudi uradno prevzela četrto najvišjo funkcijo v avstrijski državi, predsedstvo v zveznem svetu, domu zveznih dežel v avstrijskem parlamentu. Nastopni govor prve koroške Slovenke na tem položaju v zgodovini avstrijskega parlamentarizma, je bil dvojezičen, in nemščini in s povzetkom v slovenščini, poudarek pa je bil predvsem na spominjanju, spravi in želji po aktivnem oblikovanju bodočnosti. Manjkalpa na ničti zahteve po enakopravnosti na socialnem področju, sploh in tudi jezikov. Politike do manjšin se Blatnikova, ki je kot predstavnica socialdemokratske stranke (SPÖ) funkcijo predsednice prevzela za šest mesecev, v tem času namreč dežela Koroška po ustavi predseduje drugemu domu avstrijskega parlamenta, ni lotila.

V svojem nastopnem govoru se je Blatnikova najprej zahvalila svojim političnim sopotnikom in podpornikom ter svoji družini in domačemu kraju - dvojezičnemu Bilčovsu. Nato je spomnila, da se letos spominjamamo vrste obletnic - med drugim 100. obletnice začetka prve svetovne vojne, 75. obletnice druge svetovne vojne, 80. obletnice državljanke vojne v Avstriji, 25. obletnice padca Železne zavese. »A tudi spomin na nasilni pregon slovenskih družin v nacistična taborišča v Nemčini pred 72 leti nam nudi možnost, da vidimo in stopamo v danes združeni Evropi v boljšo prihodnost,« je dejala Blatnikova.

Načelno je v svojem govoru namenila pozornost raznim - predvsem socialnim - neenakopravnostim. »A tudi moje imenovanje za predsednico zveznega sveta je poudarek boja za enakopravnost ne le žensk, temveč tudi narodnih skupnosti v Avstriji,« je poudarila. Ana Blatnik je v nadaljevanju svojega govoru poudarila tudi pomen (v avstrijski javnosti kritično gledanega) predstavnika doma zveznih dežel kot pomembnega povezovalnega člena do državljanov in državljanov, občin, dežel in evropske ravni. Blatnik je prav v tem smislu pozvala tudi ostale poslanke in poslance, da se skupno lotijo odprtih vprašanj - tudi večjezičnosti.

Prvi govornik po nastopni izjavi Ane Blatnik je bil koroški deželnih glavar Peter Kaiser (SPÖ), ki je Blatnikovi čestital, po gospodarskem polomu Koroške s Hypo banko pa je govoril tudi o vizijah za boljši jutri Koroške in Avstrije. V razpravi, ki je sledila, je Günther Novak, zvezni svetnik SPÖ s Koroške, poudaril, da je seja zgodovinska, saj gre za prvo predsedstvo Koroške zveznemu svetu, odkar vprašanje dvojezičnih tabel ni več tema. Christian Poglitsch, zvezni svetnik Ljudske stranke, prav tako s Koroške, je pojavil sedanjo novo vladno koalicijo na Koroškem, a tudi bivšega svobodnjaškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja (FPK), ki da ima zasluge pri iskanju kompromisa pri dvojezičnih topografskih napisih. Dörfler, ki si je - po polomu svobodnjakov na deželnih volitvah 2013 - le zagotovil sedež v zveznem svetu, je v svojem posegu v zvezi s tablami pohvalil samega sebe, hkrati pa zaželesl Ani Blatnik vse dobro in izrazil upanje, da ji bo uspešno utrditi samozavest manjšine. (il)

SEČOVLJE - Slabo vreme ogorja proizvodnjo

Zaradi obilnega deževja pridelava soli še ni stekla

SEČOVLJE - Zaradi obilnega dežja v zadnjih mesecih so v Sečoveljskih solinah postopki priprave soli takšni, kot da bi bili na začetku uvdgnega obdobja sredi aprila. Za zdaj tako niso pridelali še nič soli, pojasnjuje vodja pridelave soli Dario Sau. Če jim bo vreme naklonjeno, bi do konca septembra lahko vseeno pridelali od 1500 do 2000 ton soli.

Po dežjem bogatih aprilu in maju so v Sečoveljskih solinah od začetka junija nadaljevali intenzivno pripravo solnih polj za sezono in pripravo visoko koncentriranih slanic na izparilnih bazenih za njihovo izkorisčanje na primerno urejenih in za sezono pripravljenih solnih poljih, je navedel Sau. Kazalo je že, da bodo proti koncu minulega meseca lahko začeli prvo pobiranje soli, a jim jo je ponovno zagodilo vreme, tako da je trenutno podloga kristalizacijskih bazenov, t.i. petola, »v stanju, kot da smo 15. aprila«.

Za dobro sezono tradicionalne pridelave soli je za optimalno pripravo petole zaželenih vsaj 18 do 25 dni neprekinitvenega lepega vremena v uvodni fazni sezoni

ne, torej od konca aprila do prve polovice junija. Za dobro sezono pa je zaželenih vsaj 55 do 65 pobiranj oziroma 55 do 65 lepih proizvodnih dni. Poleg količine slab vremenski pogoji zaradi slabšanja utrjenosti podlage - petole - včasih negativno vplivajo tudi na kakovost pridelane soli, pravi Sau.

Nestanovitno vreme prav nič ne koristi tradicionalni pridelavi soli, kakršno gojijo v Sečoveljskih solinah, zdaj pa lahko zgolj upajo, da jim bosta avgust in september toliko naklonjena, da bodo lahko najprej pripravili petole kristalizacijskih bazenov solnih polj za tradicionalno pobiranje soli, ki bo trajalo približno 18 do 20 dni.

V tem času bodo na solnih poljih zgoščevali svežo morsko vodo, pojavili se bodo prvi kristali soli, s prvim pobiranjem soli pa bi lahko nato začeli proti poloviči avgusta. Če jim bo vreme nato vsaj do konca septembra naklonjeno, bi lahko v tem obdobju pridelali vsaj 1500 do 2000 ton soli.

Lani so v Sečoveljskih solinah pridelali okoli 3170 ton morske soli in 25 ton solnega cveta, je še navedel Sau. (STA)

KOROŠKA - Boleča zareza

V slovenski Glasbeni šoli do 300 učencev manj

CELOVEC - Začetek novega šolskega leta 2014/2015 bo prinesel slovenski Glasbeni šoli (GŠ) na Koroškem veliko in predvsem bolečo zarezo. Šola bo imela do 300 oziroma skoraj polovico učencev in učenk manj, ker bo po reorganizaciji oziroma integraciji v deželnno glasbeno šolo lahko zaposlila le še domače (avstrijske) učitelje.

Kot je v pogovoru za slovenski radio v Celovcu povedal direktor slovenske glasbene ustanove Roman Verdel, se je Glasbena šola v sklopu priprav na integracijo v deželnji Mušikschulwerk kot samostojna 28. enota morala posloviti od 32 honorarnih učiteljev iz Slovenije. Ostal je le še domači kader, ki pa šteje 16 učiteljev. S tem pa bo Glasbena šola izgubila tudi 250 do 300 učencev, ker preprosto ni razpolago dovolj učiteljev.

Ravnatelj Roman Verdel sicer upa, da jim bo po integraciji v razpisom uspel zaposliti vsaj del tistih

Roman Verdel

ARHIV

učiteljev, od katerih so se pred kratkim morali posloviti. To pa se bo lahko zgodilo v najboljšem primeru še prihodnje leto jeseni, pravi Verdel, ki je še dodal, da hočejo prehodno ohraniti vsaj pouk v vseh dosedanjih oddelkih. (il)

Reševalci poškodovano planinko s helikopterjem odpeljali v UKC Ljubljana

KRANJ - Helikopter gorskih reševalnih služb je ponesrečeno planinko s Storžiča odpeljal v Univerzitetni klinični center (UKC) Ljubljana. Reševanje 53-letne Ljubljancanke je trajalo več ur, so sporočili iz Policijske uprave Kranj. Planinka je pri sestopu s Storžiča na višini okoli 1900 metrov zdrsnila in se huje poškodovala. Reševalni helikopter je imel zaradi vremena težave pri dostopu do kraja nesreče.

Mesič zanika plačilo odškodnine Jorasu

ZAGREB - Nekdanji hrvaški predsednik Stipe Mesić je včeraj zanikal trditve Joška Jorasa, da je Jorasu plačal odškodnino zaradi razdalitve. Kot je Joras v petek dejal za STA, je zagrebsko sodišče junija potrdilo izvršitev sodne okrožnega sodišča v Kopru, ki je postal pravnomočna že leta 2012. »To je cirkus,« je dejal Mesić, ki je ponovil, da koprsko sodišče ne more biti pristojno za dogodek, ki se je zgodil na Hrvaškem. »Izjava o gospodu Jorasu sem povedal na otoku Braču in sem hrvaški državljan. Tudi hiša gospoda Jorasa je še zmeraj na Hrvaškem. Zato je za zadevo lahko pristojno samo hrvaško sodišče,« je pojasnil.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

PREVOZI - Openski tramvaj je včeraj začel z rednimi vožnjami

Po »uspešnem« startu nove težave in prekinitev voženj

Danes tramvaj gotovo ne bo vozil, morda bodo imeli potniki več sreče jutri

Openski tramvaj je po dveh letih odstopnosti včeraj znova začel z rednimi vožnjami. Po zadnjih birokratskih zapletih, ki so po uradni slovesnosti pred tremi tedni tramvaj poslali v remizo, se je včeraj vrnil na progo. Pot iz Trsta do Opčin in obratno je za večino dopoldanskih potnikov minila brez težav, a ne za nas in še nekaterje druge novinarske kolege, ki smo vstopili v tramvaj številka 406, ki je iz Oberdanovega trga startal ob 11.10.

Vse se je začelo dobro, saj nam je na postaji prodajalec vozovnic zagotovil, da tramvaj vozi in da je, na njegovo veliko presenečenje, tudi točen. Z velikim pričakovanjem smo vstopili na znamneniti tramvaj, ki je bil pol turistov, med potniki pa je bilo tudi nekaj Tržačanov z majhnimi otroki. Naša vožnja pa se je kmalu začela zapletati, in sicer po vzponu, ki ga je tramvaj opravil s pomočjo žične vzpenjače. Brezkrbni turisti k sreči niso bili informirani, kakšna smola se v zadnjem času drži openskega tramvaja, a z obrazov domaćinov so vseeno lahko razbrali, da nekaj ni v redu. »Pa kaj je spet narobe, saj tramvaj vendar ni tehnično tako dovršen, kakor je vesoljska ladja,« ježe in začudenja ni mogel skrít eden izmed potnikov, ki je komaj čakal na vrhnitev tramvaja. Po večkratnem vklopu elektronskega alarmata in polžji vožnji, smo najprej obtičali v Ul. Commerciale, in sicer tam, kjer je semafor za automobile. Vozniki avtomobilov so fotografirali tramvaj, tudi mimočni pešci so s svojimi telefoni želeli ovekovečiti povratak tramvaja, potniki v tramvaju pa smo že zeleni razumeti, kaj se dogaja. Po vnovični vzvratni vožnji je voznik tramvaja ugasnil vozilo in preveril akumulator, nato pa ponovno vključil ročko in krenil naprej. A nismo prišli daleč ... Že pri Ferlugh je bil tramvaj tako utrujen, da je voznik preko radijske zveze obvestil tehniku podjetja Trieste Trasporti, ki nam je napisali poslat drugo vozilo.

Negodovanje Tržačanov, presenečene obraze turistov in začudenje otrok je tolažil nasmej voznika, ki nam je dobre volje razlagal, da ni nič resnega in da je prišlo le do manjše tehnične težave (težave z napajanjem sistema). No, za turiste je bila ta razloga bržkone sprejemljiva, za nas, ki si želimo, da bi zgodovinski tramvaj ponovno vozil tako, kot je vozil pred zamenjavo sistema z elektroniko, pa ni bilo tako, saj se vsak bržkone sprašuje, kako je mogoče, da ne ugotovijo, zakaj še naprej prihaja do tehničnih napak. Po krajšem čakanju pri Ferlughu nas je prišel iskat tramvaj številka 407, edini tramvaj, pri katerem so obdržali stari sistem. Od skupno šestih tramvajev so namreč le enega iz zgodovinskih razlogov obdržali s starim sistemom napajanja. In na naše ne preveč veliko presenečenje, je vožnja s tem tramvajem potekala kot po maslu, brez kakršnih koli težav.

Na pot do Opčin so nas sicer ovirali vozniki avtomobilov, ki so pozabili, da po tračnicah spet vozi tramvaj, nekoliko tudi dopoldanska sopara, saj »nedotaknjeni« tramvaj nima klimatske naprave, a to ni bilo nič v primerjavi s tehnološko modernim tramvajem, ki nas je tudi tokrat pustil na cedilu.

Do 14.45 je šlo brez težav, potem pa nova ustavitev. Podjetje Trieste Trasporti je posledično prekinilo obratovanje povratnika, za katerega se ne ve, če se bo v ponedeljek sploh vrnil na progo (danes zagotovo ne).

Ob vseh teh težavah ne moremo

Voznik tramvaja (levo zgoraj) pokvarjeni tramvaj št. 406 (desno zgoraj) zamenjava tramvaja pri Ferlugh (levo spodaj) turisti na poti proti Opčinam (desno spodaj)

FOTODAMJ@N

PAPROT - Nekdanji premier in predsednik Evropske komisije v petek v Zidarichevi osmici

Prodija očarale kraške dobrote

Pri Benjaminu Zidarichu se je z družino in prijatelji mudil v okviru zasebnega obiska na poti na Hrvaško - Obisk kleti in večerja v osmici

Benjamin Zidarich zadnjega petkovega večera zlepa ne bo pozabil, saj je doživel nadvse pomemben obisk, čeprav oseba, ki se je tisti večer mu-

dila v njegovem osmici, ne zaseda več vidnih političnih položajev. Pa vendar: obisk človeka, ki je v preteklosti dvakrat vodil italijansko vlado, medtem pa

je bil še predsednik Evropske komisije, ni ravno zadeva, ki se dogaja vsak dan. Govorimo o Romenu Prodi, ki se je v petek zvečer pojavil v Zidarichevi osmici na zasebnem obisku v družbi žene Flavie, sina in družine ter tržaških prijateljev (npr. bivšega evropskega poslanca Giorgia Rosettija), pri katerih se je mudil na poti na Hrvaško, kjer namenava preživeti poletne počitnice.

Namen Prodijevega obiska, za katerega v bistvu ni vedel nihče (razen državne radiotelevizije RAI, ki se je z bivšim premierom pogovarjala o aktualnih temah, kot so vloga Italije v Evropi ter npr. položaj na Bliznjem vzhodu in v Ukrajini), je bil spoznati Kras, njegove značilnosti in tipične proizvode. Tako si je ogledal Zidarichevo klet in povečerjal v osmici z obloženimi kruhki s paradižnikom in čebulo v teranu, daje s kuhanim in surovim pršutom, salamo, panceto in kraškimi siri, vse skupaj pa so gostje zalili z Zidarichevimi vini - vitovsko, malvazijo in teronom.

Klet in osmica Benjamin Zidaricha sta na Romana Prodija očitno naredila zelo lep vtis, saj je bil po Zidarichevih besedah zelo zadovoljen ter je dejal, da so ga Kras in njegove dobrote očarale. Drugače je bil Prodijev obisk na Tržaškem kratkotrajen: že včeraj je namreč odpotoval naprej proti Hrvaški, ki je njegov končni cilj.

Romano Prodi je bil nad kraškimi specialitetami in vini iz Zidaricheve kleti očitno navdušen

ARHIV

ŽELEZARNA - Jutri bo zapadel ultimat komisarja grupe Lucchini Nardija za dokončno ponudbo

Na Deželi FJK optimisti glede ponudbe Arvedi

Dežela Furlanija-Julijnska krajina pričakuje z optimizmom dokončno ponudbo skupine Arvedi za prevzem škedenjske železarne. Jutri bo namreč zapadel ultimat, ki ga je podjetniku Giovanniju Arvediju postavil izredni komisar družbe Lucchini Piero Nardi z zahtevo, da posreduje dokončno ponudbo do 28. julija. Ultimat je bil posledica dejstva, da je uradni rok za posredovanje ponudbe za odkup železarne zapadel 15. julija, do takrat pa Nardi ni prejel nobenega dokumenta.

Kot smo zapisali pred dnevi, so se po nekaterih zapletih pogajanja v zadnjem obdobju obrnila na bolje in so nekateri dobro obveščeni viri povedali, da bo skupina Arvedi vendar posredovala dokončno ponudbo za prevzem železarne, to pa bo tudi storila pravočasno. Še do pred nekaj dnevi so bila namreč v teku mrzlična pogajanja med skupino Arvedi in Rimom oziroma de-

želno vlado za izdelavo drugega programskega sporazuma. Ta bo urejal primopredajni postopek, v katerem bo do zapisane vse obvezne in dolžnosti ter postavke, ki jih bosta moralna izpolnjevati družba Arvedi oziroma država.

Dva dni pred iztekom ultimata so številni telefoni včeraj brneli v prazno. Izvedeli smo vsekakor, da gleda deželna vlada z upanjem v rešitev vprašanja in da torej pričakuje, da bo družba Arvedi jutri formalno posredovala Nardiju dokončno ponudbo. V uradih deželne vlade pa so nam povedali, da v zadnjih dneh ni bilo zapletov pri pogajanjih in da torej po predvidevanjih ne bo nobenega presenečenja glede ponudbe družbe Arvedi. Ko bo imel komisar Nardi ponudbo v rokah, se bo začela nova faza za železarno, tudi slika o prihodnosti tovarne in zaposlenih pa bo najbrž jasnejša.

A.G.

Pogled na škedenjsko železarno

FOTODAMJ@N

REPEN - 7. tekmovanje Karjola Challenge 2014 izpeljali klub slabemu vremenu

Pomerilo se je 25 samokolnic

Tekmovalci so svoje nastope vzeli zelo resno

FOTODAMJ@N

OBČINA TRST - Gaza Furlanič (in drugi) ostro proti izjavam župana Cosolinija

Izjave tržaškega župana Roberta Cosolinija, češ da bi moral tržaški občinski svet za razpravo o resolucijah glede vojni v Gazi najeti posebno dvorano, so izviale val ogorčenih protestov. Cosolini je bil namreč povedal, da tako ali drugače ne more rešiti problemov na Bližnjem Vzhodu in da si ne more zato mestna skupščina dovoliti, da izgubi ure in ure za brezpredmetno razpravo. Predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič ter občinski svetniki SEL Marino Sossi in Daniela Gerin, Gibanja 5 zvezd Paolo Menis ter Paolo Bassi (mešana skupina) so v tiskovni noti polemično zapisali, da bi lahko potemtakem tudi ukinili občinske svete in demokratične volitve. Poleg tega so poudarili, da skuša Cosolini prikriti dejstvo, da nima Demokratska stranka jasnega stališča glede dogajanja v Gazi. Član tržaškega odbora za Listo Tsipras Marino Calcinari je do dal, da se Cosolini posveča vojnim muzejem, a zanemarja politike miru.

SOLIDARNOST - Skupna pobuda krožka KRUT in SKD Vigred

Oblačila, obutev in šolske potrebščine za Zvezo prijateljev mladine Slovenije

»Solidarnostna« ekipa v akciji Kruta in SKD Vigred

star, ki je nabранo blago odpeljal, se je povabilno izrazil, da je naša velika nabirkra prva pošiljka izven meja Slovenije in izrazil pričakovanje, da bi v bodoče še sodelovali. Tudi pri naših obeh društvin

trdno verjamemo, da bomo ciklično nadaljevali s pobudo in načrtujemo, da bi naslednja stekla v oktobru. Seveda pa se želimo zahvaliti vsem, ki so se že tokrat prijavili lepi humanitarni akciji.

Zbiranje sredstev za družino Mamadou Syja

Deželna sekcija Združenja italijanskih športnih novinarjev USSI Marco Luchetta je podprla pobudo zbiranja sredstev v podporo družini nešrečnega senegalskega državljanja Mamadou Syja, ki se je preteklo sredo smrtno ponesrečil s kolesom na Lonjerski cesti, ki jo je sprožil klub Audace Fight&Fitness. Klub je včeraj popoldne na Borznem trgu priredil tudi srečanje v spomin na nesrečnega mladeniča, za zbiranje sredstev pa se je odločil z namenom, da se z zbranim denarjem omogoči čimprejšnja vrnitev njegovih posmrtnih ostankov v rodni Senegal. Denar je mogoče nakazati na račun ASD Audace Fight & Fitness Club, koda IBAN IT60O0572802206240570730779 pri bančnem zavodu Banca Popolare di Vicenza pri čemer napišemo Mamadou Sy.

Naravoslovni muzej jutri izjemoma odprt

Naravoslovni muzej v Ul. Cumano bo jutri ob priložnosti slovesnega odprtja vojnega muzeja za mir Diego de Henriquez izjemoma odprt, in sicer od 18. do 23. ure. Samo jutri bo veljala znižana cena za vse, medtem ko bo vstop za razstavo o matematiki prost. Spomnimo naj, da bo obisk muzeja Diego de Henriquez ves avgust brezplačen. Prvi obiskovalci bodo lahko muzej obiskali od torka naprej.

Obnova cestne signalizacije

Tržaška občinska uprava je sporočila, da bodo od jutri (ponedeljek, 28. julija) do četrtek, 31. julija, obnavljali cestno signalizacijo na nekaterih mestnih ulicah. Dela bodo potekala med 21. in 6. uro na ulicah Baiamonti, Roncheto, Giacometti, Liburnia, Soncini, Slavich, Servola, Banelli, Pitacco, Giardini. Marco Praga, Vigneti, Ratto della Pileria, Carpineto in Salata, v predoru Montebello in na Trgu Baiamonti.

Pijan se je upiral policiji

Pripadniki letičega oddelka tržaške kvesture so preteklo noč ovadili kolumbijskega državljanja zaradi upiranja javni osebi, obenem pa mu tudi izrekli kazen zaradi pijanosti. Moški se je namreč v Ul. Carducci preprial z mladim Kubancem, ki je želel braniti rojakinja. Na prizorišče sta na podlagi telefonskega klica prispevali policisti, ki sta udeleženca prepričali in identificirali trojico ter poskusili obnoviti dogajanje, vendar je Kolumbijec nadaljeval z napadalno držo tudi v odnosu do policistov, pri čemer je enega od njih na silo porinil. Posledica je bila ovadba.

Oblili so jo z vodo in varekino

Policija skuša ugotoviti okoliščine, v katerih je v petek popoldne v Ul. Gatteri prišlo do nezgode, ki na srečo ni imela hujših posledic. Takrat je namreč med hojo po ulici neka ženska doživela svojevrsten »tuš«, saj sta jo z višine oblili voda in varekina. Ženska je poklicalu policijo, ki je na prizorišče poslala izvidnico, na srečo pa zdravniška pomoč ni bila potrebna. V teku je preiskava.

Nadzor v Sesljanskem zalivu

Policija nadaljuje z nadzorom lokalov in zabavišč, kjer se v večernih in nočnih urah zbirajo ljudje z namenom preprečevanja uživanja alkohola in drog. Tako so se policisti preteklo noč mudili v Sesljanskem zalivu, kjer so legitimirali 37 oseb in pregledali 14 avtomobilov.

NABREŽINA - Devinsko-nabrežinski občinski svet sprejel akcijski načrt za trajnostno energijo

Izposoja koles in fotovoltaični sistemi

Spodbujanje nameščanja in uporabe fotovoltaičnih solarnih sistemov in torej varčevanja z energijo prek lastnoročne proizvodnje ter sploh pripravljanje in izvajanje okolju prijaznih načrtov so glavni cilji akcijskega načrta za trajnostno energijo (Paes), ki bo stekel v prihodnosti v devinsko-nabrežinski občini. V tem okviru bodo v obdobju 2014-2020 nastale razne pobude, med različnimi načrti devinsko-nabrežinske uprave pa je tudi program za izposojo koles.

Načrt Paes je sprejel devinsko-nabrežinski občinski svet na sredini seji. Kot smo že poročali, je skupčina v sredo sprejela proračun za finančno leto 2014 in večletni proračun za obdobje 2014-2016, pravilnik za enoten občinski davek IUC ter količnike in odbitke za davke na nepremičnine IUC-IMU, za nedeljive storitve IUC-TASI in za odpadke IUC-TARI. Na dnevnem redu so bile še nekatere tehnične točke, ne nazadnje pa so razpravljali in nato soglasno odobrili načrt Paes, o katerem je poročal podžupan in pristojni občinski odbornik Massimo Veronese.

Občinske uprave se s sprejetjem evropskega projekta Paes obvezujejo, da bodo do leta 2020 zmanjšale porabo električne energije v občini, je povedal Veronese. To je mogoče storiti na več načinov, med glavnimi pa je uporaba fotovoltaičnih solarnih sistemov, ki jih je mogoče namestiti na strehah šol, televidnic in sploh občinskih stavb. Devinsko-nabrežinska občinska uprava se bo za potrebna finančna sredstva obrnila na Evropsko unijo, je še dejal Veronese, čeprav se bo žal spet postavilo vprašanje pakta stabilnosti. Dalje bo mogoče v tem okviru nuditi olajšave za občane, ki bodo na osnovi okolju prijaznih kriterijev obnovili stanovanje oz. hišo, je dodal podžupan in najavil, da načrtujejo tudi uvedbo programa za izposojo koles (t.i. »bike-sharing«), od gorskih do električnih. Kolesa si bo mogoče izposoditi na nekaterih specifičnih točkah, predvidoma v Sesljanskem zalivu, Ribiškem naselju, naselju Portopiccolo in parkiriščih nekaterih trgovin.

A.G.

Ali si bomo lahko kolesa izposojali tudi v devinsko-nabrežinski občini?

NABREŽINA - Prestižno imenovanje

Marija Brecelj v vodstvu združenja Mesta olja

Marija Brecelj

Devinsko-nabrežinska odbornica za kulturo, šolstvo, delo, kmetijstvo in stike z javnostmi Marija Brecelj je postala članica državnega vodstva italijanskega združenja Mesta olja. Marijo Brecelj so soglasno izvolili 19. julija na letnem zasedanju državne skupščine, ki je bilo tokrat v Pescari.

Kot je znano, je namen združenja Mesta olja spodbujati in ovrednotiti proizvodnjo ekstra deviškega oljnega olja na lokalni ravni. Marijo Brecelj je imenovanje zelo razveselilo. Kot je povedala, se je zanj s tem začel nov iziv. Sicer namerava odbornica, ki je poudarila pomem sodelovanja med občinskimi upravami, spodbujati občine v deželi FJK, ki tega še niso storile, da se včlanijo v združenje Mesta olja, ker je to izredna priložnost za ovrednotenje lokalnega olja.

Dobro obiskana procesija pri Sv. Jakobu

Pri Sv. Jakobu ima procesija posebno mesto na spisku dogodkov. Krajani vsako leto 25. julija s svečano mašo in procesijo skozi vas obeležijo župnijski praznik. Na dogodku so se v petek zvečer zbrali številni krajani, ki so prisluhnili najprej slovenski maši. Mašo v italijanskem in slovenskem jeziku je daroval Lorenzo Magarelli, ob 20. uri pa se je začela evharistična procesija. Ta se je vila po Trgu sv. Jakoba in ulicah Frausin, Basevi, San Giacomo in monte, zaključila pa se je na Trgu sv. Jakoba. Krajevni praznik so nato obeležili še z glasbo; nastopila je pihalna godba Filarmonica di S. Barbara. Slovenske vernice so se ob župnijskem prazniku spomnile tudi na lani preminulega duhovnika Marija Gerdola. Njegov spomin bodo počastili z mašo 29. avgusta.

Prestavili 7. olimpijado skokov v vodo

Zaradi slabega vremena so včeraj odpovedali olimpijado skokov v vodo s pljuskom (t.i. klanf), ki so jih šest let zapored izvajali na kopališču Ausonia. Organizatorji zabavne prireditve, na kateri se za najboljši in najzabavniji skok lahko poteguje vsakdo, so po krajšem posvetovanju sklenili, da je zaradi neugodnih vremenskih razmer skoke v vodo bolje odpovedati. Eden od organizatorjev nam je razložil, da so se za odpoved odločili ne toliko zaradi dežja, kot zaradi občinstva, ki si ne bi moglo blizu ogledovati skokov.

Za vse tiste, ki so se prijavili na »Olimpijado klanf«, naj povemo, da jo bodo v Ausonii izpeljali v soboto, 2. avgusta. Podrobne informacije pa je mogoče dobiti tudi na spletni strani organizatorja www.spiz.it.

Poletne prireditve v Trstu

V okviru prireditve »Trieste Loves Jazz« bo drevi na Trgu Hortis ob 21. ur koncert skupin »Triestelovesjazz 5tet« in »Trio Caterina il gioco dell'oca barocca«. V veliki dvorani muzeja Revoltella (Ul. Diaz št. 27) bo ob 21. ur predstava »Opium Rhapsodie«, v gledališču Rossetti pa bo ob 21. ur predstava »Roberto Bolle and Friends« (proti plačilu).

V SPOMIN

Poslovila se je partizanska aktivistka Marta Milič

Vrstje partizanskih borcev in aktivistov v narodnoosvobodilnem boju se vse bolj redčijo in z njimi ugašajo spomini in dragocena pričevanja. V torek zvečer se je od življenja poslovila tudi aktivistka Marta Milič, ki je bila med vojno poznana s partizanskim imenom Tekla. Rodila se je v zavedni slovenski družini očetu Jožefu Miliču in mami Frančiški Grilanc v Saležu 20. februarja leta 1921. Bila je druga od sedmih bratov in sester. Družine se je oprijelo vaško ime pri Grzunovih.

Tako kot vsi ostali otroci njene generacije, ko je prestopila prag osnovne šole ni znala niti besede italijanščine in je takoj začutila močan odpor do vsiljene fašistične vzgoje. Kljub prepovedi pa doma pri Grzunovih ni manjkalo slovenske literature, starša sta učila otroke prepevati slovenske pesmi in vzgajali so jih v slovenskem duhu. Po končani osemletki je Marta šla služiti najprej v Trst in nato v Milan. Tik pred začetkom vojne se je vrnila domov.

Na začetku leta 1942 je pri Grzunovih poiskal zatočišče Martin stric prvoborec Stanko Grilanc, ki je bil poslan na Primorsko s štirimi primorskimi partizani. Izredno huda zima jim je onemogočala katerokoli delovanje, zato sta jih Marta in njena mama Fana do pomladni skrivali v hlevu. Tako se je začelo njuno delovanje v narodnoosvobodilnem boju. Januarja leta 1943 sta bili izdani. Banda Collotti ju je aretirala na domu v Saležu in ju odpeljala v zloglasno »Villo Trieste« na Ulici Bellosuardo.

Fašistični rablji so se najprej lotili mame Fane, Marta pa je čakala pred vrati mučilnice. Slišala je, kako strahotno mučijo mamo. Ko je postal trpinčenje že neznosno, je planila v mučilnico in prevzela vso odgovornost, češ da mati ni vedela za neno sodelovanje s partizani. Mater so izmučeno spustili domov, za Marto pa se je začela kalvarija. Osem mesecov je bila v zaporu v Bellunu, po kapitulaciji Italije pa so jo Nemci premestili v Trst v zapor pri jezuitih z imenom, da jo deportirajo v Nemčijo, konec leta 1943 pa se je vrnila domov. Doma so jo pričakali samo oče ter mlajša brat in sestra. Mati je bila v zaporu v Rovigu, mladoletna sestra Milka pa v Benetkah. Bratje, ki so bili v posebnih bataljonih so šli vsak svojo pot: Janko je šel v partizane, Danilo se je priključil prekomorskim brigadam, Milana so zadržali na Sardiniji.

O njenem izjemnem pogumu priča dogodek, ki je vezan na obdobje, ko je obiskovala sestro in mamo v zaporu. Zvedela je namreč, da domobranci zbirajo po zapori v Italiji slovenske fante, da bi jih vključili v svojo vojsko. Na vlaku za Trst je stopila v stik s skupino teh fantov in jih prepričala, da v Križu skočijo z vlaka in zbežijo.

Marto Milič je odlikovala neustrašnost in drznost. Ko so spomladi leta 1944 Nemci aretirali brata Janka in ga zaprli v zapor v Sežani, je Marta organizirala načrt za pobeg. S tremi tovariši in pištoljem v torbici se je odpravila v Sežano. Žal je načrt spodletel, ker so Janka predčasno premestili v Corone. Šele tri leta po osvoboditvi je zvedela, da je njen brat umrl v rizarni.

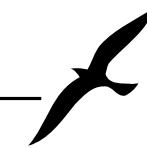
Vojna vihra sploh ni prizanesla družini Milič, saj so Nemci februarja 1944 deportirali tudi očeta. Kljub vsemu pa se Marta ni nikoli vdala. Kot aktivistka okrožnega narodnoosvobodilnega odbora je bila vedno izpostavljena velikemu tveganju, zaupali so ji namreč zahtevne naloge. Pogosto je njeno življenje viselo na nitki in si je znala pomagati s prirojeno iznajdljivostjo. Udeleževala se je tudi sestankov in kongresov na Krasu in na Vipavskem.

Ko sta se vrnili iz zapora, sta ji še bolj zagrizeno pomagali mati in sestra Milka, ki je bila kurirka. Na podstrešju in v skritem bunkerju v štirni pred hišo so skrivale partizane in ranjence, zbirale vsakovrstno pomoč za partizane in še marsikaj.

Pred koncem vojne je s partizansko poroko stopila na skupno življensko pot z Zvonkom Lupincem. Skrivaj ju je poročil župnik Franc Švara. Do konca vojne sta delovala v ilegalu kot terenci, tako da sta moralna nemalo noči prespati skrita v bunkerju v štirni. Po osvoboditvi sta se preselila v Šempolaj, kjer se jima je rodila hčerka Majda.

Marta Milič je v sebi skrbno čuvala spomine na težke trenutke svoje mladosti, o katerih ni rada govorila. Za njene zasluge v NOB le malokdo ve, ker večine njenih tovarišev ni več med nami. Ni bila deležna priznanj in tudi ni hrepenela po njih, zato naj ji gre danes iskrena zahvala.

Luana Grilanc

PADRIČE - Na društvenem sedeži v nekdanjem begunskem taborišču

Uspel prvi čebelarski praznik slovenskih čebelarjev na Tržaškem

Prvi praznik slovenskih čebelarjev iz Trsta je lepo uspel, k temu pa je svoje prispevalo tudi vreme, ki drugače letos poleti ni tako prijazno

O.KNEZ

Društvo slovenskih čebelarjev iz Trsta, ki je bilo ustanovljeno pred dobrim letom dni s sedežem na Padričah v bivšem begunskem naselju in združuje 20 čebelarjev, si je kot eno izmed pomembnih nalog zadal povezovanje slovenskih čebelarjev na Tržaškem. Tako so v letošnjem letu po besedah predsednika Dajnijela Novaka uspešno pripravili čebelarske delavnice, ki jih od marca dalje vodi čebelarski mojster Drago Mali iz Sežane. Ob zaključku čebelarskega tečaja pa so pripravili prvi čebelarski praznik.

»Srečevali smo se preko celega leta. Brezplačne čebelarske delavnice, ki jih je obiskovalo od šest do dvanajst čebelarjev, je vodil čebelarski mojster Mali. Srečevali smo se v njegovih čebelnjakih v Sežani in Lokvi. Tudi v našem centru na Padričah smo postavili društveni čebelnjak s štirimi tipi panjev, ki nam služijo za vzgojo in izobraževanje naših članov, tako mlajših kot starejših. Radi bi nabavili še nekaj dodatnih panjev za naš društveni čebelnjak, da bi lahko pridelovali društveni med, katerega izkupiček bi šel za potrebe delovanja društva,« pravi Novak.

Na čebelarski praznik so povabili tudi predstavnike sosednjih društev, s katerimi sodelujejo. Odzvali so se predstavniki Obalnega čebelarskega društva iz Kopra, ki ima 124 članov, in sežanskega čebelarskega društva. Člani društva slovenskih čebelarjev iz Trsta so tudi člani čebelarskega konzorcija, v katerem deluje kar 40 slovenskih čebelarjev, kar pri-

ča o tradiciji slovenskega čebelarstva. Zato si je društvo za svoj cilj izbralo razvoj čebelarstva in ovrednotenje slovenske čebelarske tradicije od miljskih hribov do Štivana, kar prikazuje tudi njihov grb.

»Na čebelarskih delavnicah, ki so potekale enkrat na dva tedna, smo se srečevali z namenom, da si čebelarji naberejo strokovne izkušnje in to prenesejo v svoje domove. Predstavili smo delo s čebelami po različnih temah v vseh letnih časih, pregledali čebelje družine, rojevanje, zrejo čebeljih družin in matic. Velik poudarek smo dali tehnološkemu razvoju od čebeljega panja do vzreje čebel in matic, proizvodnji medu, cvetnega prahu in matičnega mlečka. Z delom bomo nadaljevali čez poletje in čebelarske delavnice zaključili v septembru,« dodaja Drago Mali, ki spaša v prvo generacijo čebelarskih mojstrov na Slovenskem iz leta 1999. Sicer pa se Mali s čebelarstvom ukvarja že od leta 1984 in ima več kot 40 čebeljih družin. Prejel je številna priznanja za svoje proizvode, kot so med, cvetlični prah, propolis in matični mleček. Vzreja tudi matice za svoje potrebe in potrebe društva. Sicer pa je član Čebelarskega društva Sežana in geografsko zaščitene znamke Kraški med.

Prijetno druženje so nadaljevali ob dobiti kapljici in izvrstnih kulinaričnih dobrotah, ki so jih pripravile čebelarske gospodinje. Pripravili so tudi srečevalov, katerega izkupiček je šel za društveno dejavnost.

Olga Knez

Brezplačni vodení obiski vrta Carsiana

Nadaljujejo se dejavnosti v botaničnem vrtu Carsiana, ki obsega skupno 5 tisoč kvadratnih metrov in kjer uspeva 600 rastlinskih vrst. Danes bo ob 10.30 poseben brezplačni vodení obisk v slovenskem in italijanskem jeziku, ko si bodo lahko obiskovalci ogledali Sredozemski vrt. V njem je približno 40 različnih vrst rastlin, ki uspevajo na območjih od Istre do Dalmacije in Mitteran. Ob 11.30 in 15.30 pa bodo običajni vodení obiski vrta Carsiana proti plačilu.

Niz filmov režiserja Carla Mazzacurati

V kinodvorani Ariston bodo danes predvajali tri filme režiserja Carla Mazzacurati. Pobuda je v okviru niza, ki ga prireja združenje La Cappella Underground v sodelovanju z Nagrado Sergio Amidei in državnim CSC. Ob 16.30 bodo predvajali film »Il prete bello« iz leta 1989, ob 18.45 bo na vrsti »La lingua del santo« iz leta 2000, ob 21.15 pa film »La passione« (2010). Niz se bo nadaljeval jutri s predvajanjem filmov »L'amore ritrovato« (2004) in »La giusta distanza« (2007) ter v torek s predvajanjem zadnjega Mazzacuratijevega filma »La sedia della felicità« (2014).

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 27. julija 2014

SERGIJ

Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 20.40 - Dolžina dneva 14.58 - Luna vzide ob 6.18 in zatone ob 20.34.

Jutri, PONEDELJEK, 28. julija 2014

ZMAGO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27,6 stopinje C, zračni tlak 1011,7 mb ustaljen, vlagi 49-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 23,4 stopinje C.

OKLICI: Matteo Venier in Cinzia Bignamini, Devid Gustin in Jessica Pelizzon, Massimo Castignoli in Elena Coselli, Massimiliano Bartoli in Diletta Del Toso, Roby Paoletti in Neža Kapun, Gianluca Salamon in Marinella Pausin, Massimiliano Cimenti in Shana Skabar, Federico Lamba in Marta Gasparo, Fabio Carbone in Elena Zompicchiatti, Andrea Peressini in Chiara Norbedo, Tullio Emili in Erica Vico - Colli, Nicola Santin in Alida Ravalico, Giacomo Bertani in Luna Cassano Orchidea, Gennaro Ferrara in Matilda Arizanov, Antonio Abbruzzese in Maria Elena Lorefice.

Lekarne

Danes, 27. julija 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Korzo Italija 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilia 39/C, Božje polje 1.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italija 14 - 040 631661, Oštrek Vardabasso 1 - 040 766643, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilia 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225576 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Korzo Italija 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavlj - Ul. Flavia di Aquilia 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarne odprte od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 - 040 635408.

Od jutri, 28. julija, do sobote, 2. avgusta 2014:

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Borzni trg 12 - 040 367967, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Borzni trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Općine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33 - 040 633080.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

rana 3: 16.30 »Babysitting«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Provetta d'amore«;

Dvorana 4: 22.00 »Insieme per forza«;

16.30, 18.00, 20.00, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«.

THE SPACE CINEMA - 15.20, 16.20,

18.30, 20.20, 21.40 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 14.50, 18.00, 21.10

»Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; 16.15, 18.15 »Mai così vicini«;

15.20 »Il magico mondo di Oz«; 19.30

»Disney's Maleficent«; 15.15, 17.30,

19.45, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15

»Provetta d'amore«; 21.40 »The Big Wedding«; 17.20, 19.40, 22.00 »La Bella e la Bestia«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 2: 18.00 »Maleficent«;

20.00 »Per un pugno di dollari«; 21.45

»Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 3: 18.00, 21.15 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.15 »Una notte in giallo«.

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadst.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezni obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbel za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga) iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v govorini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Loterija

26. julija 2014

Loterija 26. julija 2014

Bari	83	50	37	41	11
Cagliari	70	63	72	13	21
Firence	19	11	36	20	42
Genova	34	63	69	66	67
Milan	21	52	49	69	53
Neapelj	69	2	19	63	26
Palermo	32	2	11	29	33
Rim	50	71	48	75	83
Turin	17	6	20	29	21
Benetke	86	81	71	82	20
Nazionale	36	49	87	76	15

Super Enalotto

Št. 89

1	10	26	28	29	62	jolly 52

<tbl_r cells="7" ix="1" maxcspan="1" max

F.C. PRIMORJE 1924

ŠAGRA NA PROSEKU

**Danes
ansambel
L & F BAND**

Kalamari
in specialitete na žaru

Osmice

DAVORIN BANDI je odpral osmico v Prebenegu št. 91. Vabljeni. Tel. št.: 040-231865.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.

GROZDANA IN EDO sta odprala osmico v Repnu št. 18. Tel. št.: 040-327472.

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-5686191.

OSMICA je odprta pri Normi v Mavhnjah. Tel. št.: 040-299806.

OSMICA Starec je odprta, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samotorci št. 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO je odpral Zidarič, Praprotni št. 23.

PRI JURČEVIH v Cerovljah smo odprli osmico. Vabljeni!

V KOLUDROVCI je Skupek odpral osmico. Tel. 040-2296038.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Poslovni oglasi

RESNA GOSPA IŠČE DELO

z osebnim avtom.

Tel.: 0039-3293227075

Mali oglasi

OPEL CORSA, 1.4 ELEGANCE, letnik 2001, 66 KW, 111.000 km, EURO 4, ABS, ESP, avtoradio s CD predvajalnikom, lita platišča, redno servisiran, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 349-6081244.

DOBIL SEM KLJUČ znamke volkswagen, na Općinah blizu osnovne šole F. Bevk. Poklicite na tel. št.: 349-7645810.

IZKUŠEN VILIČAR in skladiščnik s podrlalom In Design išče delo. Tel. št.: 327-7409432.

ISČEM malega psa, nemškega ovčarja. Tel. št.: 334-7474223 (od 17. do 18. ure).

NA PRODAJ STANOVANJE s prekrasnim razgledom na Tržaški zaliv in tržaško zaledje: prostorna veža, spalnica,

tmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK
sprejemanja
malih oglasov proti plačilu
osmrtnice, zahvale, sožalja,
čestitke v okvirčku,
mali oglasi v okvirčku,
oglasi društev in
organizacij v okvirčku
ponedeljek - petek
10.00 - 14.00
sobota zaprto

Tel. 800.912.775
e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Montecchi 6
II. nadstropje - TRST

Šolske vesti

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15. Info in vpisi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, Ul. Ginnastica 72. Tel. št. 040-573141 ali urad@dijaski.it.

POGREBNO PODJETJE

San Giusto Lipa

OPĆINE - Proseka Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah

PRIDEMO TUDI NA DOM!

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovel. Nadaljujemo z vpisi za š.l. 2014/15. Info in vpisi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, Ul. Ginnastica 72. Tel. št. 040-573141 ali urad@dijaski.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modela B (izbira šol). Predstavitev zadeva učno osebje, ki je vključeno v zavodske in tudi v pokrajinske lestvice. Model B bo mogoče predstaviti do ponedeljka, 4. avgusta, ob 14.00. Tozadevna okrožnica je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da bo šola med poletjem zaprta ob sobotah in v ponedeljek, 18. avgusta. Pouk se bo pričel v četrtek, 11. septembra.

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA obvešča, da bo šola do vključno sobote, 23. avgusta, odprta od ponedeljka do petka, od 7.30 do 13.30.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih mesecih (do 23. avgusta) uradi zaprti ob sobotah. Urnik tajništva: 8.30-12.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 30. avgusta.

Izleti

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira odhod v Lurd in na Azurno obalo od 20. do 24. avgusta. Imamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

60-LETNIKI vabljeni v soboto, 13. septembra, na enodnevni izlet s plovbo na splavu po reki Savi. Kosilo in zavava zagotovljena. Program izleta in info za vpis (do 30. avgusta) pri Renzotu v Boljuncu, v društvem baru KD Tabor na Općinah in v Natrežini št. 97.

KRU.T obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Petrčanah blizu Zadra od 5. do 12. septembra. Informacije in prijave na društvem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8 - II. nad., tel. 040-360072 od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporočata, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizzetti 3. Urnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30;

sreda 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360srl@gmail.com.

ŽUPNIJA SV. MARTINA na Prosek: danes, 27. julija, na Krištofov nedeljo, ob 10.30 domači župnik p. Mihail daval sv. mašo za padle v Prvi svetovni vojni s Prosek in Kontovela.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaru, plesi ter z glasbo v živo: danes, 27. julija, ansambel L & F Band; v petek, 1. avgusta, Blue Night Band; v soboto, 2. avgusta, ansambel L & F Band; v nedeljo, 3. avgusta, ansambel Souvenir.

NSK - ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, sporoča, da bo od 28. julija do 1. avgusta, odprt z urnikom: ponedeljek 9.00-13.00; torek 9.00-13.00; sreda 13.00-17.00; četrtek 13.00-17.00. Od petka, 1., do nedelje, 31. avgusta, bo oddelek zaprt. Od ponedeljka, 1. septembra, bo ponovno odprt po običajnem urniku.

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v torek, 29. julija, ob 20.30 v sejni dvorani Mirka Špacapana na sedežu na Padričah.

OBČINE OKRAJA 1.1 - Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček, Naselje Sv. Mavra. Urnik: sreda in petek 16.00-18.00; sobota 10.00-12.00. Julija so predvidene delavnice oblikovanja, roke v testu in obstojnost snovi in materialov. Info na tel. št. 040-299099 (pon.-sob. 8.00-13.00).

SOCIALNO SKRBSTVO OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča, da skupna informativna točka, ki deluje ob torkih od 9. do 11. ure in Socialni urad, ki je za javnost odprt ob petkih od 8.30 do 10.30, julija ne bosta sprejemala strank zaradi preureditve notranjih prostorov občinske stavbe v Naselju Sv. Mavra 124. **SKD JOŽE RAPOTEC** iz Prebenega vabi na tradicionalno šagro v Prebenegu, od 1. do 4. avgusta.

VAŠKE ORGANIZACIJE NA PROSEKU vabijo proizvajalce, ki želijo razstavljati in prodajati vino Prosekar proizvedenemu po izvornem načinu na prazniku sv. Martina na Prosek, da se prijavijo v tajništvo rajonskega sveta na Prosek do 8. avgusta. Tel. št. 040-225956 ali na primacircoscrizione@comune.trieste.it.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprtji publiko do 12. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo od 11. do 15. avgusta.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo zaprta zaradi dopusta do 20. avgusta.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb bodo od 26. do 30. avgusta na Livku pri Kobaridu. Mentorji delavnic: Jana Drassich - glasbena delavnica, Vesna Benedeti - likovna delavnica, Marko Gavrilosi - pravljilna delavnica, Mitja Tretjak - vodja delavnic. Prijave zbiramo na ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel./faks 040-635626, info@zskd.eu.

WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do petka, 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Mediji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

Prireditve
VZPI-ANPI vabi danes, 27. julija, na

pokrajinski praznik pri Ljudskem domu v naselju Sv. Sergija. Program: ob 18.30 govora deželnega predsednika VZPI Elvia Ruffina in pok. predsednice VZPI Stanke Hrovatin, koncert pihalnega orkestra Breg, 20.30-23.00 ples z duom Melody.

ZSKD - Razstavi Mario Magajna: evropski fotograf in Razstava slovenskih pesnikov in pisateljev iz Trsta sta do 1. avgusta na ogled v Knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu (ponedeljek in torek 13.00-20.00; od srede do petka 8.00-15.00).

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunci vabi na ogled likovne razstave Pina Vecchieta v društvem baru n' G'rici.

Sander Milič

Pogreb z žaro bo v sredo, 30. julija, ob 11.40 v cerkvi v Križu.

Družina

Križ, 27. julija 2014

Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

ZAHVALA

Carlo Tomsic

Ob izgubi našega dragega, se iz srca zahvaljujemo gospodu patru Rafku Lopretu in gospodu Dušanu Jakominu za pogrebno mašo, vsem pcvem in organistu Andreju Pegatar vsem prijateljem in znancem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Družina in brat

Trst, 27. julija 2014

ZAHVALA

Oscar Malalan

Ob izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin.

Svojci

Općine, Bazovica, 27. julij 2014

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Rodolfo Kralj

V mir se je vrnil v polni zavesti. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam

MITTELFEST - Pogovor z umetniškim vodjem festivala Francom Calabrettom

Festival mora okrepiti svojo specifično mednarodno vlogo

Letošnji Mittelfest še danes vabi v Čedad z raznolikim programom: pričel se bo dopoldne s koncertom priznanih nizozemskih strokovnjakov za staro glasbo Combattimento Consort, ki bodo zvečer poskrbeli za glasbeno kuliso v živo ob sugestivnih baročnih impresijah koreografije ansambla Scapino, Pearl. V gledališki spored večera sta vključena mednarodni projekt Beseda Oče režiserja Gabrieleja Vacisa in premiera predstave Kraljica Dada Stefana Bollanija ter Valentine Cenni. Tržaški konservatorij bo ponudil večerni koncert, zadnjo besedo pa bo imel film s predvajanjem Chaplinovega Shoulder Arms. Ob skrajšnjem koncu festivala je za novega umetniškega vodjo Franca Calabretta čas za obračun.

Katere so bile vaše prednosti ob imenovanju?

Imenovali so me marca letos, zato ni sem imel veliko časa, da bi lahko v celoti uveljavil svoje zamisli. Seveda je naloga zame predstavljala velik izziv in sem bil zelo počaščen, da so me izbrali za vodenje tako pomembnega, pravzaprav zgodovinskega festivala.

Mittelfest mora po mojem mnenju okrepiti tri glavne aspekte: odnos z mestom, vidnost na italijanski sceni in partnerstva z evropskimi festivali. Mesto Čedad se je oddaljilo od festivala, zato mora ponovno dobiti zaupanje v njegovo koristno vlogo. Tudi sodelovanje z drugimi, tudi večjimi italijanskimi festivali, lahko ovrednoti specifično mednarodno naravo Mittelfesta, predvsem v odnosu do vzhodne Evrope, na širšem področju pa imamo v načrtu vključitev v mrežo evropskih festivalov.

Kaj za vas pomeni ohranjati ustanovno poslanstvo festivala srednje-vzhodnih evropskih umetniških izrazov? Katere so meje nove Evrope Mittelfesta?

Sredi evropskih volitev sem si postavil to vprašanje, ko je na poseben

Umetniški vodja
Franco Calabretto
na »sceni«
letašnjega
Mittelfesta

način prišlo do izraza nezadovoljstvo do koncepta Evrope »velikih«, ki potiskajo ob rob »male«. Ideal Evrope, ki podpira, povezuje, zbljižuje, se je osredotočil na skupno valuto, temu pa ni sledila enaka učinkovita kulturna in politična strategija. Evropa se je radikalno spremenila in ni enotna, temveč polna nezaupanja predvsem do močnejših držav. Opazovalnica Mittelfesta evidentira to krizo in nelagodje predvsem na dramskem področju. Predstavi Frliča in Buljana sta nam ponudili prikaz fizičnega gledališča, odraza trpljenja, ki ga težko razume nekdo, ki je bratomorno vojno spoznal le iz časnikov in televizije. Taki režiserji nas učijo, kako moramo gledati na našo skupno bodočnost.

Gledalcem ste ponudili letos Znamenja lepote, časa, vzhoda, katera pa so bila znamenja in usmeritve, ki vam jih je posredovala publi-

ka s svojim odzivom in izbirami?

Odziv je bil zelo spodbuden. Dramsko gledališče je seveda sprožilo najbolj ekstremne reakcije, ker po svoji naravi vzbuja najbolj epidermična čustva. Festival pa mora ponuditi tudi take izzive. Na plesnem področju bi izpostavljal predstavo čeških bratov Bubenček, ki sta doživelova ovacije. Ko sem si zamislil »znamenja lepote«, sem imel mislih ravno tisti ideal sodobnega plesa, ki hrepeni po poeziji giba. Na koncertnem področju sem zelo zadovoljen: omenil bi vsaj prisotnost Sofije Gubajduline, glasnice našega časa in protagonistke preteklega, ki je sposobna združevati geometrijo in mistiko v sporočilno pripoved, kar je zelo redko na današnji sodobni glasbeni sceni.

Navdušil me je tudi odziv Čedada, ki je na poseben način prišel do izraza v nedeljskem programu, ko je lu-

tkovna predstava privabila družine in je okrog petsto ljudi sledilo po mestnih ulicah plesalkam Arearea, nakar so vsi občudovali navpični ples po zidovih trga Julija Cesarja. Želim razvijati take pobude, s katerimi mesto zaživi kot naravno prizorišče.

Katera je bodočnost lutkovne gledališča v okviru Mittelfesta?

Lutkovno gledališče je bilo v mojih mislih, še preden me je župan seznanil s pomembnim projektom za ovrednotenje Podreccove dediščine, ki jo hrani mesto Čedad. Mesto Podrecca se mora povezati z drugimi mednarodnimi centri lutkovne umetnosti z gostovanjem velikih predstav in malih čarobnih trenutkov, ki neposredno in ob bližu nagovarjajo družine. Imam že v načrtu specifične projekte, ki jih bomo uresničili na naslednjih dveh izvedbah Mittelfesta.

Rossana Paliaga

STUDIO TOMMASEO Natečaj za mlade Squeeze it

V sklopu pobud, ki beležijo štiri desetletnico delovanja galerije Studio Tommaseo v Trstu, je tudi razčlenjeni načrt Squeeze it. V duhu smernic, ki jih je že leta 1974, ko je galerijo ustavil, začrnil Franco Jesorun, je natečaj namenjen mladim, ustvarjalnosti na različnih področjih in vpletal poleg likovne umetnosti še gledališko ter splet. Za cilj si je zadal povezovanje na mednarodnem prizorišču. Jesorun, kateremu je natečaj posvečen, je dolgoročno uvidel pomen sodelovanja na mednarodni ravni. S časom je prostor galerije postal pomembna referenčna točka za sodobno likovno umetnost.

Razpis natečaja upošteva specifiko obdobja, ko je sredstev veliko manj, zato za udeležbo ni predvidena vpisnina. Namenjen je mladim izpod tridesetega leta, ker je zaradi generacijskega presoka mladim vse teže pridobiti prepoznavnost, še bolj je to opazno na področju umetnosti. Tretji in nezanemarljiv vidik je vezan na vzpon novih tehnologij. Splet s hitrimi koraki prinaša val sprememb, ki se odsevajo tudi in predvsem na družbeni ravni v vse bolj razvijani mreži stikov, ki poleg hitrega pretoka informacij prinašajo nove možnosti navezovanja stikov.

Kriza pogosto prinese nove ideje in razcvet ustvarjalnosti. Emblematični naslov skupaj z logotipom raznobarvne krave vabi, naj čim več iztišnemo iz dane situacije. Razpis, ki je objavljen na spletni strani galerije www.triestecontemporanea.it, predvideva predstavitev izvirnega idejnega načrta za performanse, ki vpletajo likovno, gledališko umetnost in nove medije ter se bo odvijal v prostoru štirih kubičnih metrov in trajal 16 minut. Finalisti bodo prejeli sredstva za uresničitev performansa in bodo lahko sledili delavnici, kjer bodo lahko poglobili tematike natečaja s pomočjo uveljavljenih profesionalcev. Zmagovalec nagrade Franco Jesorun pa bo lahko sodeloval s prizanim umetnikom pri realizaciji profesionalnega videa. Nagrada Squeeze it pa bo prejel video klip, ki bo na spletni strani pridobil največ glasov. Rok za oddajo prispevkov je 16. september.

Jasna Merku

DO 30. JULIJA Začel se je 17. Motovun Film festival

V istrskem Motovunu se je včeraj začel 17. Motovun Film Festival. Festival je uvedla projekcija filma Zadnji rez madžarskega režisera Györgya Pálfija, do 30. julija pa bo ponudil več kot 100 filmov. Na sprednu bo tudi celovečerni prvenec režisera Ivana Ikića Barbari, ki je nastal v srbsko-črnogorsko-slovenski koprodukciji.

V glavnem programu se bo za nagrado propeler Motovuna potegnilo 21 filmov. Poleg koproducijske drame z veliko črnega humorja in nasilja Barbari, ki na meji med filmskim in dokumentarnim pripoveduje o sodobni Srbiji, bodo med njimi grško-nemško-ciprski celovečerek Stratos režisera Yannisa Economidesa, nemški film Žena policijskega režisera Philipa Gröninga in ukrajinski film Pleme režisera Myroslava Slaboshpytshiya.

Za več ko pol stoletja ukvarjana s filmsko umetnostjo bodo organizatorji posebej nagradili Arsena Deđića, enega izmed najpomembnejših hrvaških skladateljev filmske glasbe.

ŽENSKE PROTI NASILJU - Predstava v okviru Tržaškega poletja

Zgodbe žensk zaživele na odru

Nastale so na tečajih kreativnega pisanja Goapa, predelala in izvedla jih je gledališka skupina Orsa Minore

zgodbe postale še film, kratko-metražni. In tako bo pisana beseda po gledališkem odru zaživila tudi na platnu. Nedvomno vsi, ki delajo (prostovoljno) v okviru teh projektov, zaslужijo pohvalo in podporo. Tudi glede na dejstvo, da je za tovrstne pobude vse manj javnega denarja. Pomen teh projektov je na četrtkovem večeru izpostavila tudi tržaška podžupanja Fabia-

na Martini.

Gledališko-glasbeno predstavo Sebben che siamo donne... (Čeprav smo ženske ...) je oblikovala in izvedla skupina Orsa Minore, ki jo sestavljajo Adriana Giacchetti, Chiara Minca in Daniela Gattorno. Predelale in povezale so zgodbe žensk, ki so doživele fizično in psihično nasilje ter so se mu uprele. Z vsebinskega vidika so si bile zgodbe

podobne: mlade ženske so se zaljubile, žezele so si ustvariti družino, doobile so otroke, v tem času pa so se njihove sanje o srečnem življenju dramatično sesule. V ospredju je bila njihova skrb za otroke, kajti velikokrat se je partner znašal tudi nad njimi. In prav v strahu za njihovo življenje in dobro počutje se je porobil pogum, da so prijavile nasilnega moža-oceta ter zase in otroke poiskale pomoč. Kot izhaja iz zgodb, so le tako našle mir in svoje dostenjanstvo. Pot seveda ni bila tako kratka in lahka, kot izhaja iz odkritosrčnih zapisov. Pričajo pa o možnosti izhoda, o srečnem zaključku zgodb, ki se znajdejo v medijih predvsem, če že ne izključno, ko je izid dramatičen.

Tri interpretke na odru so pripovedovali, predvsem pa pele. Gre namreč za odlične pevke, ki so med zgodbami izvedle vrsto lepih ljudskih in s socialno noto zaznamovanih pesmi. Začele so z nežno serenado, zaključile pa z borbeno Sebben che siamo donne...; ne z izvirno, temveč inačico s spremenjenim tekstrom. Pele so o ženskah, ki nočejo več prenašati nasilja.

Breda Pahor

Vnedavno izdani knjigi posvečeni Trstu v letu 1914 (Una violenta bufera. Triest 1914, Irsml, Trst 2013, 143 str.) tržaški zgodovinar Fabio Todero ugotavlja, da je bil začetek tistega prelomnega leta še posebej hladen. Mesto je prekrivala snežna odeja in tržaško prebivalstvo se je soočalo z neprijetnimi posledicami močne burje. V mestu ob zalivu so takrat skoraj neslišno odzvanjale balkanske razprtije. Občasno so tudi kapljale novice povezane z evropskimi imperialističnimi apetiti. Čeprav so se v tržaški ladnjedelnici pospešeno gradile bojne ladje, se javnost ni pretirano ukvarjala s pesimističnimi vizijami lastne prihodnosti. Industrijski obrati so delali na polno paro, trgovci so imeli veliko posla doma in po celini. Prosperiral je finančni kapital, ki so ga poleg avstrijskih, italijanskih bank kopičili tudi slovenski bančni zavodi. Teatri so bili polni. Mesto z več kot 235.000 prebivalci je bilo kot eno največjih habsburških mest ujetlo v logiko kapitalistične rasti, ki je nista pretirano ovirala ne tleči se slovensko-italijanski nacionalni konflikt ne materialno pomanjkanje tržaških revnih slojev.

Pomladni, ko se je otoplilo, je Trst za krajše obdobje obiskal habsburški nadvojvoda Franc Ferdinand, ki se je s svojo družino zadržal v miramarski rezidenci. Mesto je ponovno obiskal 25. junija, a v njem se je zadržal le toliko, da se je vkrcal na bojno ladjo *Viribus Unitis*, ki je dan prej priplula v tržaško pristanišče. Na železniški postaji so prestolonaslednika v admiralski uniformi sprejele najvišje mestne politične in vojaške oblasti. Kot poroča Edinost z dne 25. junija, se je pred tržaškim kolodvorom zbrala večja množica, ki je živahnogozdravila prestolonaslednika: »Nasproti vrta na Velikem trgu je ob obrežju bila pripravljena ladjica, s katero se je prestolonaslednik s svojim spremstvom, pripeljal na dreadnought »Viribus Unitis«, na katerem so razvili veliko cesarsko zastavo in izstrelili običajne pozdravne strele. Ob 10.30 je »Viribus Unitis« dvignil sidra in odplovil v dalmatinske vode, kjer se bodo vrstile v prestolonaslednikovi navzočnosti velike vaje naše vojnne mornarice.«

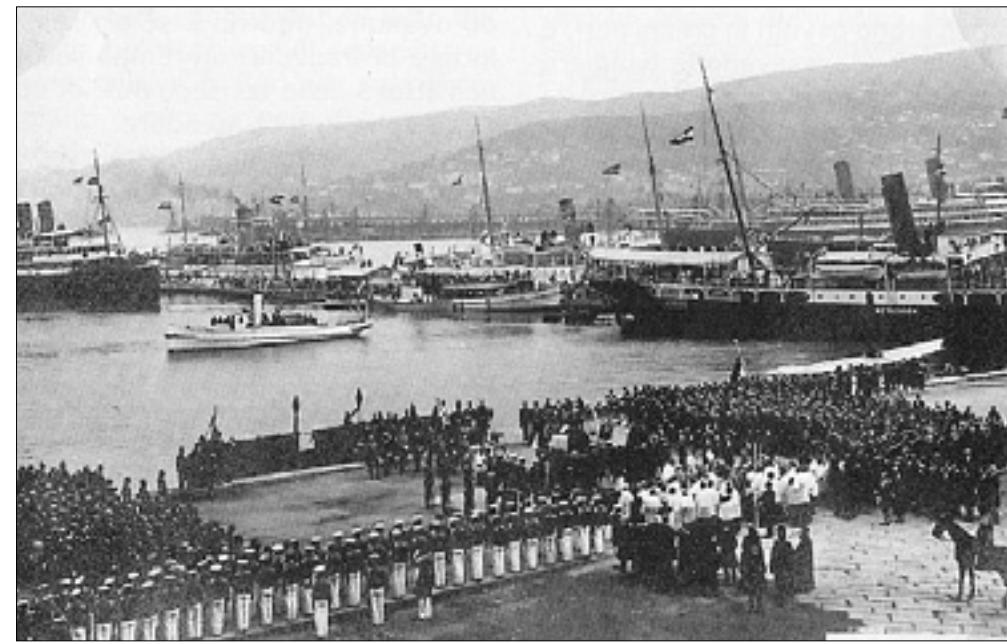
Nadvojvoda Franc Ferdinand je plul vzdolž Dalmacije vse do Metkovića, kjer se je izkrcal in nadaljeval pot z dvornim vlakom do Mostarja, potem pa še do Ilidže, kjer se mu je pridružila nadvojvodinja Zofija. Prvi obisk Sarajeva je bil za dvorni par prijeten, privočila sta si celo kratko nakupovanje v mestnem središču. Povsem drugačno vzdušje je bilo v bosanski prestolnici tistega usodnega 28. junija, ko je med jutranjim obiskom mesta prišlo najprej do bombnega atentata, ki sicer ni ogroził življenga prestolonaslednika in njegove žene, je pa ranil del njunega spremstva. Po srečanju z mestnimi oblastmi je dvorni par namegal obiskati ranjence, ki so jih sprejeli v sarajevsko bolnišnico, a med potjo sta se zgodila usodna strela, ki sta povzročila njuno smrt.

Ko je še isto popoldne prispeval v Trst novica o atentatu na Francu Ferdinanda in njegovo ženo, se je zelo hitro tudi razvedelo, še posebej zaradi posebne nedeljske izdaje Il Piccola, da je prvi bombni atentat izvršil okrog 10. ure »neki črkostavec iz Trebinja«, ki je ranil približno 20 oseb in da je bil še drugi atentat, ki ga je izvedel Gavrilo Princip po odhodu Franca Ferdinanda in Zofije iz sarajevske mestne hiše, smrtonosen za dvorni par. Telefonska poročila, ki so iz Sarajeva prek Dunaja prihajala v Trst, so bila dovolj natanca in globoko so presunila tudi tiste Tržačane in Tržačanke, ki so zaradi vročine hladil v tržaških kopališčih. Nekaj je bilo negotovosti glede starosti atentatorja, govorilo se je o sedemnajstletnem, osemnajstletnem tudi devetnajstletnem, gimnaziju. Vedelo pa se je, da je z revolverjem izstrelil dva usodna strela. Razvedelo pa se je tudi, da kljub svarirom, ki jih je prejela dunajska policija pred odhodom prestolonaslednika v Bosno, ni bilo v Sarajevu poskrbljeno za varnost tako, kot so razmreza zahtevali. Nakazovalo se je tudi, da je bil delno za to odgovoren sam Franc Ferdinand.

Trst in zadnja pot Franca Ferdinanda

MARTA VERGINELLA

Krsti z ubitim prestolonaslednikom Francem Ferdinandom in njegovo ženo Sofijo je blagoslovil tržaški škof Andrej Karlin (desno); pogrebni sprevod je na Borznem trgu pričakal velika množica Tržačanov (spodaj)

29. junija je v svoji prvi izdaji Edinost izšla v črni obrobi in s prvo stranjno posvečeno »zločinskem atentatu«, ki je napravil nepopisen vtis tudi v Trstu: »Že dopoldan so se razširile po mestu najrazličnejše govorice, ki so povzročile med občinstvom, ki je imelo že tolikal priliko pozdraviti prestolonaslednika z njegovo soprogo, kot goste, silno razburjenje. Nihče ni mogel verjeti, da je gola resnica, kar se je govorilo. [...] Žalostna novica je šla od ust do ust in se bliskoma raznesla po vsem mestu. Ljudje so ugibali vse mogoče. Šele proti večeru so došla natančnejša poročila, ki so povzročila med Slovenci silno žalost. Naši ljudje so trumoma oblegali naše uredništvo in prosili pojasnila. Povedali so jim, kar smo izvedeli v prvi nagliči. Proti večeru je zavihrala na našem »Narodnem domu« prva žalna zastava v Trstu. Samoposebi umevno so bile odgovedane vse veselice. [...] Zabolelo je tudi včeraj in zapeklo v srcu naše ljudstvo in to tembolj, ker je videvalo tolikoin toliko kрат tu med nami, v Miramaru in drugi naši slovenski tržaški okolici oba, ki naj bi bila kedaj vodila usoudo avstrijskih narodov. In vojvodinja je bila vendar naše krvi – Čehinja! [...] V globoki žalosti je ostrmevala naše ljudstvo nad tem strahovitim grozodejstvom, in da zabeležimo odtek vse te žalosti, naj omenimo le besede, ki so se čule povsod, kamor si prišel in ki kažejo, kako globoko sočustvuje naše ljudstvo z vsem, kar se dogaja na naši vladarski rodbini: ubogi, ubogi naš cesar! Slovenski Trst je zastržil v globoku nepopisno žalost!«

Istega dne se je v tiskarni Edinosti tiskalo še drugo in tretjo izdajo, z vsemi znanimi podrobnostmi o atentatu in omevi atentata na Dunaju, kjer so razobesili črne zastave v znak žalovanja, v Budimpešti, Brnu, kjer se je prav takrat odvijalo veliko sokolsko slavlje, Parizu in še Berlinu, Kielu, Hamburgu, Londonu. Tržaški časopis je omenjal globoko sožalje, ki so ga avstroogrškemu cesarju izrekli poslanci v Rimu in pa splošno ogorčenje Bukareštanec. Svoje bralce in bralke je seznalni tudi izredno sejo, ki jo je tržaški župan Valerio sklical za 30. junij z namenom, da bi mestni svet izrekel Njegovemu Veličanstvu svoje sožalje in imenu tržaškega prebivalstva in izdal »poziv na meščanstvo, da izrazi svoje ogorčenje in najglobje obžalovanje nad tem strahovitim dogodkom ob priliki pogreba Njegove cesarske Visokosti prestolonaslednika in njegove soproge.«

Tudi ostali tržaški časopisi L'Oservatore triestino, Triester Tagblatt, Triester Zeitung so ažurno poročali o

žalostnem dogodku in njegovem ozadju. Izstopala sta le socialdemokratski Lavoratore, ki se z usodnim dogodkom preprosto ni ukvarjal, in L'indipendente, ki je zaradi svoje ireditistične narančnosti s težavo skrival svojo protivstrijisko ost.

30. junija se je v mestu razvedelo, da bodo Tržačani in Tržačanke pospremili pokojni par na njegovi zadnji poti iz Trsta na Dunaj. A po valu vsespološnega žalovanja in ogorčenja so se začela kazati prva razdvajanja in obtoževanja: »Ni ga poštenega človeka, ki bi ne obojal tega strahovitega grozodejstva, a prav tako tudi ni poštenjaka, ki bi mogel metati krivdo posameznika na ves narod!«, je ugotavljal Edinost. V Sarajevu so oblasti oklicale obsedno stanje, medtem ko so se v posameznih bosanskih mestih začeli spopadati katoliški Hrvati in pravoslavni Srbi. Odmev protisrbskih demonstracij je z zagrebškimi in dunajskimi ulicami segel do Trsta. Projugoslovansko orientirano uredništvo Edinosti se je od njih poskušalo ograditi, ni jih podpiralo. Politično vodstvo tržaških Slovencev je še posebej skrbela zloraba »sarajevske tragedije« in gonja proti Jugoslovanom. Bilo je razvidno, da so »laški zagrizenci« začeli blatičiti tržaško slovensko prebivalstvo, kljub temu da se je slovensko politično predstavnštvo poklonilo na c. kr. namestištvu spominu usmrčenega habsburškega para in da se je vpisalo v žalno knjigo.

Sarajevski dogodki so dajali po Edinosti povod za neutemeljene obtož-

be, češ da so Slovani morilci, sokrivci sarajevskega atentata, ki sedaj razobesajo zastave. Na vseh slovenskih javnih zgradbah v Trstu so bile res izobesene žalne črne zastave ali pa narodne zastave s črno tančico na pol droga. Žalovalo se je za Habsburžanom, ki je »cenil jugoslovantvo« in je bil zagovornik trializma.

Uredništvo Edinosti je pozivalo bralce in bralke naj ne nasedajo na provokacije in predvsem naj si ne privoščijo nepremišljenih dejanj in besed. »Globoka žalost, ki prešinja ob strahovitih sarajevskih dogodkih srca našega poštenega in lojalnega naroda, bi pač morala najti spoštovanja tudi pri naših narodnih nasprotnikih. Če temu ni tako, nismo kritivi mi, temveč tisti, ki celo ob tako pretresujočih dogodkih ne morejo zatajiti svojega sovraštva proti nam. Ne odgovarjajte torej na take žalitve, ki so mnogokrat morda izrecene nalašč, da bi vas zavedle do nečesa, kar bi se potem mogle zlorablji proti vam. Bodite previdni!« Da so se razmere v monarhiji začele zelo hitro zaostrovati, je potrejava tudi aretacija dveh prosrbsko usmerjenih džidakov v Ljubljani, ki so jih obtožili nacionalistične propagande.

Iz opisa, ki ga je Edinost priobčila 2. Julija, izvemo, da se je pogrebna svečanost začela ob 8. uri zjutraj, potem ko se je bojna ladja *Viribus Unitis* zasidrala ob pomolu San Carlo. V Trst je sicer priplula v spremstvu avstroogrške mornarice že dan prej pozno po poldan. Na tržaškem nabrežju, na ka-

terega se je že v zgodnjih urah navalilo občinstvo, so krsti pričakale visoke politične in cerkvene oblasti ob predstavniki vojske in finančne straže, trgovinske in obrtne zbornice.

»Točno ob 7.45 je počil strel na jahti »Lacromi«. Zvonovi po vseh tržaških cerkvah so zazvonili in na vojnih ladjih je začel padati strel za strehom. Videlo se je kako so na »Viribus Unitis« sneli cesarsko štandarto, znamenje, da se nahaja na ladji cesarske hiše, in počasi se je začel pomikati proti obrežju tender vojne mornarice, ki je vlekel za seboj prevozni čoln (maono), na kateri sta se nahajali krsti. Počasi, počasi je priplul tender do nabrežja in za njim maona, ki se je ustavila ravno pred mrtvaskima odrom, ob katerih so gorele štiri visoke baklje. [...] Mornariški podčastniki po pet na vsaki strani so dvignili krsto s truplom prestolonaslednikove soproge, vojvodinje Sofije Hohenburške jo prenesli na suho ter postavili na desni oder (...) z glavo proti morju. Nato je drugih deset mornariških podčastnikov preneslo z maone na oder še krsto s prestolonaslednikovim truplom. Mornariški podčastniki so obstali ob krstah, obrnjeni proti njim.«

Pogrebne molitve je opravil škof monsignor Andrej Karlin. Častna straža je v paradni uniformi pospremila pogrebna voza s krstami, ki sta v slavnostnem sprevodu, krenila z Velikega trga na Borzni trg proti Korzu in naprej po Vojašnični ulici vse do južnega kolodvora, to je sedanje železniške postaje. Tistega dne in Trstu so bila gledališča in ostale dvorane zaprte, podobno tudi trgovine z izjemo mesnic, pekarn in mlekar. Kot ugotavlja Borut Klabjan v članku *Od Trsta do Sarajeva in nazaj (Acta Histriae, 21, 2013, 4, str. 749-772)* so iz Trsta na Dunaj sporočili, »da v vsem mestu ni bilo videti hiše, ki ne bi bila ovešena z žalnimi zastavami ali drugim žalnim naktom.« Mesto se je občuteno poklonilo habsburškima pokojnikoma. Veličastnega sprevoda se ni udeležilo le socialdemokratsko predstavištvo v mestnem svetu. Za podoben bojkot so poskrbeli tudi zloglasni irediti. A ker so se mnogice navalile na ulice, se njihova odsotnost ni poznala.

Pred kolodvorskim poslopjem je škof še enkrat blagoslovil krsti. Ob 9.45 je dvorni vlak odpeljal trupla prestolonasledniške dvojice proti Ljubljani in Gradcu na Dunaj. Tržaška Edinost je poročilo o pogrebni svečanosti sklenila z mislio, da je tisto jutro slovenski in italijanski Trst pokazal svojo ukoreninjenost v domoljublju in svoje globoko »avstrijakanstvo«.

Žalne svečanosti so se v mestu nadaljevale tudi v naslednjih dneh, ko sta bili tripli že pokopani v družinski grobnici v Artstettenu. Tržaško časopisje je še poročalo o protisrbskih demonstracijah po različnih mestih monarhije, ponujalo je posamične detajle o strogo zaupni preiskavi atentata, a splošen vtis je bil, da se je tragični dogodek v Sarajevu sklenil s pokopom nadvojvode in njegove soproge.

Petelin si je prisvojil od nikogar mu dano pravico in z glasnim kikirikanjem naznanih, da se dela beli dan. Pravzaprav je bila še trda tema in je mogoče le povedal, da je ura dve ali tri, da je vse v redu in da lahko še naprej mirno spimo. Užival sem v tihoti noči, ki jo je občasno zmotil le oddaljeni zvok letalskih motorjev tam nekje visoko v zraku ali zvonec na vratu ovce vodnice, ki je mogoče s hitrim gibom glave poskusila odgnati kako nadležno muho. Vesel, da smo se odzvali povabilu Mirana Prezlja, da prespimo v pastirskem stanu, sem se še dva-krat obrnil na pogradu in poskusil ujeti zadnje pol ure jutranjega spanca, ko pa sem zaslidal, da se ovce že nestrnpo prestopajo, čakajoč na jutranjo molžo, sem se tudi sam pognal pokonci.

Miran poznam že kar nekaj let, tudi desetletji. Je Plajerjev, po družinskom nadimku, za mnoge pa še vedno Poštar, po nekdanji službi. Zase pravi, da si ne zna predstavljati življenja brez ovc. Šolske počitnice je preživil na planinah Mangart, Loška Koritnica in Božca, zdaj ima v najemu planino Duplje. Planina ima bogato preteklost in je bila nekdaj le ena izmed številnih, na katere so lastniki manjših tropov iz doline poleti gnali živino, danes pa je ena od redkih, ki so še ohranjene pri življenu. Pravzaprav jo ohranja zgolj Miran s svojim tropom, ki šteje skoraj osemdeset repov, ob pomoči zveste psičke Kale pa pase še sedem krav in nekaj težic. Od domačih živali jima poleg koščje jate družbo dela še par ščetinjarjev, ki za nagrado, ker vztrajno muli travo, dobi vsako jutro ostanek sirote.

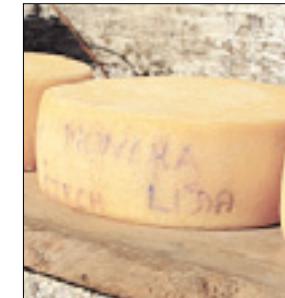
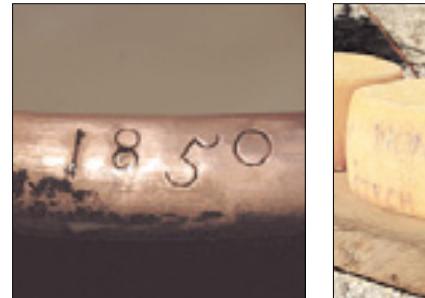
Planina Duplje, starinsko Depje, je zdajšnjo podobo dobila med zadnjo potresno obnovo. V primerjavi s prejšnjo je prav razkošna, saj je molzno-sirarski del ločen od bivanjskega. Stare ovčje planine sta predstavljala zgolj ograda za živino in hram, ki je združeval muzo (prostor za molžo), sirarno in shrambo, v ostrešnem delu, dostopnem iz sirarne, pa je bil t. i. jahčer z ležišči. Streha je bila običajno preprosta strma dvokapnica, kritina deske (lesene skodel) ali, predvsem po prvi svetovni vojni, pločevina, ki je bila tisti »vojni plen« kmetov na račun armad, ki so jih za tri leta odgnale v begunstvo. Prav v bližini planine vam znaajo poznavalci medvojnih dogodkov pokazati mesto, kjer so avstro-ogrski vojaki imeli veliko kantino-kindvorano za tisoč mož, kopališče s petnajstimi leseni-mi kadmi, pekarno in še marsikaj, bojda tudi dekleta, ki so pomagala dvigovati bojno moralno. Kantina-kindvorana je bila odprta 4. februarja 1916. leta, torej pol leta po začetku Soške fronte, in je kar pol-drugo leto služila namenu, dokler se niso uresničile napovedi slavnostnega govornika, da bodo laškega sovrava zapoldili tja, od koder je prišel. Toda čeprav so to druge zgodbe, skoraj ne naredimo koraka, da nas kak drobec ne bi spomnil na tiste čase. Svinja, ki pozemlj stika za crvi, izkoplje patrono in jo začne žvečiti – na srečo je smodnik že zdavnaj preperel in tako jo brez posledic le preščipne, nato pa izpljune.

Med molžo Miran obuja spomine na leta, ko je bil le eden od pastirčkov. Molzli smo v dveh vrstah, v vsaki po trije, pripoveduje. Ovca je pri molži dobesedno zadržana in običajno ne da vsega mleka naenkrat, če pa gre skozi tri pare rok, ni nevarnosti, da bi v vimenu ostalo kaj mleka. Najbolj izkušen ovčar je običajno molzel zadnji in ovco poščinil, kot rečejo Trentarji. Nepoučeni bi mislili, da imajo sirarji v mislih zgolj čimvečjo količino mleka, pa ne gre za to. Ovca, ki bi ji mleko zastajalo, bi v nekaj dneh dobila vnetje vimenja, mastitis. Do tega pogosto prihaja pri strojni molži, zato jo Miran odklanja. Pa še večji nadzor nad zdravjem posamezna ovce ima, pravi. V mizu ostaja poldruge uro zjutraj in pol-drugo uro zvečer. Ovce zvabi na nekakšno molzno brv s selarjo (koritom za sol) ob steni, in ko bekice začno lizati sol ali gristi kak drug priboljšek, mu same nastavijo zadnjo plat pred nos in jih lahko molze kar stope. Izračunal je, da mu posamezna ovca da povprečno poldruge liter mleka na dan, medtem ko ga izkravljih vimen namolze po dvajset litrov, raje več kot manj. Nekaj kravjega mleka po-

PLANINA DUPLJE (1384 m)

Živalska farma

TONI GOMIŠČEK (TEKST IN SLIKE)

rabi za pripravo kislega mleka, po katerem povprašujejo planinci, ki prisopihajo iz Lepene, ali gredo tod mimo po slovenski planinski poti, ki vodi od Komne proti Krnu. Mimoidoči se, zlasti v deževnih dneh, radi zadržijo na planini. Če so zraven pri sirjenju, jim dovoli, da se podpišejo na hlebec, vzeti iz koluta. Tako ima že pravo zbirko podpisov in v vsakemu slikovito opisje pomočnika ali, še večkrat, pomočnico, ki mu je stala ob strani. Jaz sem gorski kardinal, se smeje, in vse te Veronike, Monike in Giorgine, ki njegove strežnice, ga dopolnim.

V teh dneh mu delajo družbo žena Zdenka, hči Tanja in sin Klemen. Da ne pridem iz sirarske prakse, bolj v šali kot zares pripomni Zdenka. Dva tedna bodo ostali na planini, potem si bo Miran lahko dajal duška zgolj s ponavljanjem Gregorčevega stiha Saj tukaj na sončni višavi le sam sem, le sam gospodar. Saj še gre, pravi, če je vreme lepo, ko pa se dolina Krnskih jezer zavije v meglo in ko treska od jutra do večera, ni najbolj prijetno. Še bolj zoprno je, če nevihta presenetli živino na paši daleč od hrama; takrat se kaj rado zgori, da odpeketajo še višje v hribovje, namesto da bi se čimprej vrnile, in potrebno jih je poiskati. »Vedno je potrebno biti na preži kam jo mahnejo po molži, saj potem vem vsaj to, v kateri smeri jih moram iskat. Enkrat gredo proti Prehodcem, drugič proti Krnskemu jezeru in vse gor do opuščene planine Na Polju ali še dñe, tretič pod ostenje Monture« pravi Miran in razmišlja, da bi kupil sledilca. Psička Kala, njegova zvesta družabnica, jih potem, ko jih enkrat najde, vse pregleda, povaha in presteje, nato pa varno pripelje do staje. Tako dobrega psa da še ni imel, pravi, le tega se mora Kala načuti, da živina mora tudi na pašo – ona bi jih ves čas vogradili držala!

Naključje je hotelo, da smo prav tisto jutro iskali krave. Na obisku je bil prijatelj Zvone, dolgoletni kuhar v bližnjem planinskem domu pri Krnskih jezerih, katerega kuhanji štruklji s skuto s planine Duplje so bili med najbolj iskanimi sladičami na našem alpskem svetu. Po tristo kilogramov skute letno je uporabil za nadev, v katerega sodi še malo kislo smetane, sladkor, vanilja, ajce, mogoče prgišče cimetja. In kruh je bil takrat vedno domač, in krompirjevi cmoki in še marsikaj, sta modrovala stara znanca. In medtem ko smo radovedno poslušali zgodbe o polih, ki so pokvarili računalnik in onesposobili tovorno žičnico, pa o medvedu, ki naj bi prihlačal iz Italije in pustil sledi v snegu ali v vetru, ki zavija kot trop volkov, ni nihče pazil, kam so šle na nočno pašo naše krave. Da se krave obnasejo po vetrui, nam je dal napotek za iskanje Miran, ki se je že odpravil k ovcam, toda nihče se ni spomnil, kam je pihalo zvečer. Verjetno mu je malo godilo, naj vidijo, da je na planini bolj malo časa za neumnosti, si je mogoče mislil. No, kralja ni igla in okolica planine ni senik, tako da je Zdenka v drugem poskusu našla trop in malo pred osmo uro je bilo že vse mleko večerne in jutranje molže v krenem kotlu koničaste oblike, ki ga krasiti letnica 1850. Ko je Miran podkuril – zadnje čase uporablja kar plinski grelec, si je nadel sirarski predpasnik, vzel lesentranc in začel mešati mleko. »Ogreti ga moram na 35 stopinj, potem bom vlij si rilo,« je povedal in s tako spremnostjo vrtel to palico z gobastim nastavkom, da ni niti enkrat zadel kotla. Ko je to opravilo pre-pustil meni, je bobnelo od udarcev lesa ob kovino kot ob najhujši hudi ur.

Miran ima svojski način preverjanja temperature mleka v kotlu, s termometrom in mezincem hkrati. Dvojna

kontrola, se posmeje. Potem ko je dodal sirilo, mi je začel pripovedovati zgodbo o tem, kako so se v njegovi predniki naučili sirarstva.

Nekoč, je dejal, je v naše kraje prišel hudič in ljudem stalno nagajal. Poddal je ograde, plašil živino in sploh počel vse mogoče neumnosti. Pa so se ljudje zbrali, mu nastavili past in ga ujeli. Ubogi hudič jih je milo prosil na spustitjo, in obljudbljal, da se bo poboljšal, toda ljudem je bilo to premalo. Od peklenčka so zahtevali, da jih za pokoro nauči kaj pametnega, in on se je ponudil, da jim pove, kako iz mleka, ki so ga dodelje le surovega ali kislega jedli, sir delati. Ko so se tega naučili, ga še niso izpustili, ampak so hoteli od njega še kaj koristnega zvedeti. Ubogi zlodej, kaj je drugega mogel, kot da jih je naučil še skuto kuhati. No, zdaj so bili končno zadovoljni in so ga spustili, on pa je, ko je bil že dovolj daleč in ko je mislil, da ga nihče več ne sliši, dejal: »Ha, mislite da ste me ugnali, ampak tega ne boste nikoli zvedeli, da je sirotka, ki v kotlu ostane, najboljše, kar lahko iz mleka dobiti!« Če ga je kdo slišal, je to dolgo časa le zase držal, saj sirotko še danes zvezčine prasičem zlivamo, čeprav bi moralta najbolj cenjen sirarski izdelek.

Med pripovedovanjem Miran s preluknjano zajemalko, ki služi za pobiranje skute, prelomi klobuk, ki se je naredil v kotlu, tako da na vrh pride tekocina, ki ji, v spomin na hudiča, ki je prosiš milosti, pravijo prosenca. Kakih deset minut kasneje je masa v kotlu pripravljena za razrez. Ponovno podkuri in z vihtenjem tranca skrbi, da se sirna zrna ne primejo ob kotel in prismodijo. Nekoč sem slišal, da se zaradi različnega električnega naboja zrna odbijajo od bakra, toda ker nočem biti kriv za sir z vo-

njem po prismojenem mleku sem raje tiho in občudujem Miranove gibe. V njegovih krepkih šapah se debelo držalo tranca giblje s podobno lahkoto kot palicica v dirigentovih rokah. Ko temperatura doseže 45 stopinj, Miran ugasne gorilnik in še naprej vihti trnac. Čez dobre pol ure preveri obnašanje sirnih zrn: ko se začno lepiti na dlani in ko se, če jih stisne, sprijemajo, je čas, da jih zajame s sirarskim prtom in da v kalujo. Obteži jih s kamni, čez kako uro pa vzame iz prta, obrne, viške obreže, kalupe kot steznik zategne, nanje povezne leseno desko in ponovno obteži. Naslednji dan bodo romali v zorilnico, kjer jih posoli, nato pa je dobro, da dva meseca zorijo. Vmes jih bo potrebno obračati, umivati, skrbeti za njihovo zdravje kot za dojenčke. Ja, prava porodnišnica je taka sirarnica.

Medtem ponovno podkuri, doda nekaj svežega mleka, da bo skuta bogatejša, potem prilije še kisavo in čez nekaj časa se začno na površini nabirati kosmi skute. Hvala ti, hudič, za ta odličen recept in še večja hvala ljudem, ki so ga iz njega izvlekli, pomisljam med malicanjem še tople skute v sirotki.

Zvone je medtem skuhal štruklje. Tudi ti, še vsi vroči, zabeljeni s stopljnim maslom in potreseni s sladkorjem, so tako dobrji, da so gotovo hudičeva iznajdba. Zakaj hudičeva? Ker nas takoj zapeljejo v skušnjavo, da bi si privoščili še eno porcijo.

Za slovo nam Zdenka natoči še silce likerja, ki ga pripravlja s cvetovi maternice in potreseni s sladkorjem, so tako dobrji, da so gotovo hudičeva iznajdba. Zakaj hudičeva? Ker nas takoj zapeljejo v skušnjavo, da bi si privoščili še eno porcijo.

Novost v Iparaldeju, delu Baskovske dežele, ki pripada Franciji

Občinski svet majhne občine Uztaritze razglasil baskovščino za uradni jezik

Uztaritze (francoščini Ustaritz) je manjša občina – šteje slabih 6.000 prebivalcev - v Iparaldeju, Severni Baskiji oziroma tistem delu Baskovske dežele, ki leži v Franciji. Čeprav Francija uradno ne priznava manjšin, so Baski v tem predelu izredno aktivni; med drugim imajo organiziran sistem zasebnih baskovskih šol Seaska (v baskovščini beseda pomeni zibelka),

veliko kulturnih prireditev in zelo dobro organizirano mrežo jezikovnih aktivistov. Nobena skrivnost ni, da uživajo podporo baskovske deželne vlade, torej Euzkadija, ki je avtonomna provinca Španije, vendar so tudi sami zelo prizadervni pri uveljavljanju svojih pravic. Glavno mesto regije je Bayonne, Baiona v baskovščini, v regiji pa leži tudi svetovno

znano letovišče Biarritz, Miarritte v baskovščini.

Nedavno opogumljeni od dogajanj v španskem delu Baskije, kjer je parlament pred kratkim sprejel sklep, da imajo tudi Baski, kot sicer Katalonci, pravico, da sami odločajo o svoji prihodnosti, so tudi v Iparaldeju sklenili, da bodo zaostrili svoje zahteve in, kjer je to mogoče, postavili francoske oblasti pred izvršeno dejstvo.

Uztaritze je sicer že dolgo dvojezična občina. Javni napisi so v obeh jezikih, francoščini in baskovščini, tudi spletna stran je dvojezična in očitno gre za ustaljeno prakso. Sedaj pa se so odločili za nadaljnji korak: na zadnji seji občinskega sveta so namreč razglasili baskovščino za uradni jezik občine, seveda poleg francoščine. Pri tem so se sklicevali na dejstvo, da je to jezik, ki ga govoriti velik del avtohtonega prebivalstva, v sklep občinskega sveta pa so se izrecno sklicevali na konvencijo Unesca o za-

ščiti jezikovne raznolikosti, ki jo je Francija ratificirala, in na splošno deklaracijo o človekovih pravicah. Za sklep je glasovalo 22 občinskih svetnikov, štirje so mu nasprotovali, trije pa so se vzdržali. Sklep je pomemben, ker je Uztaritze prva občina v Franciji, ki se je odločila za uradni status baskovskega jezika.

Slep je izvral kar nekaj reakcij, ki so bile seveda pričakovane.

Na dan zasedanja se je pred županstvom zbralo kakih 100 jezikovnih aktivistov, ki so z mirno demonstracijo posprli pobudo občine, da razglasiti baskovščino za uradni jezik. Oblikovali so tudi skupino, ki bo sledila dogajaju v zvezi s tem sklepotom, kajti z desnice prihajajo znaki nestrinjanja in poslanec Patrick Dallen es je že napovedal tožbo z namenom, da sodišče ta sklep razveljavlja.

Podporniki uradnega statusa baskovščine so se v Uztaritze zbrali pred županstvom

Predstavniki evropskih manjšinskih organizacij na obisku pri turški manjšini v Grčiji

Zgodba o pogumnih materah turških otrok in o bizantinskem izhodu grških oblasti

Srečanja, sestanki, bolj ali manj uradni obiski, pogovori... Vse lepo in prav, ampak človeku se zahoče, da nekatere stvari vidi »od blizu«, skratka, da se o njih sam prepriča. Obisk v vasi Echinos, v zaledju Xanthija, je kot nalašč.

Cesta se dviga strmo navzgor in iz ravnine si naenkrat med hribi, na gorski cesti, polni vzponov in spustov, nevarnih ovinkov, ob potokih in hudoruhih, po ozkih mostovih. Najpreh navzgor, potem naenkrat navzdol in odpre se pogled na veliko vas, grajeno na prisnjem pobočju. To je Echinos, vas pridelovalcev tobaka, pa nekaj živinoreje je tukaj, sicer pa veliko zidarjev, ki so zdaj brezposelnici ali delajo na tujem. S tobakom ne prezivijo, veletrgovci določajo nizke cene in nobene možnosti ni, da bi pridelovalci sami vozili tobak v oddaljeni Solun; pristati morajo na ceno, ki je ponujena. Tako žena obdeluje njivo, mož pa dela v Nemčiji ali na Danskem.

Da je tako, vidi človek sam, ko se ob mraku sprehodi po glavni vaški ulici. Pred gostilno posedajo samo stari moški, upokojenci, otroci se podijo po cesti, mlajših moških pa ni. Pri ženskah ne opaziš odstotnosti srednjega starostnega razreda, pri moških pač.

Ko prideš v vas, vidiš cerkev. Lepo novo pravoslavno cerkev. Popoln nesmisel, tu je 99% prebivalcev muslimanov, turška stranka DEB je na evropskih volitvah prejela 97% glasov, kar je za demokracijo verjetno svetovni rekord. Edini Grki so učitelji in nekaj državnih uradnikov, ki delajo v tem hraju Bogu za hrptom. Ampak cerkev stoji, lepa, nova, belomodra, sicer majhna, a vsekakor prevelika glede na število potencialnih vernikov.

Sredi vasi je občinska knjižnica; na njej stoji dvojezičen napis, v grščini in v

turščini. Edini javni dvojezičen napis, kar jih je videti v tej regiji. Postavila ga je občina, ki tudi skrbi za knjižnico; v njej so samo turške knjige; uporabna enciklopédija, nekaj zgodovine, romanov, slovarjev...

V knjižnici se gnete ljudi. Izstopajo pa štiri mlajše dame, v turških oblačilih, ampak zelo elegantne, obleke so modno krojene, rute so svilene, skratka, po videnju gre za dame. Župan Mustafa Cukal vodi pogovor in preide takoj k zgodilu. Govor je o šolstvu, o otroških vrtcih. Štiri dame na drugem koncu dvorane so protagonistke te zgodbe.

Grška zakonodaja določa, da je otroški vrtec v zadnjem letu obvezen za vse. To je nekakšna mala šola, kjer se otroci pripravljajo na prvi razred osnovne šole. V Echinosu je šola dvojezična, vrtec pa samo grški. Matere so se temu uprile in pred leti organizirale nekakšen zasebni turški vrtec; volje bi lahko rekli, organi-

zirale so varstvo in animacijo otrok, ki jih tako niso poslale v državni vrtec. Naslednjega leta jih niso hoteli vpisati v šolo, češ da niso obiskovali zadnjega letnika vrtca. Zadeva je presegla lokalno raven, tudi državno, odmevala je v evropskem parlamentu in grške oblasti so poioskale bizantinsko rešitev: od mater so tahtevala opravičilo, da otrok niso poslali v vrtec iz zdravstvenih razlogov in na tej osnovi so jih vpisale v šolo.

Ko to razlagajo, so štiri turške dame odločne, govorijo jasno, počasi in premišljeno. Vse so izobražene, šolanje so koncale v Turčiji, govorijo v turščini, vendar je jasno, da razumejo angleščino; na vprašanja odgovarjajo, ne da bi posebej čakale na prevod. Ti odgovori so izraz volje po obstanku, volje po ohranjanju lastnega jezika, kulture in tudi vere. Kajti to je bil šeče začetek boja.

V Echinosu stoji tudi srednja šola. Ta ni dvojezična, kdor hoče otroka vpisati v dvojezično šolo, mora v oddaljeni Vanthi. Velik nesmisel je to, grška srednja šola v vasi, kjer 99 odstotkov prebivalcev pripada turški manjšini, čeprav obstajajo tudi dvojezične srednje šole. To je eden tistih nesmislov, ki jih želijo Turki čimprej odpraviti, ampak do slej so bile vse njihove zahteve zaman. Ne bodo odnehali.

Srečanje se počasi izteka. Župan odgovarja, pojasnjuje. Tudi to, da v razliko od svojega kolega v Komotiniju on vedno uporablja izraz turška manjšina in ne islamska manjšina. To se mu zdi naravno. Kot tudi dvojezičen napis na knjižnici. Asmpak tukaj ni nikogar, ki bi protestiral, saj si v turški vasi.

To vidipš tudi po dejstvu, da pred gostilno posedajo samo moški. Posedajo, kadijo, piyejo in kramljajo. Če hočeš srečati ženske, moraš zapustiti glavno ulico, spustiš se na spodnjo cesto, kjer ni gostiln in trgovin, in tu ženske, vse v turških oblačilih, vendar še zdaleč ne tako elegante kot prej omenjene dame, posedajo na vrtovih in kramljajo.

Res, človek ima vtis, da se je čas ustavljal. Pa se ni ustavljal sam od sebe, to ni izbira, to je posledica večdesetletne marginalizacije turškega prebivalstva, ki ga je Lausanska pogodba sicer ohranila v Grčiji, vendar ga potisnila čez rob grške družbe. Res eden zadnjih primerov etnične marginalizacije v Evropi. Kako dolgo še?

(4 - Konec)

V sredini župan Echinosa Mustafa Cukal, spodaj levo dvojezični napis na knjižnici; spodaj desno od zgoraj navzdušen četverica pogumnih turških dam, posedanje moških pred gostilno in kramljjanje žensk na vrtu

V okviru skupnih projektov ravnateljstva večstopenjske šole na Opčinah so otroci vrtca Justa Košute v Križu obiskovali v teku šolskega leta plesno delavnico, ki jo je vodil učitelj Eugen Todor, kjer so prebujali interes do baleta ter plesnega izražanja. Poleg tega so tudi spoznavali telo in doživljali ugodje v gibjanju z voditeljem tečaja motorike prof. Bernardom Hrovatin. Sodeležni so bili pri gledališkem abonmaju Zlata Ribica in pri projektu bralne značke. V vrtcu je tudi potekala jezikovna delavnica za okrepitev znanja slovenskega jezika, ki jo je vodil učitelj Luka Udovič. Obiskovali so jo otroci, ki so izhajali iz italijanskih družin in mešanega zakona.

V gosteh smo imeli službo prve pomoči in gasilce, ki so vzbudili veliko zanimanje tudi otrokom italijanskega vrtca v Križu. Ko so namreč slišali zvok sirene gasilskega avtomobila, ki se je ustavil pred slovenskim otroškim vrtcem, so se nam radovedno pridružili. Najbolj pa so se prav vsi otroci zabavali, ko so s tlačno cevjo začeli brižgati vodo po šolskem dvorišču. S pomočjo teh dejavnosti so otroci spoznavali stvari, ki jih bodo v življenju samem še kako prišle prav, pri tem pa se niso prav nič dolgočasili.

Otrokom zadnjega letnika vrtca je bila namenjena prometna vzgoja. Spoznavali so nevarnosti na cesti in spoštovanje pravil. Višek veselja pa so otroci doživeli v Trstu, ko so mestni redarji na njihovem sedežu postavili progo s cestnimi znaki in semaforji. Otroci so pod vodstvom inštruktorjev preizkusili v vožnji sicer za otroke primerno majhni avtomobili, med katero ni manjkalo blagih trkov. Veselili so se tudi podarjenega vozniškega dovoljenja. S praktično izkušnjo so otroci spoznavali prometne znake in njihov pomen, mestni redarji so predstavili prometno varnost iz vidika pešca.

V otroškem vrtcu Justa Košute iz Križa pa je bila letos vezna nit glasbena vzgoja, kateri velikokrat ji ne pripisujemo takšne pedagoške vrednosti, kot ji pripada. Cilj projekta je bil približati glasbeni svet predšolskim otrokom. Otroci so nabrali veliko izkušenj na temo, ker je projekt potekal skozi celo šolsko leto. V gosteh smo imeli zborovodjo, skladatelja, glasbenika, dirigenta, instrumentalne in vokalne soliste, glasbenike, izvajalce, ki so otrokom posredovali polno informacij iz sveta glasbe in jih seznanili z njihovimi vlogami. S pomočjo spodaj navedenih izkušenj so tudi razvijali zmožnosti pozornega poslušanja in oblikovali osnovni glasbeni okus.

Predstavilo se nam je godba iz Proseka

V sodelovanju z vzgojiteljicami italijanskega vrtca v Križu smo med šolskim letom priredili skupna srečanja. Glasba je združila predšolske otroke, saj so slovenski otroci vzpostavljali in razvijali pripravljenost za navezovanje medsebojnih prijateljskih stikov z italijanskimi otroci s pomočjo skupnih vedenih glasbenih zaposlitev in iger.

Obisk kitaristke Tanje Cibic in violinista Paola Skabar

Decembra se je vršila božičnica z naslovom »Dvanajst bratov«. Božična prireditev je žela velik uspeh in polno veselja ob recitiranju, petju ter plesu pridnih otrok. Sledila je zakuska pripravljena od staršev.

Državni o... JUST KC

V vrtcu nas je prišla obiskat koreografinja in plesalka Jelka Bogatec, katera je otrokom najprej opisala svoje delo, nato jih je očarala s pestrim in nežnim plesnim nastopom, ki je izval bučen aplavz.

Obisk gledališče Verdi v Trstu

Izredno prijazno je sprejela radovedne otroke gospa Serena Paganini, katerim je razkazala prostoročna gledališča »Verdi« v Trstu. V teku ogleda so se otroci postopoma seznanili z razvojem opere in delovanjem gledališča.

Spomladji je v vrtcu potekal »dan nonotov«. Jutro se je začelo z urejanjem vrtca marljivih babic in dedkov. Po končanem napornem opravilu so se jim pridružili otroci oziroma vnuki in vsi skupaj so navdušeno sadili raznobarbne rože. Po končanem vrtнем delu so otroci in nonoti prisluhnili sopranistki Emiliji Russo in basistu Alessandru Sfabu ob klavirski spremljavi prof. Alessandra Mendito. Operna pevca sta doživeto odpela nekaj znanih arij iz Mozartove opere. Temperamentna glasova sta se preizkusila tudi v veselem in igrovem Rossinijevem Mačjem duetu. Nastop pevcev je bil zelo uspešen, saj so jih otroci ob zaključku dueta navdušeno spraševali: »Še, še, še, ...« Omenjena prireditev se je zaključila s skupnim kosišom v vrtcu. Otroci so podarili vsem nonotom ter nastopajočim gostom zaslzeno ročno delo in priznanje. Hvala marljivim »nonatom« in »nonam« so se otroci brezkrbno igrali v urejenem vrtu.

V vrtcu so nas prijeti, da njen mož igralec

pritegnili pozornost, ker so imeli vrtca italijanske osnovne šole v sodelovanju s predšolskimi otroci prav rade volje pridružiti se.

Univerzitet profeso...
profesionalni cist in sl...
Mirano...
nas je p...
pogost...
jem do...
otroci...
staven...
spozna...
nastan...
pesen...
se pr...
sladk...
nimi

Obiskali smo sedež Glasbenih Matice v Trstu, kjer nam je vključen v ravnatelj prof. Bogdan Kralj prikazal pomen in vlogo omenjene glasbeni šole in nam pripravil bogato program, vključno z raznimi instrumenti in nastopov. Otroci so način spoznali tolkala. Ugotovili, da glasbil glede na tehničnih profesorje Donis - han

troški vrtec

DŠUTA - Križ

Pevci moškega pevskega zbara »Vesna« pod vodstvom zborovodje Rada Miliča so se v vrtcu razvrstili v zbor. Pri tem so otroci odkrili, da pevski sestav oblikujejo različni glasovi. Prisluhnili so vajam v točnem oblikovanju posameznih glasov ob pravilnem dihanju. Spoznavali in razlikovali so naraščanje in pojemanje glasnosti, počasno in hitro petje, izvajanje pesmi v visoki in nizki legi. Potem jim je moški pevski zbor zapel lepe slovenske in nekatere očarljive dalmatin-ske pesmi. Na koncu je zadonela skupno peta kriška himna Frančka Žerjava »Ošterica Ljena«.

j
ta
o-
so

ko
ška
so
po-
us-
čki.

Na dvorišču vrtca je junija potekal zabaven in razposajen lov na zaklad s predšolskimi in osnovnošolskimi otroci iz Križa, katerega je vodil radijski in televizijski voditelj, pevec in animator Evgen Ban. Z njim smo že maja imeli zelo pozitivno izkušnjo ob priliki podelitev predšolske bralne značke, ko je v vlogi kapetana Bum Buma uprizoril interaktivno glasbeno predstavo »Knjiga je zaklad« malčkom večstopenjske šole Općine.

Otroci zadnjega letnika vrtca so se redno udeležili učnih ur raznih predmetov na osnovni šoli v Križu, na mednarodni dan otrokovi pravic pa so se kriški prvošolčki podali v naš vrtec, kjer so se seznanili z najvažnejšimi pravicami otrok in nato tudi sami ilustrirali tiste pravice, ki so se jim zdele važnejše.

Z zanimanjem so otroci sledili
igranju učencev osnovne šole A.
Gradnika na Colu z instrumenti
Orff pod vodstvom učiteljice Mo-
rane Sossi, ki je tudi skrbno pred-
stavila Orff instrumente. Kmalu
zatem so predšolski otroci v
našem vrtcu v Krizu veselo igrali
na omenjene instrumente pod
vodstvom dolgoletne zborovo-
dje prof. Jane Drasič.

V vrtcu smo se tudi spomnili na manj srečne otroke v Afriki in jim podarili nekaj denarja za nakup barvic ter šolskih omaric. Zbirali smo tudi za maške in s tem prispevali za nabavo invalidskega vozička.

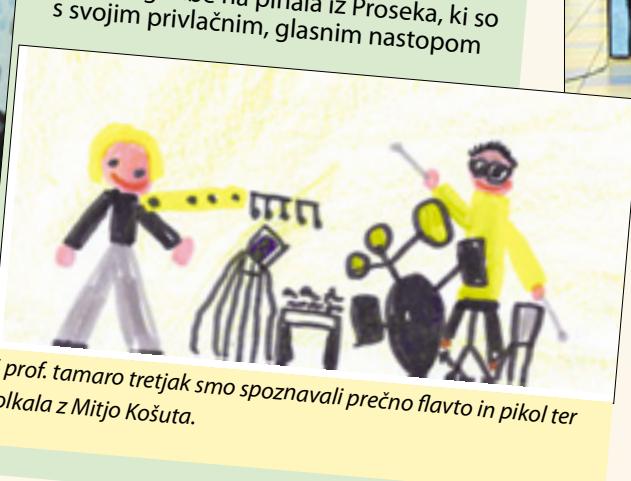
Predšolski otroci so nastopali ob priliki dneva mrtvih na pokopališču in pri vaškem spomeniku in na božični prireditvi z naslovom »Dvanajst bratov«. Božičnica je žela velik uspeh in polno veselja ob recitiraju, petju ter plesu pridnih otrok. Ob zaključku šolskega leta so predstavili staršem pravljico »Žabe v rdečih kapicah«, kjer so se izkazali z igranjem vlog, plesom v dvojicah in petjem. Zaključna prireditve je bila tudi priložnost za izročitev ključa vrtca sredinčkom s strani velikih. Sledila je podelitev diplom bodočim šolarjem, ki so bili tako

A group photograph of preschool children and their teachers in a classroom. There are approximately 20 children standing in two rows, and six adults (teachers) standing behind them. The children are wearing various colorful clothing, including a girl in a red dress with white stripes. The adults are dressed in professional attire, such as blazers and dresses. The room has wooden floors and light-colored walls.

a igrih
navalni strunska, klavirska glasbila in
otavljalji so razlike pri izvajanju posameznih zvočnih značilnosti
de na različne materiale in tehnike igranja ter si ogledali nastop slede-
orjev: Jagoda Kjuder - violina, Irene Ferro Casagrande - čelo, Tatiana
Srafa, Claudia Sedmach - klavir, Tomislav Hmeljak - tolkala.

skat profesorji GM Tanja Cibic, Paolo Škabar, Tamara Tretjak in Mitja Košuta. Otrokom so razkrili skrivnost in lepoto igranja kitare, vijoline, flavte ter bučnih tolkal. Pihala in njihove značilnosti pa so zanimanjem spoznavali hvala vladnim članom godbe na pihala iz Proseka, ki so svojim privlačnim, glasnim nastopom

S prof. tamaro tretjak smo spoznavali prečno flavto in pikol ter tolkala z Mitjo Kočutom.

A group of approximately ten young children, likely preschool or kindergarten age, are standing in a row. They are all wearing matching red t-shirts with a small logo on the chest and black graduation caps. Each child is holding a long white ribbon or streamer high above their head. The background features a large, colorful mural of a forest scene with trees, butterflies, and flowers. The floor is a light-colored wood parquet.

Prepuščeni v nadaljno šolsko življenje. Končala se je s petjem himne kriškega vrtca in pesmice o počitnicah. Sledil je sladek prigrizek, ki so ga organizirali starši.

Otroci in vzgojiteljice vrtca »Just Košuta« v Križu smo se v petek, 27.t.m. poslovili z željo, da bomo doživeli še veliko takih spodaj navedenih lepih izkušenj in prijetnih trenutkov kot smo jih v letošnjem šolskem letu. Od 17 do 21 februarja smo imeli v gosteh na praksi dijakinjo šole »A. Martin Slomšek«. S Sereno Picco smo preživeli prijeten teden v vrtcu.

Izvajali program prometne vzgoje in podrobno spoznali kako se obnašamo v primeru nevarnosti. Z gostovanjem gasilcev, so otroci podrobno spoznali poklic gasilca, njih opremo oz. pripomočke in uporabo teh, delovno oblačilo in prevozno sredstvo. Z velikim zanimanjem so otroci sledili priповедovanju omenjenih oseb, ki so prišli v vrtec na obisk.

GRADEŽ - Ob izlivu Soče obnovili sprejemni center Caneo

Raj za kolesarje in ljubitelje ptic

Sprejemni center v kraju Caneo med Fossalonom in Gradežem je včeraj končno spet zaživel, potem ko je več let sajmeval zaradi stecaja podjetja, ki je bilo njegov lastnik. Poslopje z opazovalnico za ptice in raznim stezami ob izlivu Soče je januarja za 240.000 evrov na javni dražbi kupila Euro Julia, naveza podjetnikov iz Manzana in iz kraja Corno di Rosazzo, med katerimi je tudi Alessandro Lovato, upravitelj gradeškega hotela Astoria. Novi lastniki so se takoj lotili prenavljanja objekta in po šestih mesecih dela so včeraj popoldne obnovljeni sprejemni center slovensko predali namenu.

Zamisel za sprejemni center sega v leto 1996, zgradili pa so ga leta 1999, potem ko so v ta namen dobili dve milijardi takratnih lir. Takrat sta deželi predsedovala najprej Roberto Antonione in zatem Riccardo Illy, na čelu goriške pokrajine pa je bil Giorgio Brandolin. Gradnja sprejemnega centra je v Gradežu sprožila val kritik, saj so poslopje zgradili mimo običajnih gradbenih postopkov in brez občinskih dovoljenj. Dejansko je sprejemni center zrastel sredi trstiča, ki je bilo dotele tako zaščiteno, da Gradežani niso smeli kosiši trstja za gradnjo streh svojih ribiških kolib. Poslopje na dveh nadstropjih sta najprej upravljala zdaj že preminuli Tržičan Adriano Scarpa in njegova žena Cristina Geron. Sprejemni center je nato prevzelo drugo podjetje, ki je kmalu zatem propadlo, tako da so poslopje zaprli leta 2007. Po zaprtju so poslopje večkrat obiskali tatovi; ukradli so dvesto kvadratnih metrov bakrenih plošč, potem so vломili še v notranjost in odnesli več opreme. Januarja letosnjega leta so se novi lastniki lotili korenite obnove, včeraj so poslopje končno spet odprli; v njem zaenkrat deluje bar, v prihodnjih dneh bo spet zaživel še restavracija. V centru je tudi deset sob za prenočitev, med njimi sta dve primerni za osebe s posebnimi potrebami. Polnoma so prenovili tudi leseno ograjo ob kolesarski stezi, ki vodi do sprejemnega centra in do izliva Soče, kjer je mogoče opazovati več vrst ptic. Včeraj so predali namenu tudi nov odsek kolesarske steze, ki bo povezala Gradež s Tržičem. Novi odsek gre od sprejemnega centra do nekdanje kasarne finančne straže; en kilometer novega odseka je zgrajen na nasipu, na katerem je kmečka pot, po kateri se s traktorji peljejo do svojih njiv tamkajšnji kmetje. Kolesarska steza se nato nadaljuje do mostu čez Sočo. V ureditev kolesarske steze je pokrajina vložila 150.000 evrov; s tem denarjem so utrdili cestičke z gramozom in bitumom, podobno kot so svojčas storili za kolesarske steze v Brdih.

Do centra Caneo vodi kolesarska pot (zgoraj); včerajšnja čistilna akcija (spodaj)

Obnova sprejemnega centra je vsekakor pomembna pridobitev za okoljski turizem, ki je v Gradežu v polnem razmahu. Vse več turistov obiskuje otok Cona, zdaj bodo imeli na voljo tudi Caneo, ki je za opazovanje ptic ravno tako zanimiv. Včeraj dopoldne so pred uradnim odprtjem prenovljenega sprejemnega centra na pobudo goriškega športnega društva Gorizia Triathlon izpeljali čistilno akcijo ob kolesarski stezi, ki je speljana po robu trstiča. Približno štirideset udeležencev je očistilo pet kilometrov nasipa ob kolesarski stezi, ob kateri je bilo naplavljenih cel kup najrazličnejših odpadkov.

GRADEŽ - Nadlegovala sta plesalce

Razgrača z mamilom v žepih in s psovkami nad karabinjerje

Gradeški karabinjerji so prijavili sodišču dva mladeniča zaradi nočnega razgrajanja, upiranja javni osebi in poseti nedovoljenih drog. V noči s petek na včerajšnji dan sta se 25-letna delavca - eden je italijanski državljan, drugi je po rodu iz Bangladeša - odpravila na plažo pred Ulico Milano v Gradežu, kjer je bila v teku plesna zabava. Mladeniča - oba sta bila vinjena - sta kaj kmalu začela nadlegovati prisotne plesalce, porivala sta jin in se iz njih norčevala, tako da so upravitelji lokalna klicali sile javnega reda.

Na kraj so prišli gradeški karabinjerji in nedaleč od lokalne izsledili mladeniča, ki sta jih začela zmerjati in jim groziti. Karabinjerji so jima pregledali dokumente in v njunih žepih našli osemnajst gramov marihuane, ki so jih takoj zasegli. Mladeniča so odpeljali v karabinjersko kasarno in ju nato prijavili goriškemu sodišču zaradi nočnega razgrajanja, upiranja javni osebi in poseti nedovoljenih drog. Do začetka sjenja ostajata na prostosti.

GORIŠKA - Dežela O jezu na Soči bo odločalo tehnično omizje

V reballans deželnega proračuna so na skupni predlog deželnih svetnikov Rodolfa Ziberne (Forza Italia) in Diega Morettija (DS) vključili obvezo deželne vlade, da bo jeseni sklical tehnično omizje o Soči in o možnosti, da bi na njej zgradili še en jez. »Bolje je treba upravljati s pretokom reke, saj bi lahko imeli kmetje že v kratkem času težave zaradi pomanjkanje vode za namakanje,« trdi Ziberna, ki ocitno ne upošteva dejstva, da je letošnji poletje eno izmed najbolj deževnih v zadnjih letih, v visokogorju pa je še toliko snega, da v prihodnjih mesecih res ne bo težav zaradi nizkega vodostaja reke.

KRMIN
Pogrešana se prevaža z avtom

Pogrešane 48-letne ženske še niso našli, vendar so ugotovili, da je njen mobilni telefon prižgan in da se je priklopil na signal, ki ga oddajajo telefonske antene v Krminu, Dolenjah, Rožcu in kraju San Giovanni al Natisone. Žensko iz Zagraja pogrešajo od srede zvečer, ko je odšla od doma. V petek so jo iskali gasilci, karabinjerji in pristovljenci civilne zaščite, Krmin in okolico je preletaval tudi helikopter. Včeraj so se gasilci vrnili s terena v kasarno, tudi helikopterja niso več uporabili za iskanje ženske, ki se je očitno oddala od doma iz osebnih razlogov.

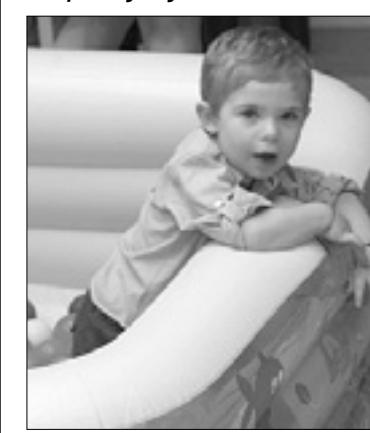
GRADEŽ - Nadlegovala sta plesalce

Razgrača z mamilom v žepih in s psovkami nad karabinjerje

GORICA - V Ulici Don Bosco

Nove jasli

Odprla jih je socialna zadruga Terranova iz Turjaka

Socialna zadruga Terranova iz Turjaka je v Ulici Don Bosco v Gorici odprla nove zasebne jasli z italijanskim učnim jezikom »Casa dolce casa«. Uredili so jih tako, da so otrokom čim prijaznejše in da se bodo v njih počutili kot doma. Sobe so prepleskali z živimi barvami in jih opremili v glavnem z lesenim pohištvo, poskrbeli so razne igrače in didaktične pripomočke, s katerimi se bodo otroci igrali in se obenem naučili novih spremnosti. V novih jaslih bodo sprejemali otroke od tretjega do 36 meseca starosti. Jasli bodo odprte od 7.30 do 18. ure.

Kulturni center Lojze Bratuž

SREČANJA POD LIPAMI

Duhovnik, dekan in srebrnomašnik **KARLO BOLČINA**

Večer bo vodila prof. Solange Degenhardt

Četrtek, 31. julija 2014, ob 20.30

KC Lojze Bratuž - Gorica

Krožek
Anton Gregorčič

Včeraj v novih jaslih BUMBACA

PEVMA - Nekoliko okrnjen program praznovanja

Pilat jih je ogrel

Lorenzo Pilat in njegova pubika v Pevmi (levo in zgoraj); dokumentarna razstava, ki bo odprta še danes in ves prihodnji teden (spodaj)

FOTO VIP, BUMBACA

Vreme se jih je tokrat usmililo. Na prazniku sv. Ane v Pevmi so že pred tremi leti gostili tržaškega kantavtorja Lorenza Pilata, vendar je takratni koncert zmotil dež. V petek so se prireditelji praznika že bali, da se bo ponovila podobna zgodba, saj se je sredi popoldne ulil dež. K srči sta popoldanski neviti sledila razjasnitev in na to še uspešen praznični večer.

Tržaški pevec je v Pevmu priklical veliko ljudi, tako da so bile vse mize in klopi na prireditvenem prostoru zasedene. S Pilatom je nastopil tudi moško-ženski duet Clapa Ben(d) iz Trsta. Pred koncertom so prireditelji - društvo Naš prapor in združenje Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje - odpri zanimivo fotografsko in dokumentarno razstavo z naslovom »Bilo je nekoč ... Pevma, Štmaver, Oslavje in Solkan pred 100 in več leti«. Navzoče je po-

zdravil predsednik krajevnega združenja Lovrenc Persoglia, medtem ko je vsebinsko razstave predstavil Vili Prinčič, eden izmed njenih avtorjev. Slikovno gradivo v glavnem prihaja iz zbirke Maria Muta, predsednika centra za arheološke in zgodovinske raziskave iz Gorice. Prireditve je popestril pevsko-glasbeni ansambel Mlado srce iz Solkana. Razstava bo odprta tudi danes do poldne in ves prihodnji teden med 17. in 19. uro. Danes ob 9. uri bo v vasi slavnostna maša s procesijo. Sledilo bo nagrjanje natečaja »V domaćem vrtu cvetijo«.

Vreme je vsekakor ponagajalo organizatorjem praznovanja. Za včeraj po poldne je bila namreč napovedana svečanost ob obnovljenem avstro-ogrskem spomeniku na Oslavju, ki pa je bila zaradi dežja in predvsem zaradi blata na gozdnatem prizorišču odložena na kasnejši datum.

ŠTANDREŽ - Krompir

Take letine ne pomnijo

Največji krompirji presegajo 900 gramov teže FOTO D.R.

Oljkarji že napovedujejo, da bo letina povprečna, vinoigradniki se bojijo bolezni, ki jih povzroča vlaga, vrtičkarjem zaradi deževnega vremena že začenjajo pokati paradižniki, v sadovnjakih breske gniijojo, namesto da bi pričele zoreti. Očitno bo letošnje leto ostalo v dobrem spominu edino kmetom, ki pridelujejo krompir, kar še zlasti velja za Štandrež in okoliške kraje.

Čeprav velika večina Štandrežcev ne živi več od kmetijstva, se mnogi med njimi še vedno kratkočasijo z obdelovanjem domačih vrtov, v katere je spomladis skoraj obvezno treba posaditi tudi krompir. Po nekajmesečnem čakanju pride sredi poletja čas za pobiranje in za presenečenja. Včasih je krompir majhen in ga je malo, drugič ga je več, letos pa ga je toliko in je takoj velik, da takšne letine domačini že dolgo ne pomnijo.

V Štandrežu posebno dobro uspeva krompir sorte Spunta, ki je zelo razširjena v vsej južni Evropi. Gre za srednje zgodnjo sorto z debelimi in podolgovatimi gomolji s svetlo rumenim mesom in rumeno kožico. Običajno tehtajo gomolji sorte Spunta od 300 do 400 gramov, letos pa v Štandrežu dosegajo rekordno težo 800 do 900 gramov; najdejo se celo gomolji, ki so težki skoraj en kilogram! Rekordno težo letos dosega tudi sorta Desiree, za katero so značilni podolgovati gomolji z rdečo kožico in svetlo rumenim mesom. Tudi za gomolje sorte Desiree letos velja, da so rekordno veliki, saj ravno tako presegajo 800 gramov teže.

Od vina do olja

Vsak teden beremo in poslušamo napovedi, kako naj se goriška krajina ovrednoti, da postane dovolj privlačna za tokove obiskovalcev. Vselej se ob vrsti krajinskih in zgodovinskih postavk omenja proizvodnja raznih sort vina. Kakšen je ta vinogradniški svet danes, kako razmišljajo in delujejo mladi gospodarji, ki sicer že nadomeščajo svoje starše, a slednji še niso povsem izpregli?

Jazbine so na robu narodnostnega ozemlja, nekoliko niže je Koprivno, ki sicer po imenu in nekaterih družinskih spominkah na antične slovenske selitve. Komjančeva domačija leži na enem zadnjih gričev nad Prevalo. Najmlajši rod po očetu Alešu sestavljajo štirje bratje, ki so si na kmetiji porazdelili razne zadolžitve: Benjamin, Ivan, Patrik in Robert. Slednji je z ženo prevzel trženje, zato pozna valovanje prodaje in stagnacije.

Najprej mi pojasni, da jim razen ob trga-

tvi ni potrebno najemati zunanjne delovne sile, saj jih je v družini za pravo dinastijo. Občasno pa jih obišče strokovnjak enolog. Pred petdesetimi leti kmetija ni premogla nobenega stroja, sedaj jih imajo kar nekaj, saj je treba prištetiti napravam za obdelovanje vinogradov in proizvodnjo vina tudi ostale, ki so v očetovi domeni in služijo za nabiranje oljk, stiskanje, odcejanje in stekleničenje olja. Njihovo oljčno olje nosi domeselno ime Oče Aš. Najobsežnejši nasad imajo na obmejni Kostanjevici, na kateri pa že nekaj časa prevladujejo prav oljke.

Vinograde imajo zasadene bliže domu na Kebrišču in Meji, v Laškem in Julijanovem. Vsi ležijo na razdalji največ štirih kilometrov od kleti. Glede vina so se daleč nazaj odločili za enovrstne sorte: ohranjajo jih prvinske aromе s pazljivim nadzorom temperature med vretjem. Izdelek stekleničijo v običajni konfekciji in v sodčkah po pet litrov za gostilne in za-

Bratje Komjanc med odmorom na robu vinograda FOTO A.R.

SOVODNJE - »Vojna je strašna stvar«

Na Vrtojbo med vojno padlo 50 tisoč granat

Dogodek v priredbi SSO bo v torek v bivši štmavrski šoli

V sovodenjskem župnišču je v priredbi Sveta slovenskih organizacij in v sodelovanju z župnijo v torek potekal že tretji dogodek iz niza »Vojna je strašna stvar«. Prvi je bil junija na slovenskih višjih srednjih šolah in Gorici, drugi pa, posebej prirejen za italijansko publiko, 15. julija v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju. Sovodenjska prireditev se je začela z uvodom župnijskega vikarja msgr. Renata Podbersiča, ki je poudaril, da vojna hudo prizadene tudi civilno prebivalstvo in da ljudje še leta po njenem koncu občutijo na lastni koži posledice razdejanj. Nato se je predstavnik SSO Albert Devetak navezel na besede, ki jih je msgr. Podbersič izrekel med zadnjim pridigo, in sicer, da krivic in nasilja ne odpravimo s nasiljem: nasilje prinese le novo nasilje! Dodal je, da med glavnimi vzroki prve svetovne vojne so bili prav nasilje in krivice iz prejšnjih let ter da je ta vojna imela nekaj desetletij kasneje kot posledico še večje gorje - drugo svetovno vojno.

Sledila je projekcija dokumentarca, v katerem se pripoved zgodovinarja Draga Sedmaka, z vrha Sabotina, prepleta s filmskimi posnetki vojne oz. krajev, ki spominjajo nanjo, in z že pred nekaj desetletji posnetimi pričevanji naših ljudi, ki so kot civilisti ali kot vojaki dozveli prvo vojno. V vse to se vključuje še branje v živo pričevanj navadnih ljudi ter raznih pisateljev in pesnikov, tudi dveh Nobelovih nagrjenec - Kiplinga in Hemingwaya -, ki so na različne načine doživeli in opisali grozoto vojne v naših krajih. Dokumentarec je režiral Dario Frandolič, za tehnično obdelavo je poskrbel Samuel Kralj, recitatorji pa so bili Robert Cotič, Nikolaj Pintar in Stefania Beretta. Na koncu je številna publike imela možnost, da aktivno sodelujejo z lastnimi mislimi in spomini staršev, dedov in pradedov. Prišli so tako na dan zanimivi podatki o recimo prostovoljnem naborništvu le nekaj dni pred začetkom vojne. Msgr. Podbersič je posredoval še vrsto podatkov, ki jih je našel, ko je pregledoval dokumente iz preteklosti. Navedimo primer: na Vrtojbo, vas ob Sovodnjah na slovenski strani meje, je padlo več kot 50.000 granat. To so samo preštete: šteli so luknje, ki so jih eksplozije pustile za sabo. Marsikje so bila tla tako razorana od izstrelkov, da ni bilo mogoče ugotoviti, koliko jih je padlo.

Večer je potekal pod pokroviteljstvom pokrajine Gorica in s finančnim prispevkom Fundacije Goriške hraničnice. SSO bo v sodelovanju z društvom Sabotin ponovil dogodek v torek, 29. julija, ob 20.30 v bivši osnovni šoli v Štmavru.

Občinstvo v Sovodnjah BUMBACA

OD DOMAČEGA LATNIKA DO ...

Dobrodošlica na Jazbinah FOTO A.R.

sebnike. Obiskovalci, zlasti Avstriji se ob oblačenem vremenu z morja podajajo v Brda, si želijo doživeti gostoljubnost, pogledati klet in poslušati »štorijo« o domačiji, kraju, podnebju ... Za učinkovitost med razlagami in pri prodaji sta se z ženo usposabljala na namenskih tečajih. Sicer pa so se odpovedali skoraj vsem zunanjim servisom, ker se je treba izogibati odvečnim stroškom. Za odmevnost poskrbijo sami in odločili so se posvetiti nekaj časa kulturnim pobudam. Zato vabijo znance, gostinice, upravitelje, posrednike na predstavitev knjig, dokumentarne razstave in pogovore o goriškem prostoru. Prav sedaj je na ogled fotografska dokumentarna razstava.

Ustavlajo se kolesarji na malici, prihajajo šoferji s kombijami, ker so jih informirali znanici, avstrijski radio in tudi televizija. Prihajajo, ker so si zabeležili naslov na raznih sejmih ali v restavracijah v Vidmu, Milanu, na Dunaju. Na Jazbinah dobijo tudi penečo rebulo in žganje, ki ga Komjančevi iz domačih tropin sicer kuhajo druge.

Že poldrugo leto si z žlico Oče Aša dnevno pomirjam občutljive želodčne stene.

Aldo Rupel

GORICA - Starostniki pripovedujejo

Bil je čas, ko so tovornjaki vozili na drva

Marija Vodopivec po prihodu v Gorico (levo) in danes z vnukom (desno)

FOTO A.R., DRUŽINA

Družina Velušček: Marija, Edmund in mala Wanda pred pevmskim mostom

Marija Vodopivec por. Velušček ima kaj povediti o sebi, svoji rodbini in doganjih v goriškem prostoru, saj ima sedem devetdeset let. Obiskal sem jo na njem domu nad Rojcami, kjer živi s hčerko Wando. Leta se ji poznaajo zgolj zaradi previdne hoje in naglušnosti, sicer pa je verjetno najboljša njena odlika spomin.

Rodila se je kot četrtri od desetih otrok v Kamnjah pod Čavnom - na drugi strani doline je nad Cesto Kriz - leta 1917, dva meseca, tako pravi, pred razsulom italijanske Kraljeve vojske pri Kobaridu. Njeni družina je bila v ozjem sorodstvu s skladateljem Vinkom Vodopivcem, ki je v Kamnjah tudi kaplanoval.

Marijina mama Justina je tudi doseгла podobno visoko starost in se je še dolgo po drugi svetovni vojni dobro spomnjala. Velike vojne in življena na vasi v po-manjkanju. Nekaj let pred drugo svetovno vojno, ko bi se že morda obrnilo na bolje, so morali sinovi, Marijini bratje, k vojakom in tiste vojaščine ni bilo ne konca ne kraja. Dekleta so odhajala v Trst ali Gorico k sorodnikom ali za vajenke, da so se izučila za šivilje ali druga gospodinjska dela. Marija je leta 1933 prišla v mesto ob Soči in se zaposila kot pomočnica v gostilni Pri tramvaju na Kornu, kjer je živila njena sestrica. Kasneje se je zaposlila na Travniku v zdravniški ambulanti.

Brat Stanko je pobegnil iz italijanske vojske in februarja 1943, se pravi kar sedem mesecev pred sesutjem Italije, odšel v partizane. Po njegovem odhodu je italijanska oblast mamo Justino internirala na Kostanjevico. Tam je bilo žensko taborišče. Domačijo je italijanska vojska izpala in pohištvo uničila. Mama se je vrnila s Kostanjevico, ko je leta 1943 imela že 56 let. Marijin brat Pold je po vrtniti iz kraljeve vojske vstopil v Kosovelovo brigado in padel na Vrsniku. Brat Franc pa je iz južne Italije s Prekomorsko brigado prehodil Dalmacijo, Liko in Dolenjsko.

Marija Vodopivec se je leta 1939 poročila z Edmundo Veluščkom iz Solkanca. Rodila sta se jima dva otroka, sin še pred vojno, hči pa po vojni. Toda mož je bil vpoljan leta 1941, seveda v Posebne bataljone kot vsi ostali Primorci v tistem obdobju. Ker je pozimi bilo precej gorovia o italijanskih orožnikih in njihovem vedenju ter 'korektinem' odnosu do prebivalstva, ni odveč spomniti, da so nasilno novačenje v zgod-

njih jutranjih urah izvajali po vaseh prav oni. Tudi v obdobju Jadranskega Primorja pod nemško oblastjo so pač ob vsej mogoči dobrohotnosti zastopali nemški pravni red. Vemo, kakšen je bil tisti red?

Druga svetovna vojna je bila za Vodopivčeve in množično za tisoče drugih družin, če izvzamemo begunstvo v notranjosti cesarstva v letih 1915-1919, hujša od prve. Dne 13. oktobra 1944 je vas Kamnje doživel svoj najtežji dan. Nemška vojska je pridrla v vas, nekje staknila nekakšen seznam odbornikov narodnoosvobodilnega odbora in poiskala ljudi na osnovi seznama. Vojaki so požgali nekaj domaćij, med njimi tudi Vodopivčeve. Nad Vasjo so zverinsko mučili in nato ustrelili pet vaščanov, med njimi tudi Marijinega strica Toneta, starega 60 let. Okrajna gospodarska komisija OF je družini dodelila kravo, da bi imeli pri hiši vsaj mleko. Pripetilo pa se je, da je nekdo to povedel domobranci posadki v Ajdovščini. Posledica je bila, da so Vodopivčevi izgubili tudi to kravo. Težki dogodki so se kar vrstili: Marijin brat Stanko je padel ob nemškem napadu na naselje Pedrovo januarja 1945.

Marijin mož Edmund se je vrnil od vojaščine v Turinu in Rimu - tam je prvič videl angleške ujetnike - v jeseni leta 1943. Da bi se izognil raznim nevšečnostim ob prihodu v Gorico, je kar preplaval Sočo. Bil je tudi sicer iznajdljiv: da bi ga ne odposlali na rusko fronto, je na primer vzel posebne tabletke, ki so mu vzbudile srce, in zdravniška komisija ga je črtala s seznama. Med Goriško fronto je bil zraven tudi pri spopadu okrog Južne železniške postaje. Njegova pripadnost je bila neoporečna. Nikoli se ni vpisal v fašistično stranko, kljub temu da je dosti Solkancev klonilo pred to obveznostjo; na naborni pregled pa je njegov letnik odšel ob prepevanju slovenskih pesmi. Zato so vse fante fašisti odpeljali v Trgovski dom - tedaj je to seveda bila že Casa del fascio -, kjer so jih zaslišali. Bil je upornik, a nikoli obožen. Med služenjem vojaškega roka je enkrat celo nekje pozabil puško ...

Po italijanskem sesutju se je zaposlil pri avtoprevozniku Doljaku, za katerega je znano, da je bil vključen v odporništvo in je vozil na dolge razdalje, tudi do Turina. Edmund je prevažal hrano in marsikatera pošiljka je nadaljevala pot v gozdove in na planote do Lokev. Enkrat ga je med pre-

vozom ustavila partizanska patrulja, ker ga ni prepoznala. Zadržala ga je, a je žena v Gorici to izvedela in kar na cesti ustavila zaupnika OF, da je posredoval. Okoliščine so hotele, da ji je tisti postanek na Gorišku - Katerinjevem trgu resil življene, kajti malo dlje je tik zatem padla angleška letalska bomba in eksplodirala. Če bi normalno nadaljevala pot proti tedanji avto-busni garazi, bi jo pokopal.

Blago je prevažal tudi v Istro. Na enih voženjih se mu je izpovedal kraljevi častnik in dejal, da ga je sram biti Italijan. Obitožil je fašistično milico, da je mučila civiliste ter jih za konec zmetala v klobčice boudeče žice, da so v njih shirali. Takšna do-gajanja so sprožila maščevanja ob koncu vojne. Pri sebi je vedno imel dve vrsti dokumentov, ene za pregledne na partizanskih nadzornih točkah, da je lahko dokazal, da je »naš«, druge za nemške, ki seveda niso smeli videti tistih z žigom OF. Skrival jih je v posebnih niši v motorskih šupi.

Spet drugič je za Doljakovo podjetje med vožnjo hrane ter drugega blaga za prebivalstvo čez Razdrto v motorizirani koloni, ki so jo ščitili nemški vojaki, padel v partizansko zasedo. Skočil je s tovornjaka direktno v obcestni jarek, dokler ni puškarjenje prenehalo. Kot posebnost je za mlajše bralce nujno omeniti, da so tovornjaki tedaj zaradi pomanjkanja običajnega goriva vozili na dra.

Edmund je spoznal tudi prisilno delo v delavskih enotah Todt, ki jih je nemška vojska ustavljala, da so gradile bunkerje, kopale jarke ali popravljale ceste in železnice. Marijinega moža so poslali na železniško progo proti Postojni. Med vojno je Marija Vodopivec Velušček živila na Livadi, v Ulici Brigata Etana, v isti hiši z družino Bratin, a mož niso bili doma, saj so jih do septembra 1943 vstopili v Kraljevo vojsko, seveda v Posebne bataljone (Potenza). Bili sta zelo povezani z Milko Bratinovo, materjo Darko in Ivana Bratin.

Mož Edmund ji je umrl leta 1987. V visoki starosti ima okrog sebe hčer, sina, snaho, vnuka in pravnuka. Prav gotovo je ena izmed vsestranskih prič o dogajanjih in usodah 20. stoletja, zato sem med pogovorom rad zabeležil vse zgoraj zapisano. Včasih je dobro postati, poslušati, zapomiti si izkušnje starejših in nato iti dalje.

Aldo Rupel

GORICA - Jutri Muzeji odprti ob stoletnici začetka vojne

Ob stoletnici izbruha prve svetovne vojne bodo Pokrajinski muzeji v Gorici jutri izjemoma odprti. Poleg samega muzeja prve vojne bosta v goriškem grajskem naselju na ogled tudi začasni razstavi, posvečeni vojaškim uniformam ter fotografijam in dokumentom o sarajevskem atentatu iz arhiva grofa Maria Attemsa Svetokriškega. Ob 11. in 17. uri bosta na voljo brezplačna vodenja ogleda, sploh pa bo tudi vstop v muzeje jutri brezplačen.

Prva svetovna vojna se je začela na tango na jutrišnji dan pred sto leti, ko je Avstro-Ogrska napovedala vojno Srbiji.

ŠTANDREŽ - 66-letni Evgen Plesničar

Srce mu je nehalo biti za volanom kamiona

Evgen Plesničar

Evgen Plesničar je imel eno samo veliko skrb. Potem ko je lani dopolnil 65. leto starosti in so mu po strogih zdravniških pregledih podaljšali voznisko dovoljenje - bil je zdrav kot riba -, se je spraševal, ali bo tudi njegov tovornjak »zdržal« še kako leto. Bal se je, da bi motor naenkrat odpovedal in da bi bilo treba kupiti nov kamion, kar bi se seveda nikakor ne splačalo. Njegov rdeči Scania je letnik 1998 in z njim je prevozil dva milijona kilometrov, kar je za tovornjak ogromno. Prevozniška podjetja običajno zamenjujejo kamione pri 1.200.000 kilometrih, Evgen pa je s svojim vztrajal in vztrajal. Poskrbel je za popravilo vsake okvare, po potrebi je zamenjal razne dele in se s svojim tovornjakom odpravil na pot. Tako je bilo tudi v noči s četrtek na petek. Okrog ene ure ponoči je nastavil budilko in po pripravah še zadnjic zapustil dom. Po avtocesti se je peljal proti Bergamu, prevažal je prazne steklenice za pivovarno Heineken. Med vožnjo po kraju Martellago nad Mestrami ga je naenkrat obšla slabost. Tahograf je zabeležil, da se svoj tovornjak ustavljal ob robu avtoceste ob 3.20, že pet minut kasneje so mu nudili pomoč delavci cestnega podjetja, kmalu zatem še reševalci službe 118. Ob 3.56 je njegovo srce nehalo biti. Usodna mu je bila srčna kap.

Rojen je bil 24. februarja 1948 očetu Mirku Plesničaru in mami Vidi Škorjanc. Živel so v Štandrežu. Leta 1950 se je Evgenov oče - nekdanji partizan - odločil za odhod v Rim, kjer se je zaposlil kot šofer na jugoslovanskem veleposlaništvu. Evgen je sprva postal z mamo, babico in tetou na Štandreškem domu, leta 1951 pa sta se tudi on in mama preselila v Rim, kjer se je leta 1954 rodil njegov brat Ivan. Družina je ostala v Rimu do leta 1960, ko so se vrnili v Štandrež. Evgen je v Gorici dokončal nižjo srednjo šolo, nakar je nekaj časa delal v trgovini jestvin, potem je popravljal televizije. Z osemajsttim letom se je zaposlil pri avtoprevozniku podjetju La Goriziana. Prva tri leta je bil mehanik, po pridobitvi vozniske dovoljenje za tovornjake je postal šofer. Leta 1972 je njegov oče Mirko ustanovil podjetje na njegovo ime, Datum pogreba še ni bil določen. (dr)

S svojim tovornjakom je Evgen prevozil dva milijona kilometrov

GORICA - Skavtski volčiči in volkuljice na taborjenju v Gojačah

Prebudili Kralja Matjaža

V srednjeveškem okolju so se seznanili z viteškimi vrednotami in spretnostmi ter še sami postali vitezi

Goriški volčiči in volkuljice z voditelji na taborjenju v Gojačah (zgoraj); Kralju Matjažu izročajo zlatnik in grb (levo)

Najmlajši člani Slovenske zamejske skavtske organizacije iz Gorice so se sredi meseca julija podali na poletni tabor v Gojače, na Vipavskem.

V tamkajšnji srednjeveški graščini jih je sprejel oskrbnik Pegam, ki jim sprva ni zaupal. Ko so mu vztrajni volčiči in volkuljice pokazali Kodeks vitezov Koroške, ki jim ga je izročil vitez Andrej Skaloviti, in dokazali, da tudi sami poznajo viteške vrednote in spretnosti, jih je spustil naprej. Otroci so kmalu spoznali, da izhajajo iz znanih plemiških rodin, in sicer Lam-

bergov, Spanheimov in Bathyanov. Še vedno pa niso poznali razloga, zakaj jih je vitez Andrej Skaloviti poslal na graščino. Njihova naloga ni ostala dolgo skrivnost. Že zvečer, ko so podpisali kodeks in postal pomočniki Visokih vitezov in dam, jih je obiskal druid Leon in jim pojasnil, da morajo iz večstoletnega spanca prebuditi Kralja Matjaža in s tem vrniti blaginjo njegovim podložnikom. Za to pa sta bila nujno potrebna zlatnik in grb Kralja Matjaža, o katerih ni bilo ne duha ne slaha že od časa, ko je potonil v globoki spanec.

Visokih vitezov in dam so se že naslednjega dne neutrudno lotili iskanja. Reševanjem ugank so najprej našli zlatnik. Uspeh so proslavili med tabornim ognjem, pri katerem so prepevali skavtske pesmi in se zabavali ob skečih. Veselje je naenkrat prekinil oskrbnik, ki je na vratih graščine našel pismo Črnih vitezov - nasprotnikov Kralja Matjaža, ki so od volčičev in volkuljic zahtevali, da se umaknejo in kralja ne prebudijo. Pogumni pomočniki so sklenili, da bodo držali oblubo in izpeljali načelo do konca. Naslednjega dne je pomočnike čakalo Leonovo sporočilo, ki jih je napotilo na vaški trg k trgovcu, ki jim je povedal, da je bil njegov prednik osebni kovač Kralja Matjaža in da zato pozna skrivališče grba. Pomočnike je pot vodila do bližnje jase, kjer so našli grb. Še isto poldne je na graščino prispel vitez Andrej Skaloviti, ki je mlade pomočnike izuril v

viteških igrah, kot so na primer polo, vitezbol, prenašanje vodnih bomb z ust in skakanje z žaklji. Zvečer je bilo na graščini praznično, saj so se otroci v družbi trgovca, Andreja Skalovitega, Visokih vitezov in dam ter oskrbnika veselili nad izidom viteških iger in bližajočo se zmago. Naslednje jutro pa sta jih prebudila alarm in grda novica: grba in trgovca ni bilo več. Napočil je dan boja, zato je bila juntrana televadba intenzivna. Kmalu so se na vratih graščine prikazali izdajalski trgovci in Črna viteza, ki so volčiče in volkuljice zvabili v boj. Mali junaki so povabili sprejeti, si nadeli bojno opremo in zasluženo zmagali. Z zlatnikom in grbom v rokah so nato odkorakali v gozd in prebudili Kralja Matjaža, ki jih je iz hvaležnosti imenoval za viteze. Po koncu taborjenja so se zmagoviti in obogateni z viteškimi izkušnjami vrnili na svoje domove.

Nika Cotič

Koncerti

16. FESTIVAL »MED ZVOKI KRAJEV«

(Nei suoni dei luoghi): danes, 27. julija, ob 21. uri koncert klasične glasbe Tare Horvat (violina) in Domagoja Guščića (klavir) v Vilešu v palaci Gheriach.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI

KINEMAX: 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 17.45 - 20.00 - 21.45 »Mai così vicini«. 17.30 - 19.50 - 21.30 »Still life«.

DANES IN JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX: 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 18.00 »Maleficient«. 20.00 »Per un pugno di dollari« (digital 3D). 21.45 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 18.00 - 21.15 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione« (digital 3D). 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«. 18.00 - 20.10 - 22.15 »Una notte in giallo«.

Čestitke

V sredo, 23. julija, je na Tržaški univerzi z odliko doktorirala iz ekonomskih ved CARLOTTA TOMŠIĆ iz Sovodenja. Iz srca ji iskreno čestitamo in želimo obilo nadaljnjih uspehov v življenju - vsi, ki jo imamo radi.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU

CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU

SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtek od 11. do 12. ure (tel. 0481-531508).

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; informacije in prijave na naslovu info@slovik.org do 15. septembra.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modela B (izbira šol). Predstavitev zadeva učno osebje, ki je vključeno v za-

vodske in tudi v pokrajinske lestvice. Model B bo mogoče predstaviti do 4. avgusta (ob 14. uri). Okrožnica je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

DELAVNICE ZA OSNOVNOŠOLCE: v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladih književnosti in ustvarjalnosti Galeb, bodo na Livku pri Kobaridu od 26. do 30. avgusta. Na voljo je še nekaj prostih mest. Info in prijave na tel. št. 040-635626, info@zskd.eu.

Izleti

KRUT obvešča člane, da je v teku vpijanovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Petičanih blizu Zadra od 5. do 12. septembra; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad., tel. 040-360072, od ponедeljka do petka, od 9. do 13. ure ali na krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika in izleta v Kobarid in Benečijo, da bo v soboto, 2. avgusta, avtobus št. 1 odpotoval ob 7.30 s trga Medaglie d'oro na Goriščku, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači in na Pilošču v Štandrežu. Avtobus št. 2 pa bo odpeljal ob 7.15 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, v Sovodnjah in Štandrežu na Pilošču. Udeleženci morajo imeti veljavni osebni dokument. Organizatorji priporočajo točnost. Društvo obenem sporoča, da je še nekaj razpoložljivih mest na avtobusu. Vpisovanje po tel. 0481-20801 (Sonja Knez), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

LIBRI E AUTORI A GRADO (Knjige in avtorji v Gradežu): 28. julija ob 21. uri v baziliki Sv. Eufemije »La Storia di Aquileia e di Grado«, Paolo Scandaletti; 1. avgusta ob 18. uri na glavnem plazu »Il romanzo dei Windsor«, Antonio Caprarica; ob slabem vremenu v kinu Cristallo.

PERCORSI DI-VERSI (srečanja ob branju poezij, glasbi in gledaliških delevnicah) v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici ob 18. ur: 28. julija Graziella Moacco in Luisa Gastaldo; 29. julija gledališki laboratorij; vstop prost.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabi v četrtek, 31. julija, na novo srečanje pod lipami, kjer bo gost večera

Prispevki

srebrnomašnik in dekan Karlo Bolčina. Večer bo vodila prof. Solange Degehardt. Srečanje se bo začelo ob 20.30 in bo potekalo v zunanjih prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž, v primeru slabega vremena pa v kormorni dvorani.

OVERNIGHT: brezplačni avtobusi zagotavljajo povratne vožnje za mladino, ki se bo do 23. avgusta odpravila v Gradež. Na pot v smeri Gradiča in Gorice bodo krenili: 2., 9., 15., 16. in 23. avgusta. Start bo z gradeške avtobusne postaje ob 1.30 in 3.00.

POLETNA DOŽIVETJA z naslovom »Ljudje ... smo srce Nove Gorice« bodo potekala do 7. septembra na ploščadi za novogoriško mestno hišo: danes, 27. julija, ob 21. uri film »Grand Budapest hotel«; 28. julija, ob 21.30 ponedeljкова popotovanja; 29. julija, ob 17. uri otroško poletno popoldne in ob 21. uri turnir iger iz betule; 30. julija, ob 21. uri koncert Tzar Blues Band; 31. julija, ob 21. uri film »Šund« (Quentin Tarantino).

LIBRI E AUTORI A GRADO (Knjige in avtorji v Gradežu): 28. julija ob 21. uri v baziliki Sv. Eufemije »La Storia di Aquileia e di Grado«, Paolo Scandaletti; 1. avgusta ob 18. uri na glavnem plazu »Il romanzo dei Windsor«, Antonio Caprarica; ob slabem vremenu v kinu Cristallo.

PERCORSI DI-VERSI (srečanja ob branju poezij, glasbi in gledaliških delevnicah) v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici ob 18. ur: 28. julija Graziella Moacco in Luisa Gastaldo; 29. julija gledališki laboratorij; vstop prost.

ZAKLJUČNI DEL ODLÖZEN Zaradi slabega vremena je bil petkov zaključni večer gabskega turnirja v malem nogometu odložen na 1. avgust. Takrat bo tudi nagradevane zmagovalce v sodelujočih ekip.

Elise ni bilo v Marino Julio

Zaradi dežja in razmočene plaže v Marini Julii je sinočni koncert tržiške pevke Elise odpadel: organizatorji bodo imetnikom vrnili denar za vstopnico.

Spomin drevi na Sabotinu

Na pobudo združenja Concordia et Pax se bodo nocoj ob 20. uri pri cerkvici sv. Valentina na Sabotinu spomnili vseh vojakov, padlih v prvi svetovni vojni. V primeru dežja bo srečanje v nekdanji osnovni šoli v Štmavru.

Jutri prve Kapljice kulture

Otvoritveni dogodek »Kapljice kulture - Gocce di cultura - Gotis di culture - Kulturtropfen«, kih prireja ZSKD, bo jutri ob 21. uri v Ljudskem vrtu v Gorici, na Verdijevem korzu.

Ruski bataljon na Trnovem

V bližini spomenika na Trnovem bo jutri ob 11. uri eksibicijsko nastopila izbrana skupina gardnega bataljona vojske Ruske federacije.

Koncert v grajskem naselju

Na trgu v goriškem grajskem naselju bo jutri ob 21. uri v okviru festivala Med zvoki krajev koncert hrvaško-slovenske skupine Woodwind Quintet.

Jutri Mozartov »Rekviem«

V palači Sbruglio Prandi v kraju Caselleto na pri San Pieru bodo jutri ob 21. uri izvedli Mozartov »Rekviem«.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bo tajništvo zaprto od 28. julija do 22. avgusta vključno.

TABORNIKI Rodu modrega vala sporočajo, da se bodo s poletnega tabora pri Cerknici vrnili jutri, 28. julija, ob 16. uri v Rožno dolino in ob 17. uri na avtobusno postajo v Sežani.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je do 29. avgusta odprtta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda, petek od 8. do 16. ure; torek in četrtek od 11. do 19. ure; zaprta bo od 4. do 15. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da do 12. septembra bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprtji po poletnem urniku (9.00 - 13.00). Zaprti bodo med 11. in 15. avgustom.

MLADINSKI NOGOMETNI KAMP SOVODNJE 2014 - na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 18. do 22. avgusta, od 8.30 do 12.30. Prijavnina znaša 50 evrov in se poravnava prvi dan ob prihodu na kamp. Cena vključuje: opremo za treniranje (majico in kratke hlače) z logotipom kampa, učenje nogometnih večin ter iger na igrišču, vzgojno izobraževalnega programa izven igrišča, dnevno malico in pičajo. Prijavijo se lahko dečki in dekle letnikov od 2001 do 2009. Ti bodo razdeljeni v ustrezne starostne skupine za vadbo. Ob zaključku sledi še skupno druženje vseh sodelujočih.

Prijave (do četrtega, 14. avgusta) in informacije na asdsovnodne@libero.it ali po tel. 328-3674301 (Rudi Devetak), 329-7411459 (Ljubica Butković), 335-312083 (Aleksij Soban), 334-6691042 (Edi Pavletič), 389-7977416 (Luka Cijan), 00386-40607320 (Rok Černe).

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok.: Epifanija zemlje in duha – Portret Alojza rebule, sledi Čezmejna Tv: dnevnik SLO1

Rai Uno

7.05 Dok.: Overland **8.00** Dnevnik **8.20** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Dok.: Dreams Road 2011 **10.00** Dok.: Con i tuoi occhi **10.30** A Sua immagine **10.55** Sveta maša, sledi Angelus **12.20** Linea Verde **13.10** 13.40, 16.00 Poole Position **13.30** 20.00 Dnevnik in vreme **14.00** Avtomobilizem: Formula 1, VN Madžarske, dirka **16.25** Dok.: Roadbook **17.00** Serija: Provaci ancora Prof! **18.50** Kvizi: Reazione a catena **20.40** Techetechetè – Vive la gente **21.25** Nad.: Il restauratore **23.40** Speciale Tg1

Rai Due

7.00 Serija: Lassie **7.45** Serija: Zorro **8.10** Dogodek: prihod Coste Concordie v Genovo **10.25** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 20.30, 0.35 Dnevnik **13.45** Sereno Variabile Estate **14.15** Serija: Delitti in paradiso **15.15** Serija: Il commissario Lanz **16.15** Serija: Il commissario Herzog **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Nad.: Reign **18.55** Kolesarstvo: Tour de France **19.25** Tour Replay

21.00 Serija: Hawaii Five-0 **22.40** Serija: Strike Back – Senza regole **23.30** Športna rubrika: La Domenica Sportiva Estate

Rai Tre

7.05 Film: Paisà **9.05** Film: Il posto **10.45** Premio Flaiano **11.30** Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** TeleCamerne **12.55** I visionari **14.00** Dnevnik **14.30** Film: Fantozzi contro tutti (kom.) **16.10** Film: Fantozzi subisce ancora (kom.) **17.30** Kolesarstvo: Tour de France **18.55**

Nedelja, 27. julija
La 7, ob 24. uri

La pianista

Avstrija, Francija 2001
Režija: Michael Haneke
Igrajo: Isabelle Huppert, Annie Girardot, Susanne Lothar

Povzet po istoimenskem romanu Elfriede Jelinek, je Hanekejev film, pretresljiva a kljub vsemu zelo lepa in na festivalih bogato nagrjeta filmska zgodba. Erika Kohut poučuje klavir na dunajskem konzervatoriju. Kljub temu da je stara že več kot 40 let, še vedno živi skupaj s priletno materjo. V njeno življenje vstopi Walter Klemmer, študent, ki je v pianistko zaljubljen in se prijavil na njen tečaj. Eriko pa njegove ljubezni ne more vračati. Namesto tega mu izroči seznam s svojimi nenavadnimi željami. Walter takega seznama ne sprejme in po daljšem prigovaranju, ko poskusi prepričati Eriko za normalno ljubezensko razmerje, izbere nasilno odločitev.

22.55 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.15** Colpo di scena **21.05** Film: La scomparsa di Alice Creed **23.10** Sconosciuti Collection

Frost **16.15** Film: McBride **18.15** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** 23.45 Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: The Missing (dram.)

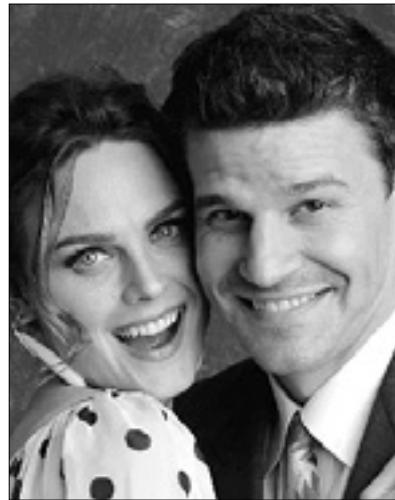
Rete 4

6.45 Media Shopping **7.15** Superpartes **7.55** Serija: Zorro **8.25** Dok.: Pianeta Terra **9.25** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. Maša **10.50** 12.00 Pianeta Mare **11.30** Dnevnik **13.00** Le storie di Alive **13.55** Donnavventura **14.45** Film: Una fidanzata per papà **17.05** Film: Polizza Drogia (Big Man) **18.50** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Colombo

Tele 4

6.30 Le ricette di Giorgia **9.35** Italia economia e prometeo **9.45** Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.30** 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.45** Aktualno: Musa Tv **15.00** 20.00 Qui studio a voi stadio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Tanta salute **18.50** Ring estate **19.30** 23.00 Dnevnik **23.30** Trieste in diretta

21.30 Serija: Bones **0.00** Film: L'avvocato Guerrieri – Testimone inconsapevole

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.20** Bye Bye Cinderella **9.45** Film: Il mio cane Skip **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** L'arca di Noè **14.00** Nad.: Anna e i cinque **15.20** Film: Prof. Dott. Guido Terilli, primario della clinica Villa Celeste **17.40** Film: In viaggio con papà **20.00** 0.30 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Parapertissima Sprint **21.10** Film: Il ciclone (kom., It.) **23.30** Show: X-Style

Italia 1

7.00 Superpartes **7.20** 15.45 Mediaset – La nuova stagione **7.30** Serija: Supercar **8.30** Serija: A-Team **10.25** Nad.: No Ordinary Family **12.10** Giffoni – Il sogno continua **12.25** Dnevnik in vreme **13.00** Šport **14.05** Film: Il gigante di ferro (anim.) **16.00** SP Motocross **17.55** 19.00 Show: Vecchi bastardi **18.00** Serija: La vita secondo Jim **18.30** Dnevnik **19.15** Film: Scuola di polizia (kom.) **21.10** Film: And soon the darkness **23.05** Nad.: 666 Park Avenue

La 7

7.00 7.55, 11.40 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** In Onda, pon. **10.25** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Serija: Jack

VREDNO OGLEDNA

Kanal A

6.00 Risanke **7.10** 18.25 Serija: Pod eno streho **7.55** 17.55 Serija: Svingerji **8.25** Serija: Akcija **8.50** 16.35 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **9.15** Serija: Veliki pokovci **10.20** Serija: Chuck **11.10** Tv Prodaja **11.25** Serija: Srečni klic **12.35** Serija: Sanjska domovanja **13.00** Film: Zadnje ure na Zemlji **14.40** Film: Ljubim te, Beth Cooper **17.05** Nad.: Puščica **19.10** Film: Maska (kom.) **21.00** Film: Dobri sosedje **22.40** Film: Johnny Mnemonic

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski teknik; 9.00 Sv. Maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 10.55 Music box; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila, šport in vremenska napoved **13.20** Film: Zbogom, orožje **15.55** Dok. odd.: Cesar Franc Jožef in 1. svetovna vojna **17.00** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Nan.: Miranda **17.50** Nan.: Komisar Rex **18.35** Risanke **18.55** 22.00 Porocila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Vonj dežja na Balkanu **20.55** Kultura **21.00** Intervju **22.25** Poletna scena **22.55** Dok. serija: Dnevnik nekega naroda – Balkanska krčma **23.40** Slovenski magazin

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.00 Brinjevka; 9.10 Prireditve danes; 10.30 Porocila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Humoristična odd.; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 DIO; 16.15 Na športnih igriščih; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Radio Live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Vivere il vangelo/Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.00 Scaletta musicale; 12.30 I fatti del giorno; 13.00 Next; 14.00 L'alveare; 15.00 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Saranno, suonati; 21.30 Sonoramente Puglia, 22.00 Extra extra extra; 23.00 Pic nic electronique; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Porocila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.10, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na dananja dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros (pon.); 18.15 Violinček; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. in angl. in nem.; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Porocila; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutranja Kronika; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Kolekar prireditve; 8.50 Napoved sporeda; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.00** ŠKL **17.30** Maja in čarobna skrinja **18.00** Besede miru **18.30** Posegovci prijatelji **19.30** Izdelovanje prunel **20.00** Na Postojnskem **20.30** Film: Slovenski turistični film – Piran, 1965 **20.40** Moja Afrika – 1. del **21.15** V globinah z monstroso **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.00** ŠKL **17.30** Maja in čarobna skrinja **18.00** Besede miru **18.30** Posegovci prijatelji **19.30** Izdelovanje prunel **20.00** Na Postojnskem **20.30** Film: Slovenski turistični film – Piran, 1965 **20.40** Moja Afrika – 1. del **21.15** V globinah z monstroso **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane, otroške in zabavne serije **9.55** Film: Vlomilka **11.55** Nad.: Škandal **13.05** Serija: Družinski kamp razvajencev **14.10** Serija: Zmenki milijonarjev **15.05** Serija: Zvezda dizajna **16.00** Film: Corrina, Corrina **18.00** Serija: Čista desetka **18.55** 24UR – novice **20.00** Film: Ljubezen je ljutna stvar (i. J. Nicholson) **22.15** Film: Sinoči (dram., i. K. Knightley)

moreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Spredi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Sereände; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Glasbeni portret; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina Estate **7.00**
8.00, 10.00 Dnevnik in rubrike **9.05** Dok.:
Tg1 Storia Estate **9.35** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.20** Serija: Don Matteo **13.35** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Nad.: Capri **16.50** Dnevnik in vreme **17.10** Estate in direttiva **18.50** Kvizi: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè – Vive la gente **21.20** Serija: Questo nostro amore **23.35** Requiem per le vittime di tutte le Guerre

Rai Due

6.30 Nad.: Dance! La forza della passione
7.10 Serija: The Lying Game **7.50** Protostantesimo **8.20** Serija: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.25** Vreme, sledita dnevnik – Tg2 Insieme, Tg2 Dossier **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **13.30** E...state con Costume **14.00** Detto fatto **15.30** Serija: Army Wives – Conflitti del cuore **17.00** Nan.: Guardia costiera **17.45** Dnevnik in šport **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL – Tutto da ride-re **21.10** Dok.: Voyager – Ai confini della conoscenza **23.30** Film: Event 15

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Sorridi a Studio Uno 1966 **10.30** Film: Un eroe dei nostri tempi **12.00** Dnevnik in vreme **12.15** Serija: La signora del West **13.00** Dok.: Il tempo e la storia **13.45** Kilimangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Mr. & Mrs. Bridge **17.45** Dok.: Geo **18.55** 23.05 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Troppo forte **23.45** Gli archivi del '900

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Di stretto di Polizia **10.45** Ricetta all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Renegade **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Nad.: My life – Segreti e passioni **16.55** Serija: Il comandante Florent **18.55** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto

21.15 Film: Michael Collins (biogr.)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Ecco a voi Lola! **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful

14.45 Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Film: C'è sempre un'altra possibilità **18.20** Nad.: Cuore ribelle **19.00** Nad.: Il segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Coca-Cola Summer Festival **0.20** Talk Show: Maurizio Costanzo Show – La storia

Italia 1

6.40 Nad.: Hercules **7.25** Nad.: Xena, principessa guerriera **8.20** Serija: A-Team **9.20** Dok.: Vivi per miracolo **10.35** Dok.: Letali a 360 gradi **11.10** Dok.: Gator Boys **12.10** Giffoni – Il sogno continua **12.25** Dnevnik in šport **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Serija: Person of Interest **23.05** Serija: Chicago Fire **0.00** Resn. show: La casa degli assi

La 7

7.00 7.55, 11.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** In onda, pon. **10.25** Nad.: Agente speciale Sue Thomas **13.30** 20.00, 23.30 Dnevnik **14.00** Serija: Jack Frost **16.10** Serija: Starsky & Hutch **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** In Onda **22.30** Dok.: Inarrestabili

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Lunedì di rigore **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: La segretaria quasi privata

Slovenija 1

6.50 Poletna scena **7.15** Utrip **7.30** Zrcalo tedna **8.00** Otroško program: OP! **10.30** Dok. odd.: Čar poezije Omarja Hajama **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.50** Polnočni klub (pon.) **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** 18.40 Otroški program: OP! **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** 22.55 Poletna scena **17.45** Dok: Zdravje Slovencev **18.10** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.55** 22.40 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **20.55** Studio City **22.00** Odmevi **23.20** Umetni raj **23.50** Slovenska jazz scena

Slovenija 2

7.00 8.30, 23.35 Zabavni Infokanal **16.15** 19.10, 22.45 Točka **17.00** Med valovi **17.45** Dober dan, Koroška **18.15** Intervju **20.00** Nad.: Vzhodnoberlinska saga **20.50** Serija: Shetlandske skrivnosti

Slovenija 3

6.00 8.00, 9.00, 21.55 Sporočamo **13.15** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **17.10** Tedenski napovednik **17.25** Poročila **17.50** Kronika

18.05 Ozadja **19.00** Dnevnik **19.30** 21.45 Kronika **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Film: Oliver Twist **16.25** Vesolje je... **16.55** V orbiti **17.25** Istra in... **18.00** Žogarija **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.35** Ciak Junior **20.00** Nautilus **20.30** Artevisione **21.00** Dok.: Alojz Rebula **21.30** Sredozemje **22.15** Glasba zdaj **22.50** Lynx koncert

Tv Primorka

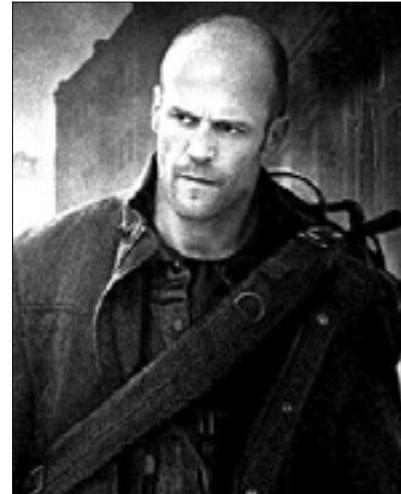
8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Med nami **18.30** Moja Afrika, 4. del **19.10** Kralj Trnovec **20.00** Znanstveni večer **21.00** Predstava: Razbojniki iz Kardemome **22.05** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otroške serije **8.20** 9.25, 10.40 Tv Prodaja **8.35** Nad.: Beverly Hills 90210 **9.40** 16.00 Nad.: Želim te ljubiti **10.55** 16.50 Nad.: Sila **12.05** 18.00 Nad.: Vrtinec življenja **13.10** Serija: Princeska **13.35** Film: Ljubezen je luštna stvar **17.00** 24 ur popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.45 24UR - novice **20.00** Film: Čarovnije za vsak dan **22.05** Nad.: Modra naveza **23.00** Nad.: Rizzoli in Isles **23.45** Nad.: Maščevanje

Kanal A

6.45 18.55 Serija: Alarm za Kobro **11.40** 10.50 Volan **8.20** 16.35 Nan.: Zmeda v zraku **8.45** 13.00 Risanke **9.55** 17.05 Tv Dober dan **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.40 Tv prodaja **13.55** Serija: Faktor strahu Južna Afrika **14.50** Film: Veličastni Ambersonovi **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Ponesrečen in rop **21.40** Film: Tjulnji

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Pogled skozi čas; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Rod lepe Vide; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tečnik; 14.00 Poročila in deželnna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Marguerite Duras: Ljubimec – 20. nad.; 18.00 Julius Kugy; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jurranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jurranjik; 7.25 horoskop; 8.00 Pregleđ tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditev danes; 10.00 Z menoj na pot; 10.40, 18.55 Pesem tedna; 11.11 Enajst na enajst; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radij

Rai Ponedeljek, 28. julija
Rai movie, ob 14.05

Orizzonti di gloria

ZDA 1957
Režija: Stanley Kubrick
Igra: Kirk Douglas, George Macready, Timothy Carey, Ralph Meeker in Adolphe Menjou

VREDNO OGLEDA

Eden najboljših Kubrickovih filmov, v katerem je tudi Kirk Douglas odi-gral eno najboljših vlog je predvsem protimilitaristični film.

Zgodba je postavljena v čas prve svetovne vojne, na francosko - nemško fronto, kjer se francoski general odloča za nasilen in hkrati nesmislen napad.

Ob koncu akcije, ki se je seveda zaključila z vnaprej napovedanim neu-spehom, se je general znesel nad tremi vojaki, ki so se po njegovem mnenju vedli neodgovorno in strahopetno in jih ubil.

Kubrickov antimilitaristični manifest, ki je že od vsega začetka imel kar nekaj producijskih težav, so v Franciji prepovedali celih dvajset let. Za produkcijo dela je naposled poskrbel sam Douglas.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339 email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329 email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Cena: 1,20 € Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 € Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglasevalna agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6 TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasi modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in

BLIŽNJI VZHOD - Število mrtvih v Gazi še naprej narašča

Prizadevanja za podaljšanje prekinitev krvavih spopadov

PARIZ - Vodilni diplomati iz ZDA, Evrope in Bližnjega vzhoda so se na včerajnjem srečanju v Parizu izrekli za podaljšanje 12-urne humanitarne prekinitev spopadov na območju Gaze, v katero sta privolila tako Izrael kot Hamas.

»Obe strani pozivamo, naj podaljšata prekinitev spopadov,« je po srečanju novinarem dejal francoski zunanjji minister Laurent Fabius. Dodal je, da naj bi prekinitev spopadov najprej podaljšali na 24 ur, nato pa bi sledila nova prekinitev. »Vsi si želimo, da bi čim prej dosegli prekinitev spopadov, ki bo zadovoljila tako izraelske varnostne pogoje kot tudi palestinski socialno-gospodarski razvoj,« je še dejal Fabius, ki je po koncu pogovorov po telefonu o vsebini današnjih pogovorov v Parizu seznanil palestinskega predsednika Mahmuda Abasa.

Kerry je ob tem dejal, da se je treba spopasti tudi s vprašanjem predgovorov, ki jih palestinsko gibanje Hamas

uporablja za tihotapljene orožja na območje Gaze, Izrael pa jih želi uničiti. »Delamo na tem,« je dejal ameriški državni sekretar. Hkrati je pozval k dogovoru, ki bo Palestincem omogočal dostenjno življenje, s svobodo gibanje in brez nasilja.

Srečanja v Parizu so se poleg Fabiusa in Kerrya, udeležili še njuni kolegi iz Nemčije, Katarja, Velike Britanije, Italije in Turčije. Na srečanju je bila zastopana tudi Evropska unija. t.

Število mrtvih zaradi izraelske ofenzive v Gazi je včeraj preseglo tisoč, potem ko so Palestinci med včerajnjo prekinitevijo ognja med izraelskimi silami in palestinskim gibanjem Hamas izruševin bombardiranih domov potegnili več kot 100 trupel. Večina žrtev na palestinski strani je civilistov. Na izraelski strani je novi val nasilja po zadnjih podatkih zahteval 43 smrtnih žrtev, od tega 40 izraelskih vojakov.

Vzdušje na ministrskem srečanju v Parizu je bilo dokaj sproščeno

ANSA

VATIKAN - Papež Frančišek včeraj obiskal Caserto

Poziv prebivalcem »dežele ognjev«: Imejte pogum reči »ne« zlu, nasilju in nadvladi

Papeža Frančiška je v Caserti pričakalo okoli 200.000 ljudi

ANSA

CASERTA - Papeža Frančiška je včeraj popoldne v Caserti pričakalo okoli 200.000 ljudi (po poročanju nekaterih medijev 250.000), pred katerimi je daroval mašo pred baročno kraljevo palačo, ki je od leta 1997 na seznamu Unescove svetovne dediščine, in prisotne pozval k pogumu, naj rečejo »ne« zlu, nasilju in nadvladi, da bi živel v službi drugih ter v korist zakonitosti in skupnega dobrega.

Papež je Caserto obiskal na god nje ne zavetnice sv. Ane, njegov obisk na območju, kjer je močno prisotna neapeljska oz. kampanijska mafija kamora, pa je potekal ob strogih varnostnih ukrepov. Papež se je v Caserti srečal tudi s starši otrok, ki so zboleli in umrli zaradi onesnaženega okolja. Območje, ki mu pravijo tudi »dežela ognja«, je znano po več sto gorčih nezakonitih odlagališčih smeti, kjer t. i. eko mafija nezakonito odlaga različne odpadke. Posel s smetmi obvladujejo posamezni mafijski klani znotraj kamore, vse

skupaj pa ime škodljive posledice za zdravje prebivalcev.

Posel s smeti obvladujejo posamezni mafijski klani znotraj Camore. Papež si je včeraj med helikopterskim poletom iz Vatikana iz zraka ogledal goreča odlagališča smeti. »Grozljivo je, da je tako zelo lepa pokrajina tako uničena,« je dejal sveti oče, ki je potem v nagovoru vernikom pozval k zaščiti življenja in zdravja ter k spoštovanju okolja in narave ter podudaril pogum reči »ne« vsaki obliki korupcije in nezakonitosti. Vsi so tudi poklicani, da v vsaki situaciji zavzamejo evangelijski življenjski slog, ki pride do izraza v darovanju samega sebe ter v pozornosti do revnih in odrinjenih, je dejal.

Papež Frančišek se je že včeraj vrnil v Vatikan, že jutri pa bo ponovno v Caserti, tokrat na zasebnem obisku pri tamkajšnjem protestantskem pastorju Giovanniju Traettinu in njegovi skupnosti. (STA+CR)

Norveška zaradi terorizma zaprla del zračnega prostora

OSLO - Norveška je včeraj zaradi teroristične grožnje delno zaprla zračni prostor nad mestom Bergen na zahodu države in uvedla kontrolo identitete vseh potnikov, ki prihajajo v državo, tudi za državljanje Evropske unije. Norveška je od četrtek v stanju največje pripravljenosti, saj je njena obveščevalna služba dobila »informacije o terorističnemu napadu islamskih skrajnežev na Norveško«. Norveška policija je tako od letališkega operaterja Avinor zahtevala, da prepove vse leta nad središčem Bergna. Prepoved pa ne velja za malo zasebna letala ter letala norveške službe za morje in reševanje ter vojaška in policijska letala.

Ladja Costa Concordia bo danes priplula v Genovo

GENOVA - Ladja za križarjenje Costa Concordia, ki so jo v preteklih dneh končno dvignili na gladino pri otoku Giglio, bo danes priplula v pristanišče v Genovo, kjer je predvidena njena razgraditev. Ob priplutju ladje je napovedana tudi prisotnost predsednika italijanske vlade Mattea Renzija. Ladja se pravzaprav že nahaja v bližini ligurijske prestolnice, saj so jo včeraj prebivalci Genove in bližnjih obalnih krajev lahko že opazovali z oken svojih stanovanj. Našel se je tudi nekdo, ki želi najeti svoj balkon televizijskim snemalcem (na posnetku ANSA).

Nekdanji premier Katalonije priznal utajo davkov

BARCELONA - Nekdanji premier španske Katalonije Jordi Pujol je priznal, da davkariji več desetletij ni prijavil več milijonov evrov vredno premoženje v tujini. Po besedah Pujola gre za dediščino njegovega očeta, bankirja Florencija Pujola. Natančna vrednost premoženja za zdaj ni znana. Pujol je ob razkritu prosil za odpuščanje, da je zlorabil zaupanje svojih privržencev, pripravljen pa je sodelovati z davčno upravo in sodstvom.

UKRAJINA - Nasilju medtem ni videti konca

EU razširila sankcije proti Rusiji tudi na vodje obveščevalnih služb

RIM - »Samo marsovec bi razumel delitve znotraj sindikatov.« Tako se je na včerajšnji skupščini Novo desne sredine v Rimu izrazil italijanski minister za prevoze Maurizio Lupi glede polemik, ki so med sindikati nastale po neuspelem referendumu med uslužbeni letalske družbe Alitalia glede sprejetja oz. zavrnitve načrta o njenem prevzemu s strani družbe Etihad iz Združenih arabskih emiratov. Na referendumu, ki je potekal v petek, namreč ni bil dosežen kvorum, pri čemer je sindikat Uil zahteval razveljavitev dogovora o prevzemu, ki predvideva tudi krčenje skoraj tisoč delovnih mest, medtem ko ostali sindikati (Cgil, Cisl in Ugl) dogovor podpirajo. Lupi je brez ovinkarjenja dejal, da časa ni več in da je napočil čas za odgovornost: »Ali bo Alitalia postala največja letalska družba in bo ponovno po-

stala prva na svetu, ali pa bo 15.000 delavcev odšlo domov,« je dejal minister, ki pa je obenem zavrnil govorice o domnevnu ultimatu Etihadu, naj se dogovor podpiše do pondeljka.

Medtem so na petkovi skupščini letalske družbe odobrili predlog o dokapitalizaciji v višini 250 milijonov evrov, potem ko je bilanca za leto 2013 zabeležila 570 milijonov evrov primanjkljaj. Pri sklepanju dogovora z Etihadom pa se postavlja tudi vprašanje soudeležbe italijanske pošte, kjer je nastala težava: vodstvo pošte želi sodelovati skupaj z Etihadom v novi letalski družbi, vendar brez prispevanja lastnega denarja, da bi se izognilo pravnim zapletom, ki so vezani na upravljanje »stare« Alitalie, čemur pa nasprotujejo banke, zato se razmišlja, da bi pošta ne sodelovala pri novem subjektu.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov.

Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mihail Fradkov. Kot je objavljeno v uradnem listu EU, so sankcije razširili na 15 oseb in 18 ustanov ali podjetij. Zanje velja, da so jim zamenjali premoženje na območju EU in prepovedali vstop v EU.

Na sečnamu je tudi čečenski predsednik Ramzan Kadirov. Ta se je po navdih EU na sečnamu znašel zaradi izjav podpore nezakoniti priključitvi lotnega Krim Rusiji in oboroženemu uporu na vzhodu Ukrajine. Poleg tega je Kadirov prejšnji mesec izrazil pripravljenost, da v Ukrajino, če bi bilo potrebno, pošlje 74.000 čečenskih prostovoljev. Skupno je sedaj na sečnamu 90 oseb ter 20 ustanov ali podjetij. Med slednjimi sta tudi samoklicani ljudski republike Doneck in Lugansk.

Rusko zunanje ministrstvo je danes v odzivu sporocilo, da najnovješte sankcije proti ruskim šefom varnostnoobveščevalnih služb Mih

KOLESTARSTVO - »Rumeni« Nibali pred parado po pariških ulicah

»Zmaga je res moja«

PARIZ - »Ne sanjam, zmaga je res moja.« Vincenzo Nibali tudi po včerajnjem četrtem mestu na kronometru še ni dojel, da stopa na kolesarski Olimp. Na vrh, kjer je uspelo doslej le petim legendam, Eddy Merckxu, Bernardu Hinaultu, Jacquesu Anquetilu, Albertu Contadorju in Feliceju Gimondiju, ki so osvojili vse tri kolesarske klasike: Giro, Vuelto in francoski Tour. Klub temu pa komaj čaka na zadnjo, današnjo etapo francoske pentljje, parado po pariških ulicah, kjer se mu je že na prvem nastopu naježila koža. »Na vse te moram še privaditi, nositi rumeno majico že od druge etape dalje je bilo zelo utrudljivo, res ni bilo lahko.« Taktično in tehnično pa je Nibali povsem prevladal nad vsemi, napadal je ob pravem trenutku, v alpskih etapah in Pirenejih, pa tudi na dirki na čas.

Na včerajnji predzadnji etapi je osvojil četrto mesto, kar ga je razveselilo. Skupno prednost je tako pove-

čal na 7 minut in 52 sekund. Tolikšen bo v Parizu tudi zaostanek Francoza Jeana Christoffa Perauda (današnja zadnja etapa oziroma parada šampionov ne more premešati skupnega vrsnatega reda), ki je v boju za 2. mesto kljub počeni zračnici (menjava kolesa mu je vzela skoraj pol minute) zanesljivo premagal rojaka Thibauta Pinota, ki je imel pred etapo 13 sekund prednosti. Zmagal je Nemec Tony Martin, trikratni svetovni prvak na kronometer. Na 54 km dolgem kronometru je za minuto in 39 sekund ugnal Nizzozemca Toma Dumoulinja in dosegel četrto etapno zmagbo. (ANSA/STA)

Izidi: 1. T. Martin (Nem/Omega) 1:06:21, 2. S. Dumoulin (Fra/AG2R) + 1:39, 3. J. Barta (Čes/Netapp) 1:47, 4. V. Nibali (Ita/Astana) 1:58; **Skupno:** skupno: 1. V. Nibali (Ita/Astana), 2. J. Peraud (Fra/AG2R) 7:52, 3. T. Pinot (Fra/FDJ) 8:24, 4. A. Valverde (Špa/Movistar) 9:55.

NOGOMET - Pogovor s predsednikom NK Kras Goranom Kocmanom pred začetkom priprav

»Italijanski agenti so razočarani«

»Slovence smo izbrali, ker poznaajo naše okolje in se zato vanj lažje vključijo« - Najboljši nakup: Saša Ranić - Z Jadranom ali Vesno ni konkurenca

V tretje gre rado, pravi slovenski predsednik. In pri Krasu si tega najbolj želijo: v D-ligi želijo ostati. Letos ne bodo več novinci, saj so v višji liga že dvakrat nastopali (v sezoni 2010/11 in 2012/13). Predsednik Goran Kocman, s katerim smo se pogovorili pred začetkom priprav, pravi, da so sestavili konkurenčno moštvo, vendar je v ocenah vedno zelo previden, saj bo šele zelenica pokazala, ali to drži.

Ekipa je s prihodom mladega beloruskega igralca Babičeva (več o tem v okvirju) dopolnjena. Ali ste s sestavo ekipe zadovoljni?

Zelo. Mislim, da smo sestavili konkurenčno ekipo, seveda pa bo čas pokazal, ali je res tako. Ker lahko vključimo v ekipo neomejeno število državljanov EU, imamo na razpolago večjo paleteto dobrih igralcev, ki so na primer igrali tudi v 1. slovenski ligi. Pred tem si igralce moral posiskati v Venetu ali iti še dlje, zdaj pa lahko vključujemo Slovence, ki so nam bližji.

Izbrali ste res več Slovencev.

stroški so nižji, igralci pa boljši. Fante poznaajo okolje in se zato vanj lažje vključijo. In to je tisto, kar jih razlikuje na primer od igralcev, ki prihajajo iz Veneta ali Lombardije.

Kdo vam zagotavlja, da so res boljši?

Mi, saj smo v minuli sezoni spremljali njihove nastope. Že lani smo se pravljali na letošnjo sezono. Pri izbirah so nam bili v pomoč tudi Slovenci, ki že igrajo pri nas, letos je pomagal tudi trener vratarjev mladinskega sektorja Dejan Čolič. Nisem videl čisto vseh, vendar ogledal sem si kar nekaj tekem 1. slovenske lige in se lahko prepričal, da so dobri.

Kdo izstopa med igralci, ki so se letos pridružili moštvu?

Od starejših Ranić, z najdaljšim starem, pred leti je bil razglašen za najboljšega igralca 1. lige. Igral je tudi v tujini. Upam, da bo tudi napadalec Bordon dokazal, kaj velja, čeprav ni dosegel veliko golov. Med mladimi pa bi ob Babičevu omenil Slavca, ki je lani izstopal v Domžalah.

Ali ste morali igralce tudi od-kloniti?

Marsikdo je poklical. Ko nastopaš v D-ligi, telefon brni vsak dan. Letos pa so italijanski agenti razočarani, saj smo po igralce šli v Slovenijo.

Kaj je pridobila ekipa v primerjavi z lanskim sezonom?

Na izkušenosti in na kvaliteti v obrambi in v vezni liniji, v napadu pa imamo več variant. Ekipa je homogena: na klopi bodo igralci, ki lahko naredijo razliko.

Ali ste letos porabili več denarja kot pred dvema letoma?

Manj kot pred dvema letoma, a isto vsoto kot pred štirimi leti. Stroški bodo nekoliko višji kot lani, približno 15 %, saj imamo nekaj več igralcev, pa tudi stroški za prvenstvo so višji.

Kako bi opisali letošnjo D-ligo?

Zelo zahtevna, letos bo D-liga četrta liga v Italiji in zaradi prihoda igralcev iz ukinjene C2-lige, bo še kakovostnejša. Najbrž bo v skupini 20 ekip iz Veneta in Furlanije, torej 38 tekem. Med njimi bo najbrž tudi Padova, ki je igrala v A-ligi. Ni še jasno, ali bodo k nam vključili tudi ekipe iz Tridentinske-Južne Tirolske. Za nas bi bilo seveda dobro, saj so tam ekipe manj konkurenčne od ekip iz Veneta. Letos izpadajo štiri ekipe, dve neposredno, dve po padajo štiri ekipe, dve neposredno, dve po padajo.

Že po tekmi za napredovanje ste potrdili trenerja Predraga Arčabo. Kako bi ga opisali?

Je dober psiholog, spodbuja igralce, predvsem mlade. Z njim se lahko ekipa prelevi v pravo skupino, ki se druži tudi po treningih. Čeprav je trenersko izkaznico dobil še letos, D-ligo dobro pozna, v njej je igral kakih dvajset sezona.

Pred dvema letoma ste napovedali, da bo treba okrepliti mladinski sektor in od tam črpati igralce. Koliko igralcev, ki so del vašega mladinskega sektorja, bo igralo v D-ligi?

Štirje: Simeoni, Petracci, Maio in Castellano (lani je pristopil v mladinski sektor).

Kaj sta vas naučili prvi dve sezoni v D-ligi?

Da je liga zahtevna. Mislim pa, da smo dobro pripravljeni. Če bodo fantje pokazali to, kar od njih pričakujemo, mislim, da bomo dosegli mirem obstanek. Upam, da bo pred koncem prvenstva lahko v prvi ekipe zaigral še kdo iz našega mladinskega sektorja.

Kakšnih napak nočete ponoviti?

Kdor dela, pač dela napake. Če zamenjaš trenerja, pomeni, da ni vse v redu ... Ker smo bolj »slovenski«, in torej so nam igralci bližji po miselnosti, upam, da v igralskem kadru med sezono ne bo večjih sprememb kot pred leti.

Na Tržaškem sta napredovala tudi Jadran in Vesna. Ali je med vami kaj konkurence?

Ne. Igranje v višjih ligah daje manjšini samo več razpoznavnosti. O Krasu so na primer poročali že v športnih dnevnikih Tutto sport in Gazzetta dello Sport.

Glede na to, da bo v D-ligi igrala tudi Triestina, bo najbrž tudi Kras pridobil nekaj tržaških navijačev?

Predsednik NK Kras Goran Kocman z Mihailom Babičevom

Morda. A dvomim.

Kako pričakujete derbi s Triestino?

Bo zanimiva izkušnja.

Ali je za tržaško nogometno gibanje dobro, da sta v mestu dve D-ligi?

Dobro je, da smo mi v D-ligi, ne glede, kje je Triestina. S Triestino se je težje dogovarjati, zaradi drugačne strukture, pa tudi narodnostnih pregrad nekaterih. Ni smo na isti valovni dolžini, kot sta na primer Pallacanestro TS in Jadran. D-liga je za našo realnost A-liga. Ekipa v D-ligi vidim kot odskočno desko za mlade, ki dozorevajo na našem mladinskem sektorju. In to, ne glede na narodnost. Med fanti na sploh opažam sožitje, nekateri mladi, ki igrajo pri Krasu, se učijo slovenščine, dobro pa je seveda, da imamo slovenske trenerje, da ohranjamo slovensko besedo. (vs)

Povedal je še ...

»Vsekakor nekdo, ki pride h Krasu, že ve, kam pride. Saj Kras je Kras.« (O slovenskem imenu kluba)

»Morda bo letos standardna ekipa slovensko govorča.«

»Večina ekip izbere mladega vratarja. Tudi naš trener si je tako zaželet.« (O tem, da bo vrata branil mladi Budicin)

»Po vsem tem, kar se je zgodilo, sem prepričan, da je najboljše delati sam.« (O nesodelovanju slovenskih nogometnih klubov na mladinskem področju)

»Rezultati na mladinskem področju niso važni. Radi bi ustvarjali mlade igralce, ki bodo potem lahko igrali v D-ligi.«

Prvi trening in prijateljske tekme

Prvi trening članske ekipe Krasa bo jutri od 17. ure dalje. Znani sta že prvi dve prijateljski tekmi, 6. avgusta se bo Kras pomeril s Torvisco (elitna liga), 16. avgusta pa z mladinci Udineseja.

KRAS 2014/15

Vratarji: Luca Budicin (TS, 1994), Luca D'Agnolo (TS, 1994), Dalibor Karan (TS, 1996)

Branilci: Aleksandar Bosković (Slo, 1996), Rok Božič (Slo, 1985), Luca Fross (GO, 1996), Simone Castellano (TS, 1996), Miroslav Cvijanović (Slo, 1985), Sebastjan Komel (Slo, 1986), Stefano Simeoni (TS, 1995), Matic Slavec (Slo, 1995).

Vezni igralci: Ulpiano Mattia Capalbo (Rim, 1990), Milan Grujić (Cro, 1989), Saša Gulič (Slo, 1987), Saša Ranić (Slo, 1981), Luka Spetič (Slo, 1982), Marouane Tawgui (Maroko, 1995), Anton Žlogar (Slo, 1977).

Napadlci: Alessio Corvaglia (Lecce, 1991), Radenko Knežević (Slo, 1979), Andrea Maio (TS, 1996), Gabriele Petracci (Pordenon, 1996), Patrik Bordon (Koper, 1988).

Trenerska ekipa: trener Predrag Arčaba, pomočnik trenerja Michele Campo, trener vratarjev Bojan Gulič, kondicijski trener in fizioterapeut Matej Bombač, zdravnica Katja Simunich, skladničnik Matteo Ravber, spremjevalec Tullio Simeoni

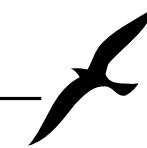
OKREPITEV Za NK Kras tudi mladinec Rubin Kazana

Dodatno mednarodno noto letošnjemu igralskemu kadru NK Kras bo dal mladi Mihail Babičev (na fotografiji levo s predsednikom Goranom Kocmanom), beloruski nogometni, ki je v minih dveh sezona igral v mladinskih vrstah ruskega prvoligaša Rubina Kazana. Predsednik NK Kras Goran Kocman se je z 19-letnikom, 187 centimetrov visokim igralcem, ki lahko igra v vezni liniji in v obrambi, dogovoril včeraj. Babičev je bil nekajkrat tudi vpklican v člansko ekipo Kazana (lani 6. v ruskih prvenstvih, v evropski ligi so izpadli v šestnajstini finala), zbral je tudi dva nastopa.

»Vabilo so ga v 1. slovensko ligo ali 2. avstrijsko ligo, a smo se naposled domenili, da bo igral za Kras. Z njim sem prišel v stik preko poslovnih vezi, dobro poznam oceno,« je pojasnil predsednik Kocman. »Mihail je perspektivni nogometni, pravi luksuz za D-ligo. Odločil se je, da bo začel pot v Evropi, igranje v Italiji pa ima vselej svoj prestiž. D-liga je seveda dobra vetrina.« Babičev bo tu študiral in živel v družinski hiši na Krasu. Klub bo po dogovoru začel urejati dokumentacijo za njegov prestop v Italijo, zato še ni znano, kdaj bo lahko nastopil na uradnih tekma.

Breg zavrnil vabilo v promocijsko ligo

Deželna nogometna zveza je Bregu ponudila mesto v višji, promocijski ligo. Brežani, ki so v minih sezoni izpadli še le v končnici 1. amaterske lige, pa so vabilo odklonili, saj manjka do priprav na prihodnjo sezono le nekaj dni (zbor je predviden za 6. avgusta) in dejansko je premallo časa, da bi društvo v tako kratkem času poskrbelo za tako zahteven iziv. »Težava na finančne narave,« je pojasnil predsednik Brega Walter Mocor. Za vpis v ligo bi potrebovali mlađinsko ekipo oziroma mladince, ki bi nastopali v članski ekipi.

JADRANJE - Od jutri posadka Sirene in SVBG na SP v razredu 420

Cilj je kolajna

Jadralki mešane posadke Sirene in SVBG Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo začenjata jutri nastope na svetovnem prvenstvu razreda 420. Cilj je jasen, vendar včasih še težko izgovorljiv. Trener Matjaž Antonaz metaforično razmišlja o »nečem lepem«, skratka, o kolajni, tudi najlahtnejši. »Dekleti sta dovolj zreli in tudi pripravljeni, da to dosežeta, vendar ne bo vse odvisno samo od njiju,« razлага trener. Svetovno prvenstvo bo letos v Travenmündnu, v Nemčiji, kjer so vetrovne razmere zelo spremenljive. »Na Baltskem morju lahko pričakujemo lahke vetrove ali pa tudi veter z močno jakostjo. Ker sta dekleti zelo lahi, skupaj tehtata le 105 kilogramov (ostale posadke tudi do 120) pa imata največ težav v močnih vetrovih, kar zna preprečiti više uvrstitev,« je napovedal Antonaz. Zelo dobrati sta v srednje lahkimi vetrovih. V teh razmerah sta kilometrino nazadnje nabirali tudi v Pulju in na Gardskem jezeru, kjer sta na mednarodnih regati Intervela osvojili absolutno 2. mesto, prvo med ženskimi posadkami. Potrdili sta, da sta tačas med najboljšimi. V Italiji nimata konkurenco: letos sta osvojili absolutno prvo mesto.

V Travenmündnu bosta tekmovali izključno v ženski konkurenči. Dosedaj se je prijavilo 84 posadk, med katrimi so tudi izkušene jadralki, ki že nastopajo v olimpijskem razredu 470.

Na Gardskem jezeru na regati Intervela sta nastopili tudi Jana Germanni in Cecilia Fedel, ki sta osvojili absolutno 18. mesto, 7. med ženskami. (vs)

Francesca Russo Cirillo in Carlotta Omari (z leve)

JADRANJE - Optimist

Na vsedržavni regati zmaga Gaje Pelà

V Marini di Grosseto se je v preteklih dneh zbral kar 450 optimistov iz vse Italije. Na vrsti je bila vsedržavna regata za Pokal AICO in pokal Touring, ki je v bistvu odprt državno prvenstvo s popolno konkurenco (na uradnem državnem prvenstvu konec avgusta pa je število nastopajočih omejeno), kar da je rezultatu poseben prizvod. Regata je obenem veljala kot četrtta etapa državnega pokala Kinder + Sport. V vsedržavni konkurenči kadetov (194 udeležencev) je zmaga la Gaja Pelà, članica jadralskega kluba Duino, sicer bivša učenka 5. razreda osnovne šole Alberta Sirka v

Križu. V kakovostni konkurenči je visoko Caterina Sedmak (Čupa), edini Sirenin predstavnik Marko Sancin pa je bil 40. Med junioresi pa je nastopilo kar 256 optimistov, ki so šest plovov odjadrali ločeni v tri skupine. Najvišjo uvrstitev je zbral Tinej Sterni (Sirena), ki je bil 41., prvi med letniki 2002, 55. pa je bila Giorgia Sinigoi (Čupa). Nastopili so še: 77. Elisa Manzin, 93. Nina Benedetti, 203. Giulio Michelus (oba Čupa), 131. Leo Filipovič Grčić, 164. Petra Gregori, 181. Leonardo Glavina; kadeti: 139. Saša Pahor, 183. Rok Golemac, 187. Mia Sveva Jankovič (vsi Čupa).

KOTALKANJE - DP
Pecchiar in Scamperle danes v finalu

Državno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju bo danes z dolgim programom članic doseglo svoj višek. Včeraj so tekmovalke nastopile s kratkim programom, jutri pa bo še veliki finale. Na ploščadi se je predstavilo vseh 32 tekmovalk, med njimi sta bili tudi kotalkarica ŠD Polet Valentina Scamperle in slovenska tekmovalka Martina Pecchiar, ki tekmuje za tržaški Pat. Po pričakovanjih bo boljše izhodišče za nastop v današnjem finalu imela Martina Pecchiar, ki pa v tekmi živcev ni nastopila po svojih najboljših močeh. Valentina Scamperle (**na sliki**) pa je s svojim nastopom je zadovoljila pričakovanja trenerja Mojmirja Kokorovca: »Ni bilo presežkov, vendar je pokazala soliden program,« je ocenil trener.

V kratkem programu seveda niso razočarale favoritke. Vodi aktualna svetovna prvakinja Deobra Sbei, druga je Silvia Nemesio, druga z lanskega SP, tretja pa Silvia Lambruschini, mladinska svetovna prvakinja. Zaradi velikega števila kakovostnih tekmovalk je državno prvenstvo celo boljše kot svetovno. Do zaključka redakcije niso objavili rezultatov ostalih tekmovalk.

MOTOCIKLIZEM
Mitja Emili od 1. mesta do odstopa

Prvi nastop v Misanu se proseskemu motociklistu Mitji Emiliju, ki nastopa v prvenstvu Honda CBR 600RR, ni posrečil. Zaradi okvare sklopke ni nastopal na jutranjih kvalifikacijah dirke, zato je startal s 5. mesta, ki ga je osvojil že v petek. Klub startu iz druge vrste pa si je Emili srčno želel zmage, a je željo pogasio močno dejevje, ki je bilo tudi glavni razlog padca in konca sanj o zmagi: »Začel sem dobro, bil po drugem krogu tudi prvi, nato so me ostali tekmevi prehiteli, a sem uspel napredovati na drugo mesto in lovil vodilnega. V četrtem krogu pa sem zdrsnil s cestnico. Zaradi okvare zavor sem moral odstopiti,« je bil po tekmi razočaran član kluba Kuja Racing. Zaradi močnega dežja so dirko tudi skrajšali, namesto običajnih 10 krogov so jih motociklisti dokončali samo šest. Popravni izpit bo imel že danes ob 12.05 na drugi dirki tega podaljšanega viteksa (po internetni televiziji sportube.tv).

Obvestila

KK BOR in ZSSDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. Maj, namenjen deklincam in dečkom od 6. do 14. leta od ponedeljeka, 1. do petka, 5. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 karinmalalan@gmail.com

SD SOKOL sporoča, da je ponovno odprto igrišče odbanke na mivki (beach volley) v Nabrežini vsak dan od 17.00 dalje. Deluje tudi bar. Za rezervacije in informacije klíčite v večernih urah na telefonsko številko 3312978665 (Sara).

KOŠARKA - Deželna C-liga

Slavec odslej za Breg, v Dolino tudi Strle

Po izbiri novega trenerja - Toma Krašovca - je Breg začel tudi s sestavo ekipe. Največja novost je prihod Christiana Slavca (letnik 1979), ki je že napovedal slovo od članske ekipe Jadrana, zdaj pa nam je tudi uradno potrdil, da bo kariero nadaljeval pri matičnem društvu. Slavec se tako po 19 letih vrača v Dolino, kjer je začel svojo košarkarsko pot pod vodstvom Tineta Krašovca. »Ravnou se moje vrtnite najbolj veseli,« je priznal dolgoletni steber Jadrana, ki je z združeno ekipo dosegel tri napredovanja in se nazadnje veselil zgodovinskega v B-ligo. Slavca so povabili tudi k Boru, vendar se je nato organizator igre iz Boljunca, ki živi v Repnu, odločil, da se vrne »domov«. Ob Slavcu se je Breg dogovoril tudi z 39-letnim Tomažem Streletom, igralcem iz Postojne, ki pa že več let stanuje v Kopru. Z njegovim prihodom je ekipa dopolnila mesto visokega centra, ki so ga lani pogrešali. Strle, 196 cm visok in 100 kilogramov težak, je lani z Ajdovščino napredoval v 2. ligo. Kot mladinec je debitiral tudi v 2. zvezni jugoslovanski ligi s Postojno, nato več let igral v 2. in 3. slovenski ligi v Postojni, Cerknici in Portorožu. »Breg sem izbral predvsem zaradi bližine,« je pojasnil Strle, ki sebe opisuje kot prizadevnega in delavnega igralca, ki slabu prenaša morebitne poraze: »Vedno igram na zmago!«

CHRISTIAN SLAVEC

ARHIV

Od lanske garniture se zaradi poškodbe poslavljata Dominik Kos in Francesco Gorri, ki bosta kvečemu prišla v poštev ob decembrskem prestopnem roku, ni pa še jasno, ali bo Krašovec lahko računal med drugim tudi na mlade Luka Gellenja in Lenarda Zobca. Breg se dogovarja še z Adrianom Pigatom, ki je lani igral pri Cornu di Rosazzo, in se vrača v Trst.

Tudi pri Boru Radenski seveda sezone ne čakajo križem rok. Kot smo že poročali, ekipo zapušča Miran Bole, vprašljiv pa bo tudi nastop Daniela Crevatina (zaradi službenih obveznosti), prav tako ni še jasno, ali bo na razpolago tudi Marko Meden (živi v Ljubljani). Pri klubu tačas iščejo predvsem mladince, za katere ni treba odšteti odškodnine (ital. parametro NAS). Pomočnik trenerja Dejanja Oberdana bo Dean Faraglia. (vs)

ODBOJKA - Pri Zaletu še vedno nimajo podajalke

Krpajo luknje

Čakajo na odgovor Tržičanke Eugenie Manià - Svet zelo dolgo prvenstvo s 30 tekmmi

Članska ekipa projekta Zalet, ki bo nastopala v C-ligi, še nima svoje dokončne oblike. Prva skrb trenerja Edija Bosicha je še vedno podajalka, ki jo vneto išče že od junija, potem ko je svoje slovo po koncu minule sezone napovedala Karin Crissani. Na seznamu želja ostaja tačas samo še podajalka iz Tržiča, Eugenia Manià, ki je lani igrala z Millennium Minervo iz Gorice. Klub 28-letom je igralka zbrala kar nekaj izkušenj, med drugim je igrala pri Alturi v B-ligi, pri Cormonsu in Volley Montecchio Maggiore. Igralka je izrazila željo, da bi se pridružila Zaletu, s klubom pa se bo dogovorila v naslednjih dneh. Je prostata igralka, zato bo odločitev le njena. Če bo sprejela iziv, bo moral Bosich vsekakor poiskati še drugo podajalko. Kaže, da Sara Preprost zaradi študijskih obveznosti ne bo igrala v C-ligi, tako da bi lahko prišlo do dogovora z igralkami mlajših selekcij projekta Zalet.

V naslednjem tednu naj bi obnovili tudi posojilo za libera Eleno Prestifilippo za še eno sezono, saj je lastnik njene registracije goriški Millennium. V ekipo so povabili tudi Matjaž Zavadlav, ki je lani igrala v Tržiču. V naslednjem tednu naj bi obnovili tudi posojilo za libera Eleno Prestifilippo za še eno sezono, saj je lastnik njene registracije goriški Millennium. V ekipo so povabili tudi Matjaž Zavadlav, ki je lani igrala v Tržiču.

ču v B2-ligi, a še ni dala dokončnega odgovora.

Druge igralke, ki so lani uspešno nastopale v C-ligi, pa ostajajo. Vrača se Anja Grgić, ki bo na centru zamenjala Staško Cvelbar (prav tako je slovo napovedala po koncu sezone). Od igralk, ki so bile lani mladinke, se v C-ligo dokončno selita Maja Kojanc (a iz študijskih razlogov še le decembra) in Sharon Costantini, morda pa tudi libero Giorgia Barut in sprejemalka Michela Zonch. Dokočno podobno bo ekipa najbrž dobila še po začetku priprav (trenirati naj bi začeli okrog 20. avgusta). V ekipi ne bo več Janike Škerl, ki bo igrala v nižjih ligah projektu.

Prvenstvo bo kot lani zelo dolgo (30 tekem), zato želi imeti trener Edi Bosich (pomočnika še iščejo) popolno ekipo z zadostnim številom igralk. Po informacijah, ki jih je zbral v poletnih mesecih, letos ne bo ekipe, ki bi izstopala tako, kot je lani Libertas, najkakovostenje postave pa se stavlja San Giovanni al Natisone, Villa Vicentina in morda ekipa iz Portorose. Kot in minuli sezoni bodo v C-ligi spet štiri tržaške ekipe, ob Zaletu še Virtus, Sant Andrea in Eurovolleye.

Pravilnik deželnih lig

V prejšnjih dneh je deželna zveza FIPAV objavila pravilnik deželnih lig. V ženski C-ligi bo kot lani nastopalo 16 ekip, kar pomeni da čaka igralke Zaleta dolga sezona s 30 tekmmi. V moški C- in D-ligi pa bo po 12 ekip. V vseh treh ligah bodo ekipe razvrščene v eno skupino, v ženski D-ligi (18 ekip) pa bo najprej predkrog, kjer bodo vse ekipe igrale med sabo, nato pa bo najboljših šest igralo v skupini play-offa, ostale pa v skupini play-outa. Za deželni pokal se bodo pomerile najboljše štiri ekipe moške in ženske C-lige. Iz moške C-lige bo napredovala prvouvrščena (brez dodatnih tekem, če bo razlika večja od treh točk), izpadli pa bosta dve ekipe, v ženski C-ligi bo za napredovanje veljalo enako pravilo kot lani (napreduje prva neposredno, če je razlika večja od treh točk), izpadnejo pa tri ekipe. Število izpadov v C- in D-ligi se nato poveča, če bi iz B2-lige izpadla več kot ena ekipa iz naše dežele.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

■ *Trieste loves jazz 2014*

Trg Verdi

V ponedeljek, 28. julija ob 21.00 / The John Scofield Uberjam Band / Nastopajo: John Scofield - kitara; Avi Borntnick - kitara in AVI; Andy Hess - bas; Terence Higgins - bobni.

V torek, 29. julija ob 21.00 / Emanuele Graffiti Trio "Zen Garden" / Nastopajo: Emanuele Graffiti - klasična in akustična kitara; Fausto Beccalossi - harmonika; Maurizio Camardi sax in sax sopran, duduk, / sledi / Marco Castelli Quintet "Porti di mare" / Nastopajo: Marco Castelli - sax; Alfonso Santimone - klavir; Edu Hebling - bass; Andrea Ruggeri - bobni, tolkala in Marco Vattovani - bobni.

V četrtek, 31. julija ob 21.00 / Jimmy Joe Band "Frame" / Nastopajo: Gianluigi "Jimmy Joe" Destrad - vokal, kitara; Paolo Amadio - bass; Marco Sterle - bobni. Gostje: Andrea Bondel - hammond; Dorina - vokal in Gianni Massarutto - harmonika. / sledi / The Academy / Nastopajo: Gianluca Calligaris - vokal, kitara; Alessio Gambarota - bobni; Vito Gelao - kitara; Pierpaolo De Flego - klaviature drugi vokal; Nicola Narbone - klaviature; Sandro Giacometti - sound.

V ponedeljek, 11. avgusta ob 21.00 / Trieste Early Jazz Orchestra "Una Notte Al Cotton Club" / Nastopajo: Livio Laurenti - dirigent; Paolo Venier - vokal; Les Babettes - vokal trio; Giuliano Tull in Giovanni Cigui - sax alto; Piero Purini - sax tenor; Flavio Davanzo in Roberto Santanati - trobenta; Matija Mlakar - trombon; Giulio Scaramella - klavir; Fulvio Vardabasso - kitara;

Marko Rupel - tuba in Tom Hmeljak - bobni.

V soboto, 16. avgusta, ob 21.00 / Trieste '54 / Riccardo Maranzana Leo Zanner Swing Project / Shipyard Big Band, dirigent: Flavio Davanzo; nastopala bodo šole za balet Arianna in Toc-Toc.

Trg Hortis

Danes, 27. julija, ob 21.00 / Nastopajo: Triestelovesjazz 5tet: Bruno Cesselli - klavir; Alessandro Turchet - bas; Nevio Zaninotto - sax; Flavio Davanzo - trobenta in Gabriele Centis - bobni. / sledi / Trio Caterina "Il gioco dell'oca barocca" / Nastopajo: Andrea Pandolfi - trobenta, rog; Tania Arcieri - diafonična harmonika in Valentino Pagliei - bass.

Pomol San Carlo

V nedeljo, 10. avgusta ob 4.50 / Koncert ob zori / Nastopajo: Bruno Cesselli - klavir.

Stalno gledališče JFK II Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 27. julija ob 21.00 / balet / »Roberto Bolle and friends«.

Stadion Rocco

V soboto, 6. septembra, ob 21.30 / Nastopajo emilijanski rocker Luciano Ligabue. Vstopnice so v prodaji po internetu na spletni strani www.ticketone.it, in v vseh prodajalnah ticketone.

SLOVENIJA

PIRAN

■ *Piranški večeri*
Križni hodnik Minoritskega samostana

V petek, 1. avgusta, ob 21.00 / opera / »Viver d'amor«: koncert opernih arij in duetov / Nastopajo: Irena Krsteska - soprano (Makedonija); Kristin Lewis - soprano (ZDA); Yuri Mizobuchi - mezzosoprano (Japonska); Muratcan Atam - tenor (Turčija); Josef Ruppert - bas (Avstrija) in Lana Cenčić - klavir

V petek, 8. avgusta, ob 21.00 / koncert / »Ensemble Prague - Zelenka Project« / Nastopajo: Vilém Veverka, Jan Souček - oboja; Petr Hlavaty - fagot; Pavel Nejtek - kontrabas in Lukáš Vendl - čembalo.

BATUJE

V petek, 25. julija, ob 21.00 / Bo koncert legendarne skupine Uriah Heep. Poleg njih bodo nastopili še Bohem, Heavenix in domači bend Pelhan. Če lovečerna prireditev, bo trajala od 20. do 4. ure.

LJUBLJANA

Kino Šiška

V soboto, 2. avgusta, ob 20.00 / Nastopala bo Joss Stone

VINICA, ČRNOMELJ

■ *Schengenfest*

V petek, 1. avgusta, ob 15.00 / Nastopajo: Die Antwoord, Laibach, Kiril Dajkovski, Moveknowledge, KuGa, Klangkarusell, Dj Zeds, High 5, Rootsinsession Sound, Fes Catus in Softskinson in Nati Katchi in S.H.u S.H.u.

V soboto, 2. avgusta ob 15.00 / Nastopajo: 2 Cellos, Bajaga & Instruktori, Stojmachine, Zmelkoow, Čao Portorož, MC Jakes, Ice On Fire, Hex, PAankreas, Loadstar, Danaja, Milk Drinkers in Trdee.

V nedeljo, 3. avgusta ob 15.00 / Nastopajo: H.I.M., Morcheeba, Muff, Valentino Kanzyani, Zebra Dots, Top Stripper in Beltek.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z

italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Razstavni prostor Mola IV: do 21. septembra je na ogled razstava: »Andy Warhol ...in the City«.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično unicevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galeriji Kulturnega Doma (Ul. Brass, 20 - Italija): je na ogled, vse do 9. avgusta skupinska likovna razstava »Soncne miru 2014«, na kateri letos prvič so delujejo likovni umetniki, oziroma članini medobčinskega društva slepih in slabovidnih iz Nove Gorice, ter združenj »Šent« iz Nove Gorice, Postojne, Šempetra, Ajdovščine in Gorice (center Cisis). Tokrat se nam predstavljajo s svojimi likovni deli: Irena Mihelj, Ivana Jug, Luka Campolunghi, Lucija Šemrl, Ana Marija Ferfolja, Slavko Trebše, Sabina Kumar, Denis Vidmar, Slađan Vasiljević, Tatjana Rovtar, Marjan Štokelj, Kristina Volk, Jadranka Šinko, Damjan Korenč, Rafael Zakrajšek, Stoyan Svet in Mojca Tršar.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajiški park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Puccer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

TOLMIN

Tolminski muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARDIR

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI	DVOJAMBOR-NA BOJNA LADJA NA VESLA	AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	FIN PESEK, MIVKA	ANGL. PESNIK (JOHN) JUŽNOAMER. DNINARJI	ESTONEC	NAŠ PESNIK DANSKA IGRALEKA NIELSEN	ZADNJICA (SLABŠ.) SL. POLITIČNA STRANKA	GRŠKI PESNIK Z OTOKA LESBOSA	KEMIJSKI ZNAK ZA TELUR	ITALIJANSKA FILMSKA IGRALEKA MIRANDA	DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI	MESTO NA FINSKEM	VALENTINO ROSSI ZA PRIJATELJE	DOLGOREPA PAPIGA	NOAM CHOMSKY	VODNICA, SPREMELJEVALKA	GRŠKI LADIJSKI MOGOTEC (ARI)	TON E, ZVIŠAN ZA POLTON
URANOV SATELIT																	MAKEDON-SKO KOLO	
KRASOTA																	TEA UGRIN	
EDWARD GRIEG				MAJHEN KOVČEK BOJAN ADAMIČ													SIBIRSKI VELETOK	
KANADSKA IGRALEKA (KATHLEEN)																	ROMULOV BRAT	
ITALIJANSKA CESTNA SLUŽBA				MESTO PRI TERAMU													SEL AVTOMOBILSKA OZNAKA REKE	
																	ITALIJANSKI KNJIŽEVNIK (UMBERTO)	
																	NEMŠKI PISATELJ (KARL)	

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperaturje zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 20.40
Dolžina dneva 14.58

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 6.18 in zatone ob 20.34

NA DANŠNJI DAN 1983 - V hribovitem svetu so zabeležili najvišjo temperaturo od začetka meritev. Na meteorološki postaji Stara Fužina v Bohinjski dolini se je živo srebro povzpelo na 37,7 °C, na Kredarici, 2514 m nad morjem, so izmerili rekordnih 21,6 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.49 najnižje -62 cm, ob 10.15 najvišje 40 cm, ob 15.54 najnižje -21 cm, ob 21.39 najvišje 43 cm.
Jutri: ob 4.16 najnižje -62 cm, ob 10.44 najvišje 41 cm, ob 16.21 najnižje -21 cm, ob 22.04 najvišje 42 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 23,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 20 2000 m 9
1000 m 18 2500 m 7
1500 m 14 2864 m 5
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegže 8, v gorah 9.

JAPONSKA - Neznošna vročina naj bi trajala do danes zvečer

V izrednem vročinskem valu doslej že najmanj osem mrtvih

TOKIO - Zaradi vročinskega vala, ki je zajel Japonsko, je do včeraj osem ljudi umrlo zaradi vročinske kape, približno 1800 pa je moralo pomoč poiskati v bolnišnicah, poročajo japonski mediji.

Vseh osem smrtnih žrtev prihaja iz zahoda države, kjer so temperature presegle 38 stopinj Celzija, je poročala japonska radiotelevizija NKH, ki se je sklicevala na podatke japonske meteorološke agencije. Med mrtvimi je bil tudi 81-letni moški, katerega truplo do odkrili v rizevem polju v mestu Tojoka približno 450 kilometrov zahodno od Tokia.

Do večera v petek po lokalnem času pa so v bolnišnice zaradi težav, ki jih je povzročila vročina, prepeljali najmanj 1810 ljudi.

Po podatkih meteorološke agencije bo vročinski val na Japanskem trajal še vsaj danes.

Pred neznošno vročino so mnogi iskali osvežitev, pri čemer so predvsem otrokom prišli prav razni vodo-meti, ki so vsaj nekoliko ublažili izredno vročino (na posnetku Anse).

EUROBAROMETER - Anketa

Več Evropejcev meni, da je njihov glas pomemben

BRUSELJ - Rezultati spomladanske javnomenjske raziskave Eurobarometer 2014 so pokazali, da se je po majskih volitvah v Evropski parlament število državljanov, ki menijo, da njihov glas šteje, povečalo z 29 odstotkov novembra 2013 na 42 odstotkov, kar je najvišja raven v zadnjih desetih letih. V Sloveniji tako meni 38 odstotkov vprašanih.

Kot je pokazala raziskava, se 65 odstotkov Evropejcev počuti državljan EU, medtem ko je bilo v jenski raziskavi takih 59 odstotkov.

V Sloveniji se jih tako počuti 69 odstotkov. Prvič od začetka finančne krize pred sedmimi leti več Evropejcev meni, da se bodo gospodarske razmere v naslednjih 12 mesecih izboljšale in skoraj tri četrtine ljudi

ne pričakuje negativnega gibanja. Prvič v zadnjih letih je delež Evropejcev, ki menijo, da je učinek krize na trg dela že dosegel svoj vrhunc, večji od deleža tistih, ki menijo, da najhujše šele pride.

Povečuje se tudi podpora evru. V osemindvajseterici skupno valuto podpira 55 odstotkov vprašanih, v Sloveniji pa 79 odstotkov. Poleg tega ljudje bolj optimistično gledajo na prihodnost EU. Od lanskega novembra se je za pet odstotnih točk povečalo število optimističnih anketirancev.

Javnomenjska raziskava Eurobarometer je bila opravljena med 31. majem in 14. junijem med več kot 32.000 ljudmi in državah članicah EU in državah kandidatkah, so spočili v Bruslju.

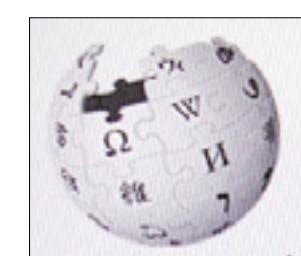
INTERNET - Začasna blokada pravice do urejanja vsebin

Wikipedii prekipelo zaradi vmešavanja iz ameriškega kongresa

WASHINGTON - Spletne enciklopedije Wikipedia je nekaterim računalnikom iz predstavnika doma ameriškega kongresa za deset dni blokirala pravico do urejanja vsebin. Kot so pojasnili pri spletni enciklopediji, jih je razjelilo »vztrajno moteče urejanje« s strani nekaterih v kongresu. Na nenavadne urediške poteze iz konгрresa je Wikipedijo opozoril račun na Twitterju @congressedit, ki nadzira tovrstno početje.

Iz predstavnika doma je sicer prišlo že več cvetk, kot je na primer trditev, da je atentator na nekdanjega predsednika ZDA Johna F. Kennedyja Lee Harvey Oswald delal za kubanskega predsednika Fidela Castra.

Ameriški kongres je pol nadobudnih mladih pripravnikov in pripravnic. Kot kaže, imajo precej svojevrsten smisel za humor in predvsem dovolj časa za neumnosti. Wikipedia uporabnikom dovoljuje, da prispevajo in urejajo vsebine, a tudi pazi na to, da kdo pri tem ne piše neumnosti.

Main Page Discussion
Welcome to Wikipedia, the free encyclopedia that anyone can edit! 3,516,706 articles in English
Main page Contents Featured content Current events

Today's featured article
The Laplace–Runge–Lenz law of the orbit of one astronomical object
Main Page Discussion Welcome to Wikipedia, the free encyclopedia that anyone can edit! 3,516,706 articles in English
Main page Contents Featured content Current events

HRVAŠKA - Tragedija v Osijeku

Vojni veteran ubil ženo in gostata lokalna

OSIJEK - Hrvatska policija je včeraj popoldne sporočila, da je moški, ki je nekaj ur pred tem v enem izmed lokalov v Osijeku na vzhodu Hrvatske z brzostrelko umoril svojo soprogovo in gosta lokalca. Tiskovni predstavnik osješke policije Dario Premec je dejal, da okoliščine pa še ugotavljajo. Premec je tudi zanikal prejšnja poročanja medijev, da je šlo za krizo s talci kot tudi navedbe, da je napadalec streljal na policiste. Napadalec je bil hrvatski veteran in vojni invalid. Umoril naj bi svojo soprogovo, ki je bila natakarica v lokalnu. Domnevno je par bil pred uradno ločitvijo. V zakonu sta imela dva otroka najstniških let. V lokalnu naj bi se zakonca včeraj sprla. Ko je žensko poskusil zaščititi eden gostov lokalca, je soprog odšel do avtomobila, vzel brzostrelko in pokončal obo.

Kmalu potem so na kraj dogodka prišli policisti, ki so blokirali območje in začeli pogajanja z napadalcem. Tudi po večurnih pogajanjih, v katerih je sodeloval tudi njegov brat, se ni želel predati. Neuradno je grozil policistom, da bo aktiviral bombo, če se bodo približali. Zahteval je tudi, naj pripeljejo duhovnika. Nekaj pred 17. uro so se iz lokalca slišali streli. Ko so posebne policijske enote nemudoma vstopile v lokal, so napadalca našle mrtvega, je zagrebški časnik potrdil osješki župan Ivica Vrkić.

Župan Osijeka Ivica Vrkić